ISSN 2229-547X VIDEHA

রিদেহ ৩৮১ ম অংক ০১ নরম্বৰ ২০২৩ (রর্ষ ১৬ মাস ১৯ অংক ৩৮১)

[রিদেহ (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in]

রিদেহ মৈথিলী সাহিত্য আন্দোলন: মানুষীমিহ সংস্কৃ ◌াম্

রিদেহ- প্রথম মৈথিলী পাক্ষিক ই-পত্রিকা

সম্পাদক: গজেন্দ্র ঠাকুৰ।

(c) ২০০০- ২০২৩. সৰ্বাধিকাৰ সুৰক্ষিত। ভালসৰিক গাছ জে সন ২০০০ সঁ যাহুসিটীজপৰ ছল http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , http://www.geocities.com/ggajendra আদি লিংকপৰ আ অখনো ৬ জুলাই ২০০৪ ক পোস্ট http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html কেৰ ৰূপমে ইন্টৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰাচীনতম উপস্থিতক ৰূপমে বিদ্যমান অছি *(কিছু দিন লেল http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html লিংকপৰ, স্ৰোত wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ ভালসৰিক গাছ-প্ৰথম মৈথিলী ব্লোগ / মৈথিলী ব্লোগক এগ্ৰীগেটৰ)।*

ই মৈথিলীক পহিল ইন্টৰনেট পত্ৰিকা থিক জকৰ নাম বাদমে ১ জনৱৰী ২০০৮ সঁ 'বিদেহ' পড়লৈ। ইন্টৰনেটপৰ মৈথিলীক প্ৰথম উপস্থিতিক যাত্ৰা বিদেহ- প্ৰথম মৈথিলী পাক্ষিক ই পত্ৰিকা ধৰি পহুঁচল অছি, জে http://www.videha.co.in/ পৰ ই প্ৰকাশিত হোইত অছি। আব "ভালসৰিক গাছ" জালবৃত্ত 'বিদেহ' ই-পত্ৰিকাক প্ৰবক্তাক সংগ মৈথিলী ভাষাক জালবৃত্তক এগ্ৰীগেটৰক ৰূপমে প্ৰযুক্ত ভই ৰহল অছি।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ Keyboard Source: https://fonts.google.com/ , https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts , https://keyman.com/

Videha e-Journal: Issue No. 381 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্পৰাক ৰিদ্যাপতি- *চিত্ৰ ৰিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত ্ৰী পনকনান মণ্ডন দ্বাৰা*

মৌথিনী ভাষা জগজ্জননী সীতাযাঃ ভাষা শ্বাসী৲। হনুমন্তঃ উক্তৱান- মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্।

<u>শ্বক্ষৰ খম্ভা (শ্বাখৰ খাম্হ)</u>

তি৲শ্বন খেত্ত্হি কাঞি তস্ব কিত্তিৰলি পসৰেগ। শ্বক্ষৰ খম্ভাৰম্ভ জৰ্ত মঞ্চো ষ্কি ন দেগ।। *(কীৰ্তিনতা প্ৰথমঃ পল্লৱঃ পহিন দোহা।)*

মানে শ্বাখৰ ৰূপী খাম্হ নিৰ্মাণ ক**ই** ওগপৰ (*গদ্য-পদ্য ৰূপী*) মংঠ জঁ নৈ ৰাঁহ্ণন জায তঁ ঐ ত্ৰিভুৱনৰূপী ক্ষেত্ৰমে ওকৰ কীৰ্তিৰূপী নত্তী কেনা পসৰত।

শ্বক্ন যজুৰ্ৰেদ (২৩.২)-যথেমাঁ ৰাচং কন্যাণীমাৰদানি জনেভ্যঃ। ব্ৰহ্মৰাজন্যাভ্যাঁ শূদ্ৰায চাৰ্যায চ স্বায চাৰণায চ।।হম সভ গোষ্টেকেঁ ঞ্জ পৰিত্ৰ ৰাণী (ৰেদৰাণী) স্বনাৰী। ব্ৰাঁহ্মণকেঁ, ক্ষত্ৰিযকেঁ, শূদ্ৰকেঁ শ্বা শ্বাৰ্যকেঁ; শ্বপন নোককেঁ শ্বা শ্বপৰিচিতকেঁ সেহো (মানে সভকেঁ)। মুদা ঐ ৰেদৰাক্যক ৰিপৰীত মনুস্মৃতি ৰেদৰাণীক শ্বধ্যযন/ শ্ৰৱণকেঁ সমাজক কিছু গোষ্টে নেন নিষেধ কৰ**ই** চাহনক, মুদা স্মৃতি সেহো ৰেদৰাক্যকেঁ প্ৰমাণ মানৈত শ্বছি (শব্দ প্ৰমাণ) তেঁ তকৰ ৰিৰুদ্ধ দেন ও ৰ নিৰ্দেশ স্বযং শ্বমান্য ভ**ই** জাগত শ্বছি।

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant. -Robert Louis Stevenson

----

Videha: Maithili Literature Movement

ᡝ

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्ऍंग शान्ति:

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष Ẇ शान्ति:

अनुक्रम

ऐ अंकमे अछि:-

২.३.লালদের কামত-জ্বরৱাজজীক 'পৰিচয' এক অনুশীলন, লঘু কথা- ঠিকনঠোপা, হমরা রিঁন্ব জগত স্বপ্না ছৈ: পাঠকীয প্রতিক্রিয়া, স্বনাম ধন্য শিৰোমণী, পাঠকীয প্রতিক্রিয়া, উপন্যাস রঁনাম রাযোগ্রাফী, দিনকৰ জীক উত্কের্ষ, মিথিলা রিভূতি : খুশী লাল রাঁরূঁ

২.४.নির্মলা কর্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-३০)

২.৫.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- লঘুকথা-সংরেদনা

২.৬.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র-ঠেহা পৰক মৌলাএল গাছ (উপন্যাস)- ধাৰারাহিক

২.৭.কিশন কাৰীগৰ-মিথিলা মৈথিলী কে নাম পৰ দললপলী আ চলকপলী

২.৮.কুंদন কর্ণ- রাঁহনি কথা- নির্ণয

২.৯.ৰামচন্দ্র ৰায- নশামুক্ত গাম

২.১০.ৰামেশ্বৰ প্রসাদ মংডল- দিব্য দৃষ্টি 'ক রঁদ্যচর্চিত লেখক লালদের কামত

২.১১.ডা০ গংগাধৰ ঝঁৰৰ "হর্ষ"- ভারনা আ প্ৰেৰণা

২.১২.নন্দ রিনাস ৰায- মোঁছমে ঘী ঔর্ফ পৰিশ্ৰম

ঽ.পদ্য খণ্ড

ঽ.১.আশীষ অনচিন্হাৰ- দূটা গজল

ঽ.২.জগদানন্দ ঝা 'মনু'- দূ টা গজল

ঽ.ঽ.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-জনসংখ্যা-বিস্ফোট

ঽ.৪.ৰামানন্দ মণ্ডল-তোম কে চান!/ ধর্ম যুদ্ধ!/ হম বিহাৰ ছী/ হো ভায়া বিগ্যানী/ কি হম আজাদ ছী?

ঽ.ঌ.প্ৰমোদ ঝা 'গোকুল'- আও উঘাৰ ছী হম

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिराप: शान्तिरोषधय: शान्ति वनस्पतय: शान्तिर्विश्वे देवा: शान्तिर्ब्रह्म

𑓇 𑒠𑓂𑒨𑒾: 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩𑒱𑒏𑓂𑒭 𑓅 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑓁 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒩𑒰𑒣: 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒩𑒼𑒭𑒡𑒨: 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒫𑒢𑒮𑓂𑒣𑒞𑒨: 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒩𑓂𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒰: 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒩𑓂𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्युलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आप:-जल, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒝𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓂𑒟𑒢𑒰 𑒖𑒹 𑒠𑓂𑒨𑒳𑒪𑒼𑒏𑒧𑒹, 𑒁𑓀𑒞𑒩𑒱𑒏𑓂𑒭𑒧𑒹, 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲𑒣𑒩, 𑒖𑒪𑒧𑒹, 𑒎𑒭𑒡𑒧𑒹, 𑒫𑒢𑒮𑓂𑒣𑒞𑒱𑒧𑒹, 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹, 𑒮𑒦 𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰𑒑𑒝𑒧𑒹 𑒂 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒧𑒹 𑒬𑒰𑓀𑒞𑒱 𑒯𑒳𑒁𑒨।

𑓇-𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒝, 𑒠𑓂𑒨𑒾-𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨-𑒞𑒩𑒹𑒑𑒝, 𑒁𑓀𑒞𑒩𑒱𑒏𑓂𑒭- 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒂 𑒠𑓂𑒨𑒴𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒥𑒲𑒔, 𑒂𑒣:-𑒖𑒪, 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒹𑒠𑒹𑒫𑒰- 𑒮𑒦 𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰, 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧- 𑒮𑒩𑓂𑒖𑒏।

ॐ, स॒हस्र॑शीर्षा॒ पुरु॑षः। स॒ह॒स्रा॒क्षः स॒हस्र॑पात्।

𑓇, 𑒮↓ 𑒯𑒮𑓂𑒩↑ 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒰↓ 𑒣𑒳𑒩↑ 𑒭𑓁। 𑒮↓ 𑒯↓ 𑒮𑓂𑒩𑒰↓ 𑒏𑓂𑒭𑓁
𑒮↓ 𑒯𑒮𑓂𑒩↑ 𑒣𑒰𑒞𑓂।

स भूमिं ग्वंग वि॒श्वतों वृ॒त्वा। अत्यंतिष्ठद् दशाङ्गु॒लम्॥

স হূমিঁ↑ Ẇ রি↓ শ্বতো↑ বৃ↓ ত্বা। খত্যা↑ তিষ্ঠদ্ দশাঙ্গু↓ লম্॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ स॒हस्र॑शीर्षा॒ पुरु॑षः स॒हस्रा॒क्षः स॒हस्र॑पात् ॥ स भूमि॑ꣳ स॒र्वत॑स्पृ॒त्वा त्यति॑ष्ठद्दशाङ्गु॒लम् ॥

प॒द्भ्याग्ँ॑ शू॒द्रो अ॑जायत॥

প↓ দ্ভ্যাগ্ঁ↑ শূ↓ দ্রো অ↑ জায়ত॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

प॒द्भ्यां भूमि॒र्दिशः॒ श्रोत्राँत्।

প↓ দ্ভ্যাং ভূমি↓ র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑ ↑ ৎ।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

❀ (White Florette- innocence and purity)

☸ (Wheel of Dharma)

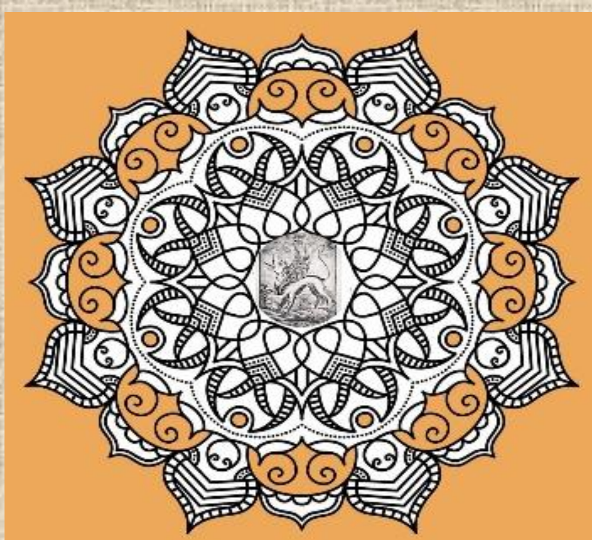
卐 (Swastik)

꣼ (सिद्धिरस्तु, सिद्धम সিদ্ধিৰস্তু, সিদ্ধম Devanagari Anji)

ẇ (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

𑓆 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

𑓆

𑓑.𑓑.𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒁𑓀𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

𑓑.𑓒.𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓘𑓐 𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

১.১.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

কাব্যক ভাৰতীয বিচাৰ: মোক্ষক নেন কনাক অৱধাৰণা, জেনা নষ্টৰাজক মুদ্ৰা দেখূ। সৃজন আ নাশ দুনূক নয দেখ পড়ত। স্থাযী ভাৱক গাঢ় ভই মীমি কই ৰস বঁনৱঁ- আ ঐ মন ক ◌ক ৰসক মীতা আ ৰাম অনুভৱ কেনহ্নি (দেখূ ৰান্মীকি ◌ামাযণ)। পৃঞ্চ ভাৰতীয কৰ্মবাদক শিক্ষক ছথি তঁ মংগমে মিক মেহো। কনাক স্বাদ নেন ৰস মিদ্ধাংতক আৱশ্যকতা ভেন আ ৰত নাট্যশাস্ত্ৰ নিখনহ্নি। অভিনৱগুপ্ত আনন্দৱৰ্ নক ধ্যন্যানোকপৰ ভাষ্য নিখনহ্নি। ভামহ ৬অম শতাব্দী, দণ্ডী মাত শতাব্দী আ ৰুদ্ৰট ৯অম শতাব্দীমে একৰা আগাঁ বঁঢ়েনহ্নি। ম মিদ্ধান্ত: ভৰত:- নাটকক প্ৰভাৱমঁ ৰস ৬০পত্তি হোগত অছি। নাটক থী নেন? নাটক ৰসক অভিনয নেন আ মংগে ৰসক ৬০পত্তি নেন ◌হো। ৰস কোনা বঁহৰাগএ? ৰস বঁহৰাগএ কাৰণ (বিভাৱ), পৰিণা (অনুভাৱ) আ মংগ নাগন আন ৰস্তু (ব্যভিচাৰী)মঁ। স্থাযীভাৱ গাঢ় ভই মীমি কই ৰস বঁনৈএ, জকৰ স্বাদ হম নই মকৈ ছী। ভট্ট নোনষ্ট:- স্থাযীভাৱ কাৰণ-পৰিণাম দ্বাৰা গাঢ় ভই ৰস বঁনৈত অছি। অভিনেতা-অভিনেত্ৰী অনুসন্ধান দ্বাৰা আ ল্পনা দ্বাৰা ৰসক অনুভৱ কৰৈত ছথি। নোনষ্ট কৰিকেঁ আ মংগমে শ্ৰোতা-দৰ্শককেঁ মহত্ত্ব নৈ দৈ ছথি। শৌনক:- শৌনক ৰসানুভূতি নেন দৰ্শকক প্ৰদৰ্শনমে পৈমি কই ৰস নেবঁ আৱশ্যক বূঁঝৈ ছথি, ঘোড়াক চিত্ৰকেঁ ঘোড়া মন বূঁঝি ৰস নেবাঁ মন। ভট্টনাযক কহৈ ছথি ◌ ৰসক প্ৰভাৱ দৰ্শকপৰ হোগত অছি। কবিক ভাষাকেঁ ও ভিন্ন মানৈত ছথি। ৰসমঁ শ্ৰোতা-দৰ্শকক আত্মো পৰমাত্মোমঁ মেন কৰৈএ।

ৰসক আনন্দ অছি স্বৰূপানন্দ। আ ঐসঁ হোগত অছি আত্মে-সাক্ষাত্কোৰ। ৰস সিদ্ধান্ত শ্রোতা-দর্শক-পাঠক পৰ আধাৰিত অছি। ঈ শ্রোতা-দর্শক-পাঠকপৰ জোৰ দৈত অছি। ধ্বনি সি ্ধান্ত: আনন্দরর্ধন ধ্বন্যালোকমে সাহিত্যক উদ্দেশ্য র্থকেঁ পৰোক্ষ ৰূপেঁ ৰুঁঝাএৰঁ রা অর্থ উৎপন্ন কৰৰঁ কহৈত ছথি। ঈ সিদ্ধান্ত দৈত অছি পৰোক্ষ অর্থক সংৰচনা আ কার্য, ৰস মানে সৌন্দৰ্‌ ক অনুভর আ অলংকাৰক সিদ্ধান্ত। আনন্দরর্ধন কার্যক আৎ া ধ্বনিকেঁ মানৈত ছথি। ধ্বনি দ্বাৰা অর্থ তঁ পৰোক্ষ ৰূপে অরৈত অছি সদা ও অরৈত অছি সুসংগঠিত ৰূপমে। আ ঐসঁ অর্থ আ প্রতীক দৃষ্টা সিদ্ধান্ত রহাৰ হোগত অছি। ঐসঁ ৰসক প্রভাৱ উৎপন্ন হোগত অছি। ঐসঁ ৰস উৎপন্ন হোগত অছি। ন্যায আ মীমাংসা ঐ সিদ্ধান্তক রিৰোধ কেনক, ঈ দুনূ দর্শন কহৈত অছি জে ধ্বনিক অস্তিত্ব কতৌ নৈ অছি, ঈ পৰিণাম অছি অনুমানক আ () পহিনহিযেসঁ লক্ষণাক অন্তর্গত অছি। আ সে সভ শব্দ দ্বাৰা রর্ণিত হোএৰঁ সম্ভৱ নৈ অছি। স্ফোট সিদ্ধাংত: ভর্তৃহৰীক াক্যপদীয কহৈত অছি জে শব্দ আকি রাক্যক অর্থ স্ফোট দ্বা া সংরাহিত অছি। রর্ণ স্ফোটসঁ রর্ণ, পদ স্ফোটসঁ শব্দ আ রাক্য স্ফোটসঁ রাক্যক নির্মাণ হোগত অছি। কোনো জ্ঞান রিঁনু শব্দক সম্বন্ধক সম্ভৱ নৈ অছি। ঈ ভাৰতীয দর্শনক জ্ঞান সিদ্ধান্ ক একটা ভাগ রঁনি গেল। অর্থক সংপ্রেষণ অক্ষৰ, শব্দ আ রাক্যক উৎপত্তি রিঁনা সম্ভৱ অছি। স্ফোট অছি শব্দব্রহ্ম আ সে অছি সৃ নক মূল কাৰণ। অক্ষৰ, শব্দ আ রাক্য সংগ-সংগ নৈ ৰহৈএ। রঁ জল শব্দক ফৰাক অক্ষৰ অপনামে শব্দক অর্থ নৈ অছি, শব্দ প র্ণ হেৰাঁ ধৰি একৰ উৎপত্তি আ রিনাশ হোগত ৰহৈ ছৈ। স্ফোটমে অর্থক

সংপ্রেষণ হোগত অছি মুদা তখনো স্ফোটমে প্রাপ্তি সমএ রা সংচাৰক কানমে অক্ষৰ, শব্দ রা রাক্যক অস্তিত্ব ে ভেন ৰহৈ ছৈ। শব্দক পূর্ণতা ধৰি এক অক্ষৰ আৰ নীক জকাঁ ্ৰমসঁ অর্থপূর্ণ হোগএ আ রাক্য পূর্ণ হেরাঁ ধৰি শব্দ ্ৰমসঁ অর্থপূর্ণ হোগএ। সাংখ্য, ন্যায, রৈশেষিক, মীমাংসা আ রেদান্ত এ সভ দর্শন স্ফোটকেঁ নৈ মানৈত অছি। ঐ সভ দর্শনক মানরঁ অছি ে অক্ষৰ আ ওকৰ ধ্বনি অর্থকেঁ নীক জেকাঁ পূর্ণ ৰৈত অছি। ফ্রাংসক জৈকস ডেৰীডাক রিখণ্ডন আ পসৰরাঁক সিদ্ধান্ত ্ফোট সিদ্ধান্তক নগ অছি। অনংকাৰ সিদ্ধান্ত: ভামহ অনংকাৰকেঁ সমাসোক্তি কহৈ ছথি জে আনন্দক কাৰণ রনৈএ। দণ্ডী আ উদ্ভট সেহো নংকাৰক সিদ্ধান্তকেঁ আগাঁ রঢ়রৈ ছথি। অনংকাৰক মূন ৰূপসঁ দূ প্রকাৰ অছি, শব্দ আ অর্থ আধাৰিত আ আগাঁ সাদৃশ্য-রিৰোধ, তৰ কন্যায, নোকন্যায, কার্যন্যায আ গূঢ়ার্থ প্রতীতি আধ ৰপৰ। মম্মট ৩১ প্রকাৰক অনংকাৰকেঁ ৭ ভাগমে রাঁটৈ ছথি, উপমা মানে উদাহৰণ, ৰূপক মানে কহরী, অপ্রস্তুত মানে অপ্রত্যক্ষ ্ৰশংসা, দীপক মানে রিভাজিত অনংকৰণ, ব্যতিৰেক মানে অসমানতা প্রদর্শন, রিৰোধ আ সম্বচয মানে সংগরেঁ। ঔচিত্য সিদ্ধান্ত: ক্ষ মেন্দ্র ঔচিত্য-রিচাৰ-চর্চামে ঔচিত্যকেঁ সাহিত্যক মুখ্য তত্ব মাননহি। আ ঔচিত্য কতই হেরাঁক চাহী? এ হেরাঁক চাহী পদ, রাক্য, প্ররন্ধক র্থ, গুণ, অনংকাৰ, ৰস, কাৰক, ক্রিযা, নিংগ, রচন, রিশেষণ, উপ র্গ, নিপাত মানে ফাজিন, কান, দেশ, ৰুন, ব্রত, তত্ব, সত্ব মান আন্তৰিক গুণ, অভিপ্রায, স্বভাৰ, সাৰ-সংগ্রহ, প্রতিভা, অরস্থা, রিচাৰ, নাম আ আশীর্রাদমে। কংপাযমান অছি এ ব্রহ্মাণ্ড আ এ ছি কংপন মাত্র। করিতা রাচনক রাঁদ পসৰৈত অছি শান্তি, শান্তি সর্বত্র আ শান্তি

পসৰৈত অছি মগজমে। অন্বরাদ সমালোচনা: সর্জনাত্মক সাহিত্যমে নাটক সভসঁ কঠিন অছি, ফেৰ করিতা অছি তখন কথা, জঁ অন্বরাদকক দৃষ্টিকোণসঁ দেখী তখন। নাটক ে নাটকক পৃষ্ঠভূমি আ পৰোক্ষ নিহিতার্থকেঁ চিহ্নিত কৰএ পড়ত সঁগহি পাত্র সভক মনোরিজ্ঞান বূঝএ পড়ত। করিতামে করিতাক রিধাসঁ ওকৰ গঢ়নিসঁ অন্বরাদকক পৰিচিত ভেনাগ রশ্যক, জেনা হাগকূক মৈথিলীসঁ অংগ্রেজী অন্বরাদ কৰৈ রেঁৰমে ৈথিলীক রার্ণিক ৯/৭/৯ ক মেন জঁ অংগ্রেজীক অনফারেঁটসঁ ৰেরেঁ তঁ অহাঁক অনূদিত হাগকূ হাস্যাস্পদ ভ২ জাএত কাৰণ ংগ্রেজীমে ৯/৭/৯ মিনেরঁনক হাগকূ হোগ ছৈ আ মৈথিলীমে জেনা র্ণ আ মিনেরঁনক সমানতা হোগ ছৈ সে অংগ্রেজীমে নৈ হোগ ৈ। করিতাক নয, রিঁম্বপৰ রিচাৰ কৰএ পড়ত সঁগহি করি া খণ্ডক করিতাক মুখ্য শৰীৰসঁ মিনান কৰএ পড়ত। কথামে থাকাৰক আ কথাক পাত্রক সঁগ কথাক ক্রম, রৈঁকল্পৈশক সময-কানক জ্ঞান আ রাতারৰণক জ্ঞান আরশ্যক ভ২ জাগত অছি। ৰামনোচন শৰণক মৈথিলী ৰামচৰিত মানস অরধীসঁ মৈথিলীমে অন্বরাদ অছি মুদা দোহা, চৌপাগ, সোৰঠা সভ শাস্ত্রীয ৰূপেঁ অনূদিত ভেন অছি। সিদ্ধান্তক আরশ্যকতা কী ছৈ?

১.২.অংক ३৮0 পৰ টিপ্পণী

লক্ষ্মণ ঝা'সাগৰ'

বিদেহ এহেন সময়ক পক্কা! ভাৰতীয় ভাষাক কোনো এহেন পত্রিকা হমৰা নজৰিমে ত নৈ আয়ল অছি। বঁধাত বঁধাত বঁধাঙ! শুভকামনা!!

শ্যামানন্দ চৌধৰী

বঁধাত বঁধাত বঁধাঙ্গ আ ধন্যবাদ

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.গদ্য খণ্ড

২.১.পৰমানন্দ লাল কর্ণ- গীতা সাৰ

২.২.যোগানন্দ ঝা- বঁদনি ৰহল অছি সভ কিছুঃপাঠকীয় প্রতিক্রিয়া

২.३.লালদেৱ কামত-জ্বৰৰাজজীক 'পৰিচয' এক অনুশীলন, লঘু কথা- ঠিকলঠোপা, হমৰা বিঁনু জগত সুন্না ছৈ: পাঠকীয় প্রতিক্রিয়া, অনাম ধন্য শিৰোমণী, পাঠকীয় প্রতিক্রিয়া, ঙপন্যাস বঁনাম রাযোগ্রাফী, দিনকৰ জীক ঙত্কের্ষ, মিথিলা বিভূতি : খুশী

নানে ৰ্ঝাৰ্ূ

২.৪.নির্মনা কর্ণ- ঋগ্নি শিখা (খেপ-ঽ০)

২.৯.ঞ্কমাৰ মনোজ কশ্যপ- নঘুকথা-সংৱেদনা

২.৩.ৰৱীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র-ঠেহা পৰক মৌনাএন গাচ্ছ (ঙপন্যাস)-ধাৰারাহিক

২.৭.কিশন কাৰীগৰ-মিথিনা মৌথিনী কে নাম পৰ দনেনপনী ঋা ঠনেকপনী

২.৮.ঞ্কঁদন কর্ণ- ৱীহনি কথা- নির্ণয

২.৯.ৰামচন্দ্র ৰায- নশামৃক্ত গাম

২.১০.ৰামেশ্বৰ প্রসাদ মংডনে- দিৱ্য দৃষ্টি 'ক ৰ্ঁঘঠঠিত নেখক নানদেৱ কামত

২.১১.ডা০ গংগাধৰ ঞ্কঁৱৰ "হর্ষ"- ভাৱনা ঋা প্রেৰণা

২.১২.নন্দ ৱিনাস ৰায- মোঁচ্ছমে ঘী ঙর্ফ পৰিশ্রম

२.१.𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝- 𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒮𑒰𑒩

𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒮𑒰𑒩

(𑒑𑒩𑒳𑒛𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝-𑒂𑒔𑒰𑒩𑒏𑒰𑒝𑓂𑒛)

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 - 𑒁𑒭𑓂𑒙𑒰𑒓𑓂𑒑𑒨𑒼𑒑 𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒂 𑒫𑒹𑒠𑒰𑒢𑓂𑒞𑒣𑒰𑒩𑓀𑒑𑒞 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒹 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝 𑒮𑓀𑒦𑒫 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒹 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝 𑒣𑒩𑒧 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒹 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝 𑒮𑒿 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒠𑒹𑒯 𑒩𑒯𑒱𑒞, 𑒩𑒴𑒣 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑒿 𑒯𑒲𑒢 𑒂 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒧 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒕𑒲। 𑒮𑒰𑓀𑒮𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒡𑒳𑒂𑒿 𑒩𑒯𑒱𑒞 𑒂𑒑𑒱𑒏 𑒡𑒡𑒩𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒲 𑒕𑒱𑒙𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒧𑒹 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒮𑒿 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒩𑓀𑒔 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒐𑒢 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒐𑒢 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏 𑒣𑒰𑒣𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒢𑒭𑓂𑒙 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒌𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒂 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒬𑒩𑒲𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒧𑒹 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒣𑒰𑒞 𑒏𑓄 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒨, 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒨𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒂 𑒣𑓀𑒔𑒧𑒯𑒰𑒦𑒴𑒞𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒢 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱, 𑒁𑒯𑓀𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒁𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒮𑒿 𑒮𑒥 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩 𑒥𑓀𑒡𑒢 𑒮𑒿 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒮𑒥 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒰𑒑𑓂𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒧𑒢 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒯𑓀𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒏𑒩'𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒍𑒯𑒱 𑒁𑒯𑓀𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒧𑒹, 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒧𑒹, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒧𑒹 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒩𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒪𑒲𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒞𑒰𑒯𑒲 𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒍 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩, 𑒞𑒲𑒢 𑒮𑓂𑒟𑒴𑒝 𑒣𑓀𑒔𑒦𑒴𑒞 𑒂 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒮𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒞 𑒋𑒯𑒱 𑒬𑒩𑒲𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒹 𑒖𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒍 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒯𑒱 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒼𑒪𑒯𑒧𑒼 𑒁𑓀𑒬𑒏 𑒥𑒩𑒰𑒥𑒩𑒲 𑒮𑒼𑒍 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒂 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒫𑒰𑒖𑒣𑒹𑒨 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒨𑒾 𑒁𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢, 𑒨𑒧, 𑒢𑒱𑒨𑒧, 𑒂𑒮𑒢, 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒰𑒨𑒰𑒧, 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒯𑒰𑒩, 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢, 𑒡𑒰𑒩𑒝𑒰 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒱 - 𑒄 𑒂𑒚𑒼 𑒨𑒼𑒑 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒯𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒬𑒩𑒲𑒩, 𑒧𑒢 𑒂 𑒫𑒔𑒢 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒮𑒥 𑒖𑒲𑒫𑒏 𑒯𑒱𑓀𑒮𑒰 𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 𑒩𑒰𑒐'𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑓄 𑒁𑒯𑒱𑓀𑒮𑒰 𑒣𑒩𑒧 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒧 𑒮𑒳𑒐𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒴𑒞𑒱 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢

সত্য আ প্রিয় বাত কর'ক চাহী। সনাতন ধর্ম অছি জেকখনহুঁ
অপ্রিয় সত্য নহি বাজ'ক চাহী আ প্রিয় ঝূঠ সেহো নহি বাজক
চাহী। চোরী সঁ আ বলপূর্বক দোসরক বস্তু কেঁ অপহরণ স্তেয়
অছি। একর বিপরীত আচরণ কেঁ অস্তেয় কহল গেল অছি।
ধর্ম সাধন থীক জাহি সঁ অস্তেয় আচরণ হোয়ত অছি। ব্রহ্মচারী কেঁ
সদিখন সব অবস্থা মে কর্ম, মন আ বচন সঁ মৈথুনক
পরিত্যাগ কর'ক চাহী। আপত্তিকাল মে ভিক্ষাপূর্বক দ্রব্যক
গ্রহণ নহি করনাই অপরিগ্রহ থীক। সদিখন পরিগ্রহক
ত্যাগ কর'ক চাহী। শৌচ দু প্রকারক হোয়ত অছি বাহ্য আ
আভ্যন্তর। মাটি পানি সঁ বাহ্য আ ভাব শুদ্ধি কেঁ আ-
ভ্যন্তর শৌচ কহল গেল অছি। অনায়াস কিছু প্রাপ্ত
ভ' জায় তাহি মে সন্তুষ্ট রহনাই সন্তোষ কহাবৈত অছি।
সন্তোষ সব প্রকারক সুখক সাধন থীক। মন আ ইন্দ্রিক
একাগ্রতা পরম তপ অছি। কৃচ্ছ্রচান্দ্রায়ণ ব্রত সঁ দেহক শোষণ
সেহো তপ অছি। পুরুষ কেঁ সত্ত্ব শুদ্ধিক লেল বেদান্ত আ
শতরুদ্রীয় ব প্রণব মন্ত্র ওঁ আদিক জপ করবাক চাহী
জেকরা বিদ্বান লোকনি স্বাধ্যায় কহলনি অছি। মন কর্ম
আ বচন সঁ হরিক স্তুতি, নাম স্মরণ, পূজা ব হরিক প্রতি
অনিশ্চল ভক্তি কর'ক চাহী জেকরা ঈশ্বর চিন্তন কহল গেল
অছি। স্বস্তিকাসন, পদ্মাসন, অর্ধাসন আদি কেঁ আসন কহল
গেল অছি। শরীরক অন্দর জে বায়ু অছি তকরা প্রাণায়াম
কহল গেল অছি। সব ইন্দ্রী দূষিত বিষয় মে বিচরণ করৈত রহৈত
অছি জেকরা হঠাৎ রোকৈত রহৈত চাহী। এহি ক্রিয়া কেঁ প্রত্যাহার
কহল জায়ত অছি। মূর্ত আ অমূর্ত ব্রহ্ম চিন্তন কেঁ ধ্যান কহল
গেল অছি।

শ্রী ভগবান কহলথিন - যৌ পাণ্ডব ঈ বাত সিদ্ধ অছি
জে পরমাত্মা ছথি। ওহি পরমাত্মা সঁ আকাশ, আকাশ সঁ
বায়ু, বায়ু সঁ আগি, আগি সঁ পানি আ পানি সঁ পৃথ্বীক
উৎপত্তি ভেল অছি জাহি সঁ প্রপঞ্চ রূপী সংসারক জন্ম
ভেল। কোন ক্রম মে সত্তরহ তত্ত্বক উৎপত্তি ভেল। পাঁচটা
কর্মেন্দ্রিয় - জেনা - হাথ, পাঁওর, বাক্, পায়ু আ উপস্থ, পাঁচ
টা জ্ঞানেন্দ্রিয় - জেনা :- আঁখি, কান, নাক জীভ আ ত্বচা
পাঁচ টা বায়ু - জেনা - প্রাণ, অপান, সমান, ব্যান আ উদান
দুটা অন্তঃকরণ - জেনা মন আ বুদ্ধি। মন সন্দেহী হোয়ত
অছি আ বুদ্ধি নিশ্চয়াত্মক। একর স্বরূপ সূক্ষ্ম হোয়ত
অছি। আত্মাক রূপ মে ভগবান হিরণ্যগর্ভ অন্তঃকরণ মে
স্থিত রহৈত অছি। বএহ জীবাত্মা থীক। প্রপঞ্চ সঁ দূর ওহি

মহাপ্রাণ পৰমাত্মা সঁ পংচভূত শৰীৰক উৎপত্তি হোয়ত অছি
এহি পংচভূত পংচমহাভূত সঁ ব্রহ্মাণ্ডক সৃষ্টি ভেল অছি। হাথ
পাতাৰ সঁ যুক্ত ই শৰীৰ স্থূল অছি জাহি মে পংচভূত তত্ত্ব
কেঁ প্রৱিষ্ট ভেলা পৰ ও কার্যশীল ভঽ জায়ত অছি। জাগ্রত
স্বপ্ন আ সুষুপ্তি অৱস্থা মে কওন সেন কামক জে সাক্ষী অছি
ওকৰে জীৱ কহল গেল অছি। এহি তীন্ন অৱস্থা সঁ দূৰ ওকৰ
অপন নির্গুণ স্বভাৱ মে ৰহৈত অছি। কার্যশীল শৰীৰক সংগ
ৱ পৃথকক দশা মে ও নিত্য শুদ্ধ স্বভাৱৱালা অছি। এহিমে
কোনো ৱিকৃতি প্রৱেশ নহি কৰৈত অছি। এহি তীন্ন অৱস্থাক
কাৰণ ও পৰমাত্মা তীন প্রকাৰ কেঁ মানি লেল গেল অছি। ও
অন্তঃকৰণ মে স্থিত ৰহৈত অছি। জাগ্রত, স্বপ্ন আ সুষুপ্তি
অৱস্থা মে ইন্দ্রীক ক্রিয়াশীলতা কেঁ দেখলা সঁ ও সেহো ৱিশ্ব
যুক্ত ভঽ জায়ত অছি।

ইন্দ্রী সঁ শব্দ, স্পর্শ, ৰূপ, ৰস আ গন্ধক জখন লোকনিকেঁ
সত্য ৰূপ মে জ্ঞান হোয়ত অছি তখন ওকৰা জাগ্রত অৱস্থা
কহল জায়ত অছি। ৱিষয়াসক্ত প্রাণীক অন্তঃকৰণ মে জাগৈত
সংস্কাৰ কেঁ ৱিশ্বাস সেহো কহল জা সকৈত অছি। স্বপ্ন
আ সুষুপ্তিক অৱস্থা মে ৱিষয়াপেক্ষিত কাম মে লাগল
সাধনক চিন্তা মে বুদ্ধি একাগ্র ভঽ জায়ত অছি। এহি
অৱস্থা মে ব্রহ্মক স্থিতি ৰহৈত অছি। কালবশ ও জীৱাত্মাৱলি
স্থূল শৰীৰ ৰহৈত অছি। যম নিয়ম আদি অষ্টাঙ্গ মার্গ
কেঁ যথাক্রম পাৰ কৰৈত জাগ্রত, স্বপ্ন আ সুষুপ্তি অৱস্থা
মে ৱিদ্যমান ও জীৱ সাক্ষী ৰূপ মে সব কিছু দেখৈত অছি।
তে মনুষ্য কেঁ সমাধি আৰম্ভ সঁ পূর্ব পৰম লক্ষ্যক অৱধাৰণা
অপনা চিত্ত মে ৱনা লেব'ক চাহী। তকৰ ৱাদ মনুষ্যক অন্তঃকৰণ
মে পৰমাত্মাক সাক্ষাৎকাৰক অৱস্থা ভঽ জায়ত অছি তেঁ মোক্ষার্থী
কেঁ তখন পংচভৌতিক শৰীৰ মে ফঁসল জীৱাত্মাকেঁ স্থূল শৰীৰ
সঁ অলগ বুঝক চাহী কিএক তঽ আত্মতত্ত্ব কে শৰীৰ সঁ অলগ
নহি মানলা পৰ ব্রহ্ম তত্ত্ব সঁ সাক্ষাৎকাৰ মে ৱাধা উৎপন্ন
হোয়ত অছি। তেঁ ওহি ৱাধা কেঁ দূৰ কৰ'ক চাহী জে সাংসা-
ৰিক ৱিষয় ৱাসনা সঁ উৎপন্ন হোয়ত অছি। এহি স্থিতি মে
সমস্ত ৱিষয় কেঁ শূন্য কঽ দেবাক চাহী। ই পংচভৌতিক
শৰীৰ ঘট জকাঁ অছি। জেনা ঘটক অন্দৰ আকাশ অছি
আ ওকৰা ঘটাকাশ কহল জায়ত অছি মুদা ওহি ভ্রমকেঁ হটা
দেল জায় তঽ ও সমগ্র ৰূপ মে দেখি পড়ৈত অছি। তহিনা
জীৱাত্মাক স্থিতি অছি। তেঁ মোক্ষক সাধনা মে পংচভৌতিক

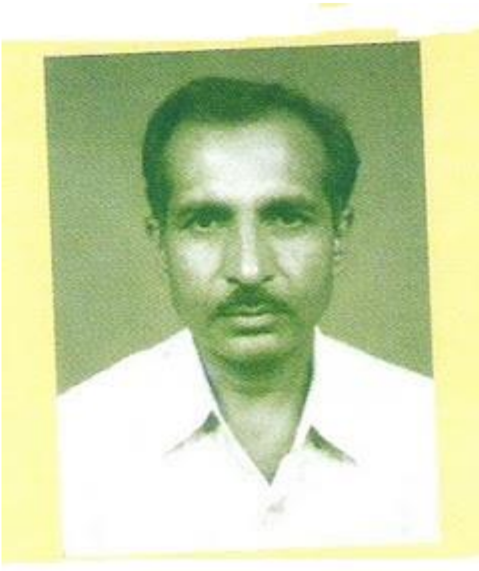
𑒬𑒩𑒲𑒩 𑒂 𑒖𑒲𑒫𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒪𑒑 𑒮𑒧𑒗𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒒𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒙𑒱 𑒮𑒿 𑒁𑒪𑒑 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒏𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒏𑒳𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒔𑒰𑒏, 𑒔𑒲𑒫𑒩, 𑒧𑒰𑒙𑒱 𑒂 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒮𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑓀𑒔𑒲𑒏𑒵𑒞 𑒍𑒯𑒱 𑒦𑒾𑒞𑒱𑒏 𑒞𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒅𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒲 𑒁𑒣𑓀𑒔𑒲𑒏𑒵𑒞 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒴𑒞 𑒣𑒩𑒧𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒯𑒳 𑒣𑒩𑒧𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒖𑒹 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒑𑒳𑒝 𑒢𑒱𑒩𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒁𑒠𑓂𑒫𑒨 𑒣𑓀𑒔𑒲𑒏𑒵𑒞 𑒠𑒹𑒯 𑒞𑒞𑓂𑒫 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒧 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒹 𑒏𑒰𑒧 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒮𑒿 𑒍 𑒩𑒰𑒞 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒍𑒯𑒱 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒫𑓂𑒨𑒞𑒱𑒩𑒹𑒏 𑒮𑒿 𑒮𑒴𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧 𑒬𑒩𑒲𑒩𑒏 𑒁𑒫𑒡𑒰𑒩𑒝𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑓀𑒔𑒲𑒏𑒵𑒞 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒴𑒞 𑒮𑒿 𑒮𑒴𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧 𑒬𑒩𑒲𑒩 𑒣𑒵𑒟𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲𑒏 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒍 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒍𑒏𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒂𑒑𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒫𑒰𑒏 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒫𑒰 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒏𑒹 𑒥𑒱𑒢𑒰, 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒏 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒂 𑒧𑒰𑒨𑒰 𑒩𑒯𑒱𑒞 𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒏 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒋𑒯𑒢 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒋𑒢𑒰 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲𑒏 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒧𑒹 𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡𑒞𑒩 𑒂𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒰𑒑𑓂𑒩𑒞 𑒂 𑒮𑓂𑒫𑒣𑓂𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒅𑒠𑓂𑒦𑒴𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒖𑒲𑒫𑒏 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦' 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡, 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒂 𑒁𑒠𑓂𑒫𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒞𑒞𑓂𑒫 𑒠𑒴 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩𑒣𑒠𑒏 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒫𑒰𑒔𑒏 𑒬𑒥𑓂𑒠 𑓇𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒅𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒁𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒴 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒧𑒏𑒰𑒩 𑒋𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒢𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒫𑓂𑒨𑓀𑒖𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒁𑒕𑒱। 𑒃 𑒁𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒧𑒯𑒰𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒟𑒲𑒏। "𑒯𑒧 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒕𑒲" 𑒫 '𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒯𑒧 𑒕𑒲" 𑒃 𑒠𑒴 𑒫𑒰𑒏𑓂𑒨 𑒧𑒹 𑒁𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒂 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒃 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒹 𑒞𑒞𑓂𑒫 𑒣𑒩𑒧 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒁𑒕𑒱 𑒃 𑒔𑒱𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒁𑒕𑒱। 𑒃 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒂 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒮𑒿 𑒖𑒹 𑒠𑒴𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒋𑒯𑒢 𑒯𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒪𑒱𑒣𑓂𑒞 𑒠𑒹𑒫 𑒕𑒲। 𑒖𑒹 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒞𑓂𑒩𑒑𑒰𑒧𑒲 𑒣𑒩𑒧𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒕𑒟𑒱 𑒋𑒯𑒢 𑒯𑒧 𑒕𑒲। 𑒖𑒹 𑒂𑒠𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒠𑒹𑒫𑒠𑒹𑒫𑒹𑒬 𑒕𑒟𑒱 𑒋𑒯𑒢 𑒯𑒧 𑒕𑒲। 𑒯𑒧 𑒋𑒯𑒢 𑒁𑒢𑒰𑒠𑒱 𑒠𑒹𑒫𑒠𑒹𑒫𑒹𑒬𑒏 𑒣𑒩 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒕𑒲 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒂𑒠𑒱 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒩 𑒟𑒲𑒏। 𑒃 𑒮𑒥 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒪𑒲𑒢 𑒦' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝 (𑓑𑓙𑓓𑓐) 𑒑𑒰𑒿𑒫- 𑒒𑒼𑒒𑒮𑒩, 𑒣𑒼𑓐- 𑒥𑒱𑒩𑒾𑒪
𑒖𑒱𑒪𑒰- 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩, CAIIB, 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞, 𑒮𑒹𑒢𑓂𑒙𑓂𑒩𑒪 𑒥𑒻𑓀𑒏
𑒂𑒤 𑒃𑓀𑒙𑒱𑒨𑒰, Email-karnpnl@gmail.com. Mob.No.7677179516

𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒁𑒣𑒢 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒.𑓒.𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰- 𑒩𑒿𑒠𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳𑓁𑒣𑒰𑒚𑒏𑒲𑒨

প্রতিক্রিয়া

যোগানন্দ ঝা

ৰঁদনি ৰহল অছি সভ কিছুঃপাঠকীয় প্রতিক্রিয়া

শ্রী ৰৱীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র আধুনিক মৈথিলী সাহিত্যক অগ্রগামী ৰচনাকাৰ ছথি। আত্মকথা,যাত্রা বৃতান্ত,নিবন্ধ,সংস্মৰণ,কথা-উপন্যাস আদি বিভিন্ন বিধামে ৰচনা দ্বাৰা ও মৈথিলী সাহিত্যক ভঁডাৰকেঁ সমৃদ্ধ কৰৈত অযলাহ অছি । উপন্যাস হিনক প্রিয বিধা থিকনি। এহি বিধামে দর্জনাধিক পোথীক প্রণযন-প্রকাশন কৰা চুকল ছথি। 'ৰঁদনি ৰহল অছি সভকিছু' হিনক সদ্যঃ প্রকাশিত উপন্যাস ছনি জকৰা বিষযক

আধাৰপৰ ৰাজনীতিক উপন্যাস কহল জা সকৈছ। তত্ত্বক প্রধানতাক আধাৰপৰ এ উপন্যাস ঘটনা-প্রধান উপন্য স থিক তথা রস্তুক আধাৰপৰ একৰা আদৰ্শোন্মুখ উপন্যাস কহল জা সকৈছ।

কিছু রিদ্বান উপন্যাসকেঁ মানরক রাস্তরি জীরনক কাল্পনিক কথা কহলনি অছি। সাম্প্রতিক ৰাজনীতিমে জে ভ্রষ্টাচাৰ র্যাপ্ত অছি আ জকৰ কাৰণে ৰাষ্ট্রীয জীরনমে জনসামান্যক স্থিতি দিনান্দিন কষ্টময ভেল জা ৰহ অছি,এহি উপন্যাসমে এহী তত্ত্বকেঁ রিজ্ঞাপিত কৰৈত ৰহরঁ আদর্শ নেতৃরৰ্ ক অন্বেষণক প্রযাস ভেল অছি জে সমাজসেরাক মূল ভারনাসঁ ৰাজনীতিমে প্রৱেশ কৰথি। এহলে নেতৃরর্গক ত্যাগ,তপস্যা ও রঁলিদানসঁ একটা এহল সমাজক নির্মাণ সংভর ভ২ সকৈছ,জাহিমে ৰাষ্ট্রক প্রত্যেক র্যক্তিক রিস্তাৰ সংভর ঠৈক । শ্রী মিশ্রজী এহলে নেতৃরর্গক প্রতিনিধিকক ৰূপমে শিখাক অরতৰণ কযলনি অছি জে অপন সুখ-সুরিধাপৰ ধ্যান নহি দ২ সমাজমে জনসামান্যক সুখ-সুরিধাক হেতু অগ্রসৰ হোএত ছথি ত া অসমানতা,গৰীরী,রেঁৰোজগাৰী,শোষণ আদিসঁ মুক্তিক েতু সংঘর্ষ কৰরঁাক হেতু তৎপৰ হোএত ছথি।

উপন্যাস রিধাকেঁ গদ্যময মহাকার্য সেহো রুঁ ল জাএত ৰহল অছি। এহি দৃষ্টিএ রিচাৰ কএলা উত্তৰ উপন্যাসক ৰূপ পক্ষ সমক্ষ নহি অরৈত অছি। একৰ কাৰণ এ অছি জে মহাকার্যক ৰূপ স্থিৰ ভ২ গেল অছি জখল কি উপন্যাসমে নিৰন্তৰ ্ৰযোগ চলিযে ৰহল অছি । অরশ্যে এহিমে মহাকার্যে জকাঁ রিষযক

ব্যাপকতা ও গংভীৰতাকেঁ পূৰ্ণ প্ৰশ্ৰয দেন জাগত ৰহনৈক ঋছি । শ্ৰী মিশ্ৰক ড্ৰ উপন্যাস হিনক ৰাজনীতিক স্বধাৰ রিষযকেঁ ঋত্যন্ত ব্যাপক ৰূপমে সমাহিত কযনে ঋছি । এহিমে ঋাধুনিক ৰাজনীতিমে ব্যাপ্ত জটিনেতা ও ঋন্তৰ্বিৰোধ তথা ওকৰ সা াজিক ও ৰাষ্ট্ৰীয জীরনপৰ পড়ৈত প্ৰভারক ঋত্যন্ত সূক্ষ্ম চিত্ৰ   ভেন ঋছি ।

স্বাৰ্থপৰতা ও ভ্ৰষ্টাচাৰ ঋাধুনিক ৰাজনীতিক রিশিষ্ ঋংগ ৰঁনি গেন ঋছি । একৰ পৰিণাম ড্ৰ ভেন ঋছি জে জাহি ৰাজনেতানোকনিসঁ ৰাষ্ট্ৰীয জীরনক উত্থানক পৰিকল্পনা ও ঋপেক্ষা ৰহৈত ঋছি,সে ঋপন ও ঋপন নগ্ৰঋা-ভগ্ৰঋাসভক সৌরিধ্যক হেতু ততেক ত৲পৰ ৰহই নাগন ছথি জে জনসামান্যক স্থিতি ঋত্যন্ত দযনীয হোগত জা ৰহন ঋছি । ধনীক ঋাৰ ধনীকে ভেন জা ৰহন ঋছি তঁ নিৰ্ধন ঋপন ঋারশ্যক ঋারশ্যকতোক পূৰ্তিমে ঋসমৰ্থ ভেন জা ৰহন ছথি। যদ্যপি প্ৰজাতাঁত্ৰিক ব্যরস্থামে মতাধিকাৰ জনতাক হাথমে ছৈক,মুদা ছন-ৰঁনসঁ ওকৰা জাতি-রৰ্গমে তেনা রিভাজিত কই দেন জাগত ৰহনৈক ঋছি জে ও ঋপন নেতৃত্ব এহন নোককেঁ দই দেৰাঁক হেতু বাঁধ্য ভই জাগত ঋছি জে কেরন ঋপনে উত্থানক হেতু প্ৰযত্নশীন ভই জাগত ঋছি,জনকন্যাণক দৃষ্টি ওকৰামে ৰহিযে নহি পৰৈত ছৈক । তেঁ ৰাজনীতিক ব্যরস্থামে ঋামূন-চূন পৰিরৰ্তন যুগক মাঁগ ছৈক,তকৰে উপন্যাসকাৰ এহি উপন্যাসমে ঋভিব্যক্তি কৰবাঁক প্ৰতি দত্তচিত্ত ভেন ছথি । উপন্যাসকাৰক স্পষ্ট ঋভিমত ছনি জে জা ধৰি ভ্ৰষ্টাচাৰী ৰাজনেতাসভকেঁ একাত নহি কযন জা সকত ঋা সমাজসেরী ৰাজনেতা নোকনিক হাথমে

প্ৰশাসনক চাভী নহি দেন জাযত,তাধৰি জনকন্যাণ সংভৱ হি ঠৈক । তেঁ ৰৰ্তমান ৰাজনীতিমে পৰিৱৰ্তন আৱশ্যক ঠৈক,তখনে নোকজীৱনমে সুধাৰ ভই সকৈঠ আ নোকক পীড়াক হৰণ ভই সকৈঠ । সভকেঁ সমানতা,স্বতংত্ৰতা আ ন্যায তখনে ভেটি স ৈত ঠৈক ।

ঞ্র উপন্যাস অপন মূন ৰূপমে যথাৰ্থৱাদী অছি । এহিমে ৰাজনীতিমে ব্যাপ্ত শোষণ ও ভ্ৰষ্টাচাৰকেঁ অপন সমস্ ৰিসংগতিক সংগ উপস্থিত কযন গেন অছি,মুদা অন্তমে হিমে একটা এহন চৰিত্ৰক ৰিজয দৰ্শাওন গেন অছি জে সমাজক হেতু সৰ্বস্ব ত্যাগ কৰৈত ওকৰ উত্থানক হেতু আজীৱন সক্ৰিয ৰহবাঁক েতু প্ৰতিজ্ঞা কৰৈত অছি। তেঁ উপন্যাস সুখান্ত অছি আ নিৰ্মন ভৱিষ্যক সংকেত প্ৰদান কৰৈত অছি।

এহি উপন্যাসক ৰস্তুৰিন্যাস অত্যন্ত সহজ ৰোচক অছি । নেখক তটস্থ দৰ্শক জকাঁ ওকৰ ৰৰ্ণন কৰৈত জাগত ছথি । একৰ আধিকাৰিক কথা দেৱঁন নামক একগোটে নেতাক পৰিতঃ আঘূৰ্ণিত অছি । ও অত্যন্ত গৰীৱঁ পৰিৱাৰক ৱাঁনক ছি । ওকৰ মায ওকৰ নেনপনহিমে গত ভই গেন ছনথিন । তেঁ পিতা ওকৰ পৰিপাননমে নাগন ৰহৈত ছথি । ক্ৰমশঃ ও ৰী.এ. ধৰি পঢ়ি পৰৈত অছি কি ওকৰ পিতাক দেহান্ত ভই জাগত ছনি। ততঃপৰ ও ট্যূশন কৰই নগৈত অছি। ট্যূশনক ক্ৰমমে ও সমগ্ৰ ৰিকাস দনক অধ্যক্ষক ৰেঁটী মহিমাকেঁ সেহো ও পঢ়ৱঁই নগৈত অছি । মহিমাক সংগ ওকৰা প্ৰেম ভই জাগত ঠৈক আ দুনূগোটে ৰিৱাহ কই নৈত অছি । সমগ্ৰ ৰিকাস দনক অধ্যক্ষ সুমংতজী অপন ৰেঁটীক প্ৰেম

রিরাহ্যসঁ প্রসন্ন হোগত ছথি । একৰ কাৰণ ও ৰহৈত খছি ে ও খপন রেঁটীকেঁ ৰাজনীতিমে খান২ চাহৈত ৰহথি মুদা ওকৰা ৰাজনীতিমে ৰুচি নহি ৰহৈক । সুমঁতজীকেঁ খপন ৰাজনীতিক উত্তৰাধিকাৰীক ৰূপমে খপন জমায দেরঁন ভেটি জাগ ছনি। ও ওকৰা পার্টীক কার্যকাৰী খধ্যক্ষ রঁনা দৈত ছথি । এহিসঁ পার্টীমে রিক্ষোভ হোগত ছৈক মুদা চুনারমে এহী পার্টীক জীত হোগত ছৈক খা দেরঁন সেহো রিধাযক রঁনি জাগত খছি। নেতা রঁনৈত দেৰী দেরঁন খনেক প্রকাৰক ধ্ৰৰফঁদীমে নাগি জাগত খছি । ও খনেক যুরকক মাধ্যমে রিভিন্ন প্রকাৰক খাপৰাধিক কাজমে সঁনগ্ন ভ২ জাগত খছি । যুরক্যসভকেঁ সেহো খাপৰাধিক কাজমে সঁনগ্ন ক২ ওকৰাসভকেঁ র্ঁনৈকমেন কৰৈত খপন কার্যসাধন কৰৈত ৰহৈত খছি । এহন তীনটা যুরক ছথি শক্তিনাথ,সঁদীপ ও খঁশুৰ । খপনা নেন ভোটক প্রচাৰক ক্রমমে দেরঁন খপন মঁচপৰ রঁম রিস্ফোট কৰরাঁ নৈত খছি খা শক্তিনাথ তথা খঁশুৰকেঁ জহন কটরাঁ দৈত খছি । এহিসঁ ও দ্বনূগোটে দেরঁনক রিৰোধ ভ২ জাগত ছথি খা খগিনা চুনারমে দেরঁনকেঁ হৰযরাঁক উদ্যোগমে নাগি জাগত ছথি । এহি হেতু ও দ্বনূগোটে রিৰোধী পার্টীক সঁপর্কমে চনি জাগত ছথি ।

সঁদীপক খাপৰাধিক চৰিত্ৰক প্রমাণ দেরঁন নগ ৰহৈত ছৈক,তেঁ ও দেরঁনসঁ খনগ ৰহরাঁমে ভযক খনুভৱ কৰৈত ৰহৈত খছি । মুদা ওকৰ ভক তখন টুটৈত ছৈক জখন ও নেতাজীক খোনেন রিদ্যানযক ছাত্ৰারাসক মহিনা নোকনিক তাকছেমক হেতু নিযুক্ত কযন জাগত খছি। ও ছাত্ৰারাস রস্তুতঃনাৰী নোকনিক যৌন শোষণক কেন্দ্রক ৰূপমে চনি ৰহন ছনৈক । দেরঁন এহি

ছাত্ৰাৱাসমে শিখা নামক একটা শিক্ষিকাকেঁ ৰহৱাঁক ব্যৱস্থা হিত ৱিদ্যালয়মে নৌকৰী প্ৰদান কই দৈত ছৈক । মুদা দেৱঁন ওকৰ যৌন-শোষণ কৰৱাঁক প্ৰযাস কৰৈছ ,তেঁ ও ওতই সঁ পড়া জাগত ঋছি । ওকৰা সংদীপ সংগ দৈত ছৈক । সংদীপ সেহো দেৱঁনক ৱিৰোধমে শক্তিনাথ ঋা ঋংকৃৰক সংগ দেমই নগৈত ছৈক ।

নাৰীলোকনিক দেহ ব্যাপাৰক হেতু দেৱঁন একটা নাৰীনিকেতন সেহো খোলনে ৰহৈছ । ওহি নাৰীনিকেতনক ভংডাফোড় ভই জাগত ছৈক। মীৰাঁঋাগ জাঁচমঁ পতা নগৈত ছৈক জে মুখ্যমংত্ৰী সেহো ওহি নাৰীনিকেতনসঁ সম্বদ্ধ ছনাহ । তেঁ ঢ়নকা ত্যাগপত্ৰ দেৱঁই পড়ৈত ছনি ঋা দেৱঁন মুখ্যমংত্ৰী ৱঁনাওল জাগত ঋছি। শিখা এহি মুখ্যমংত্ৰীক ৱিৰুদ্ধ ধৰনা-প্ৰদৰ্শন শুৰু কৰৈত ছথি । দেৱঁন ঢ়নকা জানসঁ মাৰি দেৱাঁক প্ৰযাস কৰৈত ঋছি মুদা শিখা ৱাঁচি জাগত ছথি। এমহৰ সংদীপ নেতাজী দেৱঁনপৰ ঋাক্ৰমণ কৰৈত ঋছি ঋা ঢ়নকা ঘাযল কই দৈত ঋছি ,মুদা ও ঋপনে পকড়া জাগত ঋছি । এহি সমযমে দেৱঁন জাহি মহিলাক সংগ ঐয়াশীমে লিপ্ত ছনাহ,সেহো পকড়া জাগত ঋছি ঋা পুলিসকেঁ ঋপন ৱক্তৱ্যক মাধ্যমে ওকৰ চৰিত্ৰক ঁ উজাগৰ কই দৈত ঋছি । পৰিণামতঃ দেৱঁনক পাৰ্টী ওকৰা মুখ্যমংত্ৰীক পদসঁ গস্তীফা দেৱাঁক হেতু ৱাঁধ্য কই দৈত ছৈক । ও ঋপন স্থানপৰ ঋপন পত্নী মহিমাকেঁ মুখ্যমংত্ৰীক পদ প্ৰদান কই দৈ ছৈক । ন্যাযালযমে নাৰীনিকেতন কাণ্ডক সুনৱাঁগ ভেলাক ৱাঁদ দেৱঁন সহিত ওকৰ কতোক সহাযককেঁ ঋাজন্ম কাৰাৱাসক দণ্ড ভেটৈত ছৈক জাহিসঁ ওকৰ পাৰ্টীক প্ৰতি জনতামে ঋাক্ৰোশ উৎপন্ন হোগত ছৈক । মহিমা সেহো ৰাজনীতিসঁ সন্ন্যাস নই

नैत अछि । परिणाम ई होइत छैक जे शिखाक नेतृत्वमे अंकुर ओ शक्तिनाथ आदिक सहयोगसँ प्रतिपक्षी पार्टीक जीत भऽ जाइत छैक । मुदा शिखा स्वयं मुख्यमंत्रित्व ग्रहण नहि कऽ शक्ति ेाथकेँ ओहि पदपर बैसबैत छथि आ अपने जनकल्याणक मार्ग प्रशस्त करबाक हेतु निरन्तर सक्रिय रहऽ लगैत छथि जकर परिणामस्वरूप लोकजीवनमे समृद्धि ओ सुख बढ़ैत चलि जाइत अछि । कथावस्तुक आधारपर एहि उपन्यासमे एकटा आधिकारिक कथा अछि जे नेताजीक देवनक परितःआघूर्णित अछि । एकरा अतिरिक्त अनेक प्रासांगिक कथा सभ अछि जे घटनाक्रमक माध्यमे उपन्यासक उद्देश्यक प्राप्तिमे सहायक अछि यथा शिखा,अंकुर,संदीप शक्तिनाथ आदिक जीवन कथा । ई कथा सभ उपन्यासक विषयवस्तुक उदय,विकास ओ अन्तमे सहायक भेल अछि । सभटा कथा शृंखला-बद्ध अछि जाहिमे घटना सभक औचित्यक निर्वाह कयल गेल अछि जाहिसँ पाठकीय मानसमे विश्वसनीयता बनल रहैत छैक । उपन्यासक अधिकांश घटना राजनीतिक विसंगतिक प्रति जुगुप्साक भाव उत्पन्न करैत अछि तँ ओकर सुधारक प्रति राग सेहो उत्पन्न करैत अछि ।

एहि उपन्यासमे यथार्थ अपन प्रखरतम रूपमे प्रकट भेल अछि । राजनीतिक भ्रष्टाचार एहिमे अत्यन्त नग्नरूपमे चित्रित भेल अछि । राजनेतालोकनि कोना जनताकेँ लोभा कऽ,ओकरा झूठक आश्वासन दऽ कऽ भोट मङैत छथि,नेता लोकनिक हेतु भीड़ एकट्टा करबाक हेतु कोना आकर्षक सामियाना,ध्वनियंत्र,नाच-गान, गीत-वाद्य ओ भोजनादिक व्यवस्थामे पर्याप्त धनक अपव्यय कयल जाइत अछि तकर वर्णन करैत

ঙপন্যাসকাৰ নোকজীৱনক ওহি নোভগ্ৰস্ততাক সংকেত দৈত ছথি জকৰ ৱশীভূত ভ**ই** কৃ নোক নেতাসভক জানমে ওসৰা জাগত ঋছি ঋা তাত্কোনিক নোভমে,কিংৱা জাতি-পাঁতি ও ধৰ্ম ফেৰমে পড়ি ক**ই** ঞ্ৰ ৱিঁসৱি জাগত ঋছি জে ওকৰা ঋপনা নেন কেহন প্ৰতিনিধিক চযন কৰৱাঁক চাহী?প্ৰস্তুত নেতাক চানি-প্ৰণ্ড়তি ও চৰিত্ৰ কেহন ছৈক?

ভোট পযৰাঁক হেতু জখন সৰকাৰী দন ৱিঁজনী মুফ্ত,ৰাশন মুফ্ত,ভানসক হেতু গৈস মুফ্ত,গৃহণীস কেঁ পাঁচহজাৰ পেন্শন,জনখৈ,চাহ ঋাদিক সংগ নিশাঁক ৱস্তু সেহো মুফ্ত দেৱাঁক ঋাশ্বাসন দৈত ছৈক তঁ এহিমে এক দিস জঁ সৰকাৰী পক্ষক ভ্ৰষ্টাচাৰক সংকেত ভেটৈত ছৈক তঁ দোসৰ দিস জনতাক নোভ সেহো প্ৰগট হোগত ছৈক জে সম্প্ৰতিক নোকজীৱনক যথাৰ্থ থিকৈক । তখন জঁ ৱিৰোধমে ভোট দেনিহাৰকেঁ ঋথৱা ঋপন নেতাক ৱিৰোধমে ৱঁজনিহাৰকেঁ নেতা ঋপন গুণ্ডা ভসঁ প্ৰতাড়িত কৰৱৈঁত ছৈক ঋথৱা ৱিভিন্ন প্ৰকাৰক ঋপৰাধী কাজসভমে নিমগ্ন ৰহৈত ছৈক ,তঁ সেহো নোকজীৱনক যথাৰ্থে থিকৈক । তথাপি যথাৰ্থৱাদী দৃষ্টিকোণ ৰখিতহুঁ ঙপন্যাসকাৰ শিখা সন পাত্ৰক সৃষ্টি ক**ই** চৰিত্ৰৱান নেতাক পৰিকল্পনা কৰৈত ছথি জকৰ দূৰ-দূৰ ধৰি কোনো সভাৱনা হি ৱঁনৈত ছৈক। ঋৱশ্যে ঙপন্যাসকাৰ একটা কল্পিত ঋাদৰ্ ৱাদী পৰিৱেশ দিস ন**ই** জা ক**ই** নোককেঁ স্বপ্নমে ৱিচৰণ কৰায ঋানন্দ প্ৰদান কৰ**ই** চাহৈত ছথি । তেঁ এহি ঙপন্যাসকেঁ যথাৰ্থোন্মুখ ঋাদৰ্শৱাদী ঙপন্যাস কহন গেন ঋছি ।

এহি উপন্যাসক কথা সংসাৰক ৰিশ্লেষণ কযনা উত্তৰ এহিমে নিম্ননিখিত কথা-ধাৰা স্পষ্ট দেখি পড়ৈত অছি �

(১) অংকুৰক কথা

(২) দেৱঁন নেতাজীক কথা

(३) শিখাক কথা

এহি তীনূ কথাক মূনমে অছি ৰাজনীতিমে ব্যাপ্ত ভ্রষ্টাচাৰ,শোষণ ও তকৰ নিদান । এহিমে দেৱঁন নেতাজীক কথা কেন্দ্রমে অছি আ সুনিযোজিত,স্বাভাৱিক এৱং ৰিশ্বসনীয অছি জকৰা ভাৰতীয ৰাজনীতিক ভাগ্যগাথা কহন জা সকৈত ছৈক । শিখাক কথা ভাৰতীয ৰাজনিতিক ভ্রষ্টাচাৰক উন্মূননক কথা থিক তঁ অংকুৰক কথা সমাজসেৱাক হেতু উত্সুক যুৱাৰৱ গক ৰঁচনাক কথা থিক । অৱশ্যে শিখাক কথা ৰাজনীতিক ভ্রষ্টাচাৰক মুখ্যকথাপৰ সাটি দেন গেন অছি জে যথার্থপৰক নহি হেৱাঁক কাৰণে মূনকথাক সঁগে একীকৃত নহি ভই পাওন অছি আ তেঁ নগৈত অছি জে নেখক শিখাক ৱীস ৱর্ষক তপস্যাকেঁ একে অনুচ্ছেদমে সমেটৈত হড়ৱঁড়ীমে উপন্যাসকেঁ সমেটৈত কহি উঠৈত ছথি-

এহি তৰহেঁ সমাজমে পৰিৱর্তন কৰৈত-কৰৈত ৱীস ৱর্ষ ৱীতি গেন । হমসভ অপন সৰ্ৱস্ব সমাজকেঁ অর্পিত কই দেনহুঁ । মুদা শিখা অখনহু নহি থাকন ছনীহ । পূর্ণ শাৱান ৱঁনন ৰহথি । তকৰ অনুকূন পৰিণামো দেখৱাঁমে আৱিঁ ৰহন ছন

। ৱাঁনিকাসভ ডাক্টৰ,ওন্জীনিযৰ ৱঁনি ৰহন ছনি । গামমে সভ জাতিক নোকক সঁগে ৱৈঁসি কই খাওত ছনাহ । ধৰ্ম,জাত ৱিভেদ সমাপ্ত ভই গেন ছন । সমাজমে সমৰসতা ৱঁঢ়ি ৰহন ছন । নগৈক জেনা শিখাক স্বপ্ন সাকাৰ ভই ৰহন খছি ।� ৱঁদনি ৰহন খছি সভ কিছু ।�

চৰিত্ৰ চিত্ৰণক দৃষ্টিঁমে ও উপন্যাস নোকজীৱনক যথাৰ্থক সঁৱেদনশীন ও প্ৰভাৱপূৰ্ণ খঁকনমে সফন ভেন খছি । এহিমে ৰাজনীতিক যথাৰ্থক ৱিদ্ৰূপতাক খাধাৰপৰ সম্ভাৱ্য ৱ্যৱহাৰিক খাদৰ্শক উপস্থাপন ভেন খছি । খৱশ্যে এহিমে নোকজগতমে ৱ্যাপ্ত ৱিচাৰ ও ৱ্যৱহাৰক পুনৰীক্ষণ কৰৈত নৈতিকতাক এহন চিত্ৰ খঁকিত কযন গেন খছি জকৰ উপেক্ষা নহি কযন জা সকৈছ ।

এতাৱঁতা ও উপন্যাস মৈথিনী সাহিত্যমে শ্ৰী মিশ্ৰজীক খনুপম দেন ছনি । সৰন-সহজ ভাষামে ৰচিত এহি উপন্যাসক সমস্ত স্বধি সমাজমে খাদৰ হোযত সে খপেক্ষা কযন জা সকৈছ ।

ঐ ৰচনাপৰ খপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২.নানদেৱ কামত-জ্ৱৰৱাজজীক 'পৰিচয' এক খনুশীনন, নঘু কথা- ঠিকনঠোপা, হমৰা ৱিঁনু জগত সুন্না ছৈ: পাঠকীয প্ৰতিক্ৰিয়া, স্বনাম ধন্য শিৰোমণী, পাঠকীয প্ৰতিক্ৰিয়া, উপন্যাস ৱঁনাম ৱাযোগ্ৰাফী, দিনকৰ জীক উত্কৰ্ষ, মিথিনা ৱিভূতি : খুশী নান ৱাঁবূ

নানদের কামত-জ্বরৰাজজীক 'পৰিচয' এক অনুশীলন, লঘু কথা-ঠিকনঠোপা, হমৰা ৰিঁম্ব জগত সম্না ছৈ: পাঠকীয প্ৰতিক্ৰিয়া, স্বনাম ধন্য শিৰোমণী, পাঠকীয প্ৰতিক্ৰিয়া, উপন্যাস ৰঁনাম ৰাযোগ্ৰাফী, দিনকৰ জীক উত্কর্ষ, মিথিলা বিভূতি : খুশী লাল ৰাঁবূঁ

১

জ্বরৰাজজীক 'পৰিচয' এক অনুশীলন

পেশাসঁ প্ৰাথমিক শিক্ষক আ মৈথিলীক নরোদিত করি দীন নাথ প্রসাদ'জ্বরৰাজ' কেৰ ব্যক্তিত্ব আওৰ কৃতিত্ব ৰহুআযামী ছি। হুনক ব্যক্তিত্বমে আওৰ সদাশযতা, সহজতা, আত্মীযতা আ মিলনসাৰিতাক সঁগ বিদ্রোহী স্বভাৱক চলতে অধিকাংশ ৰচনামে

ৰ্যংগৰাণ আ কষ্টাক্ষসঁ পৰিপূৰ্ণ দেখাগত অছি। পল্লৰী প্ৰকাশ , নিৰ্মলীসঁ 2019 গম্বীমে মদ্য প্ৰকাশিত পৰিচয মৈথিলী কাব্য মংগ্ৰহসঁ মাতৃভাষাক মাহিত্য মেৰামে হিনক ফৰিষ্ঠ যোগদান ভেলগ । 'পৰিচয' মে মংগৃহীত মভ (51) কৰিতাক আখিৰীগে অৰ্থ ৰিশেষ মেহো দেল গেল চ্ছগ, জগসঁ পাঠক আ ৰিদ্যাৰ্থীগণ মহজে ৰিষয গম্ভীৰতা বুঁঝৰাঁমে আৰিঁ জাগ চ্ছ। এহি পোথীমে পাৰিৰাৰিক পৃৰ্ষ্ঠভূমিক পৰিচয মেহো ভেষ্টৈত অছি। ঐ পোথীক ম্ব কাৰ্যতা বৃহদ্ স্তৰপৰ হোএত। এতৰেঁ কহৰ জে ও মৈথিলীমে অৰৈঁসঁ পূৰ্ব হিন্দীমে ৰচনা গঢ়ে চ্ছলা আ ফেৰ অনুমান যএহ জে ও ৰাঁৰা মহৰ্ষি মেঁহীজীক আ জেনা কি শ্ৰী ৰঘুৰীৰ মোঠীজীক অভিমত আ অৰ্ধনাৰীশ্বৰ ৰ্উৰ্ফ শ্ৰী গিৰজা নন্দ ঝাজী মেহো লিখনে চ্ছৈথ। ্ৰম 26পৰ পৰিচয কৰিতামে প্ৰস্তুত ৰচনাসঁ কৰিজীক অন্তৰ আত্মোক প্ৰকাৰ মেহো পৰিলক্ষিত। হোগত অছি। তএ এহি মন্দৰ্ভমে কৰি মহোদয ৰিশেষ মেহনত কএ ফেৰ শ্ৰমমাধ্য মৈথিলী মেৰামে লাগি অপন এক পোথীক 'ৰ্যাখ্যাটীকা' ৰূপেঁ প্ৰকাশিত কৰেৰাঁমে মফল ভেলাহ অছি। হিনক ৰ্যক্তিত্বক ৰিশেষতা থিক জে কাব্য শিল্পকেঁ প্ৰাঁজল, ভাৱ প্ৰৱণ, ওজপূৰ্ণ আ মাধুৰ্যময ৰঁনৰৈত অছি। ্নক শিল্পকেঁ ভাৱ কেৰ অভিৰ্যক্ত মহজ মংপ্ৰেষণীয ভেলা মন্তা ম্বযং দৈনিক জীৱনমে মেহো অত্যন্ত মৰল ৰ নিশ্চল আ ৰৈঞ্চৱ চ্ছৈথ।

পৰিচয পোথীক পঢ়িলা কৰৱপৰ হমৰ অভিমত এহি তৰহঁ চ্ছ ল ৰহএ, জে দ্বিতীয মংস্কৰণ নৰাৰম্ভসঁ মুদ্ৰিত প্ৰকাশিত ভে ামন্তা হটা দেলাসঁ আৰ্ এহি মহত্বপূৰ্ণ পোথীক চ্ঠা প্ৰাযঃ নহি ভ২ হলে অছি। জখন কি কিছু কৰিতা যূ-টযূৰ্পৰ দৰ্শক দেখি মুনি

সর্‌সঞ্গগর রঁ়্‌া ৰহনে ছগ । প্রস্তুত সমকানীন কার্ব্য পোথী 'পৰিচয' কেৰ ৰচনাকৰ শ্রীমান্ দীনানাথ প্রসাদ, জিনক সাহিত্যিক নাম জ্বরৰাজ' ছিপেন; এক নরোদিত প্রখৰ মৌথিনী করি ছৈথ। হিন্দীমে ভ্র হম্মৰ প্ৰৰান পৰিচিত (1922-93 ভ্র.) গথিএ। হিনকা রাঁৰেমে ভ্র কহরঁ জে নিধ্ঠারান যূরক শ্বা নির্মন-সৰন ৃদয কেৰ ভারূকতা প্রধান শ্বা রিদ্রোহী রিচাৰধাৰাক র্যক্তি ছৈথ। তেঁ হিনক কার্ব্য সৌধ্ষ্টর পাঠককৈ মুগ্ধ করৈত শ্বছি। শ্বল্পায়ূক ৰহিতো হিনক মৌনিক নেখনী শ্বাধ্যাত্মিকতো দিস শ্বরাহ ৰূপেঁ গেন শ্বছি শ্বা স্ত্রী-রিমর্শক নেন হিনক রঁাতোৰাস করিত্ব ারৰা সামাজিক সৰোকাৰসঁ জ্বষ্টন সেহো ডঠেরঁতে ডেগসঁ থাহী দেখ ে ছগ । সংগহি একারন কার্ব্য সংখ্যামে ভ্র ভৰিগৰ পোথী রিরিধ রিষয (দেশভক্তি, ৰাজনৈতিক, সামাজিক, শ্বাধ্যাত্মিক শ্বাদি) পৰ গেযাত্মেক-মংচীয করিতা শ্বছি জে রিঁন্ব মনন কেনে পা ক রর্গ পৰৈখ নহি সকতা। এহি ডত্তমকোষ্টিক ৰচনাকৈ জে রিভিন্ন ভার শ্বা ৰসসঁ সৰারোঁৰ শ্বছি শ্বপনে একৰা রিঁন্ব পঢ়নে ৰহি নহি সকরঁ

নিক র্যক্তিত্ব এরং কৃতিত্ব মাদে নিম্নাংকিত রিদ্ জ্জন শ্বপন রিচাৰ এহি তৰহেঁ র্যক্ত কেনে ছৈথ- ডা. কৃষ্ণ চন্দ্র ঝা 'ময়ংক' পূর্র হিন্দী রিভাগাধ্যক্ষ সীএম কানেজ দৰভংগাক কথন 'হিনক কার্ব্য ৰচনা ডচ্চতম কোষ্টিক ছৈন, শ্বা তগমে ভাষাক নযাত্মেক হম সেহো প্রশংসক ছী। গ্রাম গৌৰরক ৰচিযতা ৰামচংদ্র মিশ্র 'মধুকৰ' পূর্র মৌথিনী রিভাগাধ্যক্ষ ন.না.মি.রি. রিদ্যানয দৰভংগা ক কহরঁ ছেনৈন-জ্বরৰাজকেঁ মৌথিনী করিতা নরীনতম শ্বা রিরিধ রিষযপৰ গহৰাড্র ধৰি গেন শ্বছি, জগসঁ সদ্য: প্রেৰণা প্রস্ফুষ্টিত হো ত শ্বছি। মৌথিনী

সাহিত্য অকাদেমীসঁ পুৰস্কৃত �পংগু' উপন্যাসক ◌খক জগদীশ প্রসাদ মণ্ডলজীক কথ্য চৈন্থি' জ্বরৰাজ কেৰ মৈথিলী পৰিচয কাব্য সংগ্রহক কৰিতাক পাঠ কৰ ৰসপান শ্রীকৃষ্ণ কেৰ 'গীতা' সদৃশ্য অছি। ডা. শিৰ শংকৰ শ্রীনিবাস কেৰ কহৱঁ ভেলেন জ্বরৰাজ কেৰ কৰিতাপৰ ধ্যান দেব ৰ বিচাৰ কৰৱঁ আৰশ্যক ছড়া হিনক কৰিতাকেঁ নজৰ অন্দাজসঁ কাজ নহি চলত। হিনক পোথীমে ৰঘুবীৰ মোচী আ ডা. গন্দ্রকান্ত ঝাক অভিমত এবং অর্দ্ধনাৰীশ্বৰজীক স্বাস্তিবাচন ছপল পড়ে জোগ অছি। পোথী পঢ়ি পাঠক হৈমিযতসঁ এক কবি ডা. আৰ ৰী কামত ৰঁজনা, আগ্র জ সাহেবঁ নামসঁ ভলহিঁ সহোৰৱাঁক নাম জানল জাগছ। ম দা জ্বরৰাজক নামসঁ গামহি লে ৰবল কোসী ক্ষেত্রক নাম সেহো জানল জাএত।

২

নঘু কথা- ঠিকনঠোপা

ৰৌকু কেৰ নাঙ সমৰথ ধৰি জানি নৈ সকল সৰঁকিযো। ও ঢ়েৰৱাঁ উমেৰ ধৰি মূক- বঁধিৰ ৰহয। অপন সংগতিযা আ সহমেনূ নগ তোতৰাগত ৰাঁজয। নখন মাস্ট্ৰৰ সঁ সীখয গেন ঢ়োলক ৰঁজৌনাগ্র সে অপলে তল ৰাঁজয নাগল ৰোঁল মুদা ঢোলকেঁ কযলক ৰৌক। ৰাঁলপলে সঁ মমহৰামে ৰৌসি পঠহী পৰগানা ৰিঁযাহো মোষ্টগৰ কনিযাঁক সঁ ভেলৈন। ৰঁলেসৰ,লেৰঁতিযা জাএ ছলৈক ৰঁনাৰস কষ্টে লে। ওহো পচোৰ ধৰৈত পাঁচ গেল আ ৰেঁচুক ডগৰমে ৰিক্শা চলাৰঁয। অপনা গামক কাজো ৎজৰা আ মহীদিন মোমীন সঁ

খাত্মেীযতা রঁঢ়ায,ওহি ঔৰংগারাঁদ'ক পানিষ্টকী রাঁনো মা িককক ডেৰামে ওকৰা সরঁ সংগ ৰহয নাগন। কেঁঠা কমাগত,নিচেন সঁ ৰহৈত তন পৰ চূহচূহী দেখায নগনৈক। ৰাত্তক কৰনিনযাঁ সঁ জাগি ঙঠা রাঁসন চ্চঙ��য গেন তঁ ঢ়নমাগেন হংডী-নোহিয়া। া হিন্দূ রৌকূ কেঁ দেখৈত য রঁড়া মৌসক তীমন কা স্বস্বখাভ্রত। মোহম্মদ সাফী খপন কেন্দনী সং কাজরাঁ কেং ষ্টূসকেনক। খা রাঁজনে দেখহ হো রেঁৰাদৰ ভ্র রৌকূ স্বস্বখাভ্রত কী স্বরাদৈত চৈক! সরঁ হিন্দূ- ম্বম্নিম, ৰসে-ৰসে জাগি গেন খা ওকৰা ডাংষ্টৈত তমসাএন। তঁ ও ঘষ্টি মানৈত কহনক হৌ হম তঁ ঠিকেন গোস্ত রূঁম্নি সরঁ ৰাতি রঁঠনাহা নিচেন সঁ পরৈঁত ৰহী। খারঁ কী হো! এহন জ্বনূম রাঁত মিথিনা গামমে নহিঁ রঁজগহএ কিযো। নাক কান পকৈড় ঙঠক রৈঁসক ধৰি কেনক। পংঠ সরঁকে সমঞ্চে ঠিকৈন মাংষ্টিমে সর্দী রূঁকনী মিনাকয ষ্টাকা নেনক খা নেনক মাচ্চ- মৌস রাঁৰৈকে কিৰিযা। তা খানাপ্বৰ সঁ ফোন গেনৈ - রৌকূ 'ক মায নাৰেদিগৰমে মৰি গেনৈ যে গাম পঠা দিযৌ ওকৰা। রৌকূ খপন ঘৰ সঁ রঁপহৰ ভ্র কহিকে ৰোজ জাএ জে গৈত কর্ম দেখয স্বনয জাভ্র চ্চী। ওতয পৰংঠ ও কহিযো নহি পৰ্দংঠ,গামক প্বরঁ ভং ী পিপৰ পৰ ঠঢ়ি সময গ্বদশ কয সাংঝমে ঘৰ খারিঁ জাএ। ভোজভাতো মেঁ হোষ্টনে ৰহন,কৰৰেঁ নৈ কযন। ধৰি মীতা ঝা সঁ কংঠী পহিৰ ঠিকনঠোপা রঁনি কীর্তন মেঁ জাএ।

২

হমৰা রিঁন্ব জগত স্বন্না চৈ: পাঠকীয প্রতিক্রিয়া

কমনাক কন-কন ধাৰা ঋা শোকনদী 'কোসী'সঁ গ্ৰসীত তিনয়ুগাক তঽ পৰ ঋরস্থিত ৰসুঋাৰ(সুপৌন)গামমে পহিনৌ মৌথিনীক নেখক রিদ্বান ভেন ৰহথি জে দৰভংগাক প্ৰৱাসী ভ' গেনাহ। ওহিঠামক সমৰজীত ৎুমাৰকে সেহো মৌথিনিক ৰচনা কোশী সংদেশ মেং দেখনে ৰহী।

মুদ্দা ঞ নহি বুঁঝন ৰহয জে মহিসৰাঁৰক হেংৰমে ঋা কিসানোঁ ৰীঠ হেৰাযন শ্ৰীৰাম দের মংডন 'ঝাৰুদাৰ' চ্ছথি,জিনক কা ্য ৰচনাৱনিক মৌথিনী পোথী"হমৰা রিঁন্ব জগত সুন্না চ্ছৈ" শ্ৰুতি প্ৰকাশন দিনী সঁ২০১২মে প্ৰকাশিত ভেন চ্ছৈক। সদ্যপ্ৰকাশিত এহি পোথীমে১২৮টা পন্না,জকৰ দাম ২৬০টাকা যাসে পঢ়ৰাঁক ঋরসৰ ঋাঞ ভেটনে ঋছি।ঋাঠটা পাঠ এহি সংগ্ৰহমে পাঠক কেঁ ভেটত। সুপৰিচিত ঝাৰু নৱ রিধাক সাহিত্য সৃজক শ্ৰী ৰামদের ঝাৰুদাৰ জীকে এহি পোথীকেঁ পঢ়নাসঁ ঞ স্পষ্ট হোগচ্ছ ঞ একটা সংজীদা হস্তাক্ষৰ চ্ছথি জে ঋপন ভূমিকা রঁঢ় ঠিকন জেকাঁ নির্রাহ কেনাহ হন্।ঋপনা ৰচনাৱনী কেঁ ও দোহাক জগহ ঝাড়ু কহননি ঋছি। ঢনকে ঋনুসাৰে এহি রিঁহাৰ ঋা মিথিনা মেঁ রর্তমান মেজে রিকটতা চ্ছৈক,তকৰ সুধাৰ সমযসঁ হোয জাহিসঁ সম্পূৰ্ণ ভাৰতমে সংদেশ জেতৈক ।এক তৰহেঁ পুৰান ঋাখ্যানকে সম্যক সীমামে নোকভাৱনা জাগৃত ভএ সুন্নৰ রঁনয ঋা জে সমস্যা সরঁ জকৰন চ্ছৈ তকৰ সমাধান সেহো ঋপনা মনোভাৱ কেঁ কনমক ৰফ্তাৰ দএ নিখাৰননি ঋছি। ঢনকা প্ৰতি দুৰ্গানন্দ মংডন কহৈত চ্ছথি ঝাৰুদাৰ জী ঋাশ্বস্ত চ্ছথি জে গ্ৰামংঠন সঁ নগৰধৰি নোক স ্ংস্কৃত দংগে মানরীয পক্ষধৰতা রঁনয, ঋপনা ঝাৰু- খড়ৰা ঋা ারহনি সঁ সাহিত্য মেং জমন গন্দগী কে সেহো রঁহাৰিসুহ রি স্বচ্ছ কৰযমেং

ঋাগূ ঋযনাহ ঋা হিনক গেযাত্মেক মংঠীয কার্য্যধাৰা মীঠংগৰ কংঠ সঁ ৰঁহৰাযন মিথিনাক ঋারাজ ঠী। হিনা কিছু পাঁতি দ্রধ্বষ্টৰ্য্য ঋঠিঃ-

জাগ্ব ৰাঁৰুঁ ঋাৰুঁ ঋাগ্ব

জীযা পৰ কৰু ৰিঠাৰ যৌ

কেন্সা জীযৰঁ কী প্রদ্বষণ মেং

শৃজনহাৰ ৰেঁমাৰ যৌ।

হৃ জন রাযু ধ্বনি প্রদ্বষণ

দ্বঃখ দ্বনিযাঁমে ঋপাৰ যৌ

কেন্সা ৰাঁঠৰঁ ঐ কান গান সঁ.....

.দোসৰ একষ্টা প্বৰনকা গীতক-ঃ

নোভী নানঠী ৰাজ কৰৈ ঠৈ

ফূহৰ গান ৰঁজাৰেঁ ঠৈ

ন্বষ্টি-ন্বষ্টি ৰোঁনী জন্সতাকেঁ

ঋপ্পন ঘৰ সজাৰেঁ ঠৈ।

পগ-পগ পসৰন হেৰা-ফেৰী

কাম ঠৈ কানা মুঁহ ঠৈ গোৰী

কানা ধন্স পৰ ভতৰা পানিসী.....

..দাৰু ৰামাযণ সঁ-=

পহিনে ৰংদন্সা গ্বৰু ঠৰণ মে,

দ্বজে ঠৰণ শংকৰ ভগৱান।

দূন্‌ঠাম ঠৰণ কহীঁ কেৰ নীঠাঁ,

ষ্বীকাৰু শ৯ শ৯ প্রণাম॥

ঝাৰুদাৰজীক ৰঠন্সাশিনেতাক তেজ ঋাৰো পৰিধ্বকাৰ হোযত সে

হমৰা পূর্ণ শ্বাশ জগৈত যা।এহি পোথীক পঠিনা কমৰ পৰ সাহিত্যকাৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰ জীক হিনকা মাদেঁ শ্বভিমত চ্চপন চ্চৈক।

৪

স্বনাম ধন্য শিৰোমণী

প্রো০ জগদীশ নাৰাযণ চৌধৰী জীক জন্ম মধুৰঁনী জিনাক রিক্রমশেৰ গামমে 10শ্বক্টূরঁৰ 1928 ঞ্জ০ মে ভেন চ্চননি। ঞ্জ হিন্দী সাহিত্য শ্বা সংস্কৃত - শ্বংগ্রেজী শ্বাওৰ মৈথিনীক পৈঘ রিদ্বান চ্চনাহ । জে০ এন০ কা েনেজ- মধুৰঁনীক প্রাচার্য ৰহথি ।সংগহি শ্বধ্যাত্মিক প্রবৃতিক রৈঁগুর চ্চনাহ ।ভোজন সঁ পূর্ব রঁদ্যতদেৰ ধৰি পূজা শ্বা ধ্যান কৰথি । সন্ 1953 মেঁ হিন্দী রিষয সঁ ক রষ্ট জাতিক পহিন এম০ এ০ ভেনাহ । হিনক জাহি পৰিৰেশ মে জনম ভেন তাহিকান সঁ শ্বদ্যতন এহি সমাজক রিধার্থী জোঁ' দ্বিতীয শ্রেণী সঁ উত্তীর্ণ হোযত চ্চৈক তঁ বূঁস্ন জে সম্পন্ন শ্বভিজাত রর্গক রিধার্থীক প্রথমশ্রেণীক সমান হোঞ্জচ্চ । সে হিনকো 1947 মেং মৈট্রিক 51% সঁ উিপ০গন০এড০ 1959 ঞ্জ০ 52% ধৰি সেক ন্ড উিরিজন হোগত ৰহনৈক। শ্বাঞ্জ এ০ 1949 মে 51% রী০এ০ শ্বানর্স হিন্দী 1951 মে 56% শ্বংক সরঁ শিক্ষা পষ্টনা রিশ্বরিদ্যানযক শ্বধিন ভেন ৰহৈক। 1942 ঞ্জ০ কেৰ ভাৰ চ্চোড়ো শ্বান্দোনন মে সক্রিয ভূমিকা নিভেননি রর্ষোরর্ষ ভূমিগত, স্বতন্ত্রতা সেনানী সম্মান পেঁশন ধাৰি ভেনাহ। 1946 সে 52 ধ ি খজৌনী থানা কাঁগ্রেস কমিষ্টীক সদস্য ৰহনাহ। 1947 মেং প ্ডৌন সত্যাগ্রহ মে গিৰফ্তাৰ ভেনাসন্তা মাঁগ পূর্ণ ভেনাপৰ স্বা িনতা

পৰ ৰিহা ভেনাহ। কাঁগ্রেস খ্রাজাদী প্রাপ্তি নেন গঠিত েন ৰহয তেঁ 1952 মে এহিসঁ গস্তীফা দৈত পীএসপী� কেৰ সদ ্যতা গ্রহণ কযন। 1953 সঁ 17-06-1959 কিসান ঙ�রি� ৰঁথনাহা (সস্বৰাগৰ গ্রাম) মেঁ প্রধানাধ্যাপক খ্রা� 1959 ম ঁ জগদীশ নন্দন কাােনেজক হিঁদী ব্যখ্যাতাক কার্য ভাৰ গ্রহণ কেননি। 1971 মেঁ প্রজা সোশনিস্ট পার্টী সঁ ঝঁঝাৰপুৰ, মধুৰনী পূর্বী ক্ষেত্র সঁ সঁসদ কেৰ চুনাৱ মেঁ 32 হজাৰ সঁৰেঁসী র ষ্ট খ্রাননি। 1972 মে দৰভঁগা জিনা সঁযুক্ত সমাজৱাদী পার্টী ক' জিনাধ্যক্ষ নির্বাচিত ভেনাহ জে মধুৰনী জিনা বঁননাপৰ কাযম ৰহ াহ। 1975 মেঁ মীসা�কেৰ তহত ভূমিগত ভএ প্রশিক্ষক কেৰ কাজ নৱ কার্যকর্ত্তাক মার্গদর্শক ৰহনাহ। 1977 মেঁ নতা পার্টী সঁ ঝঁঝাৰপুৰ ৰিধানসভা ক্ষেত্র সঁ চুনাৱ ডাাে� জগৰনাথ মিশ্র তত্কানীন মুখ্যমঁত্রী ৰিৰূদ্ধ নড়নাহ খ্রা 25 হজাৰ কে নগধক মত প্রাপ্ত কেনিন। ব্যাপক ধাঁধনী সঁ চুনাৱ মেঁ পৰাজক ভ নৈক। 1978 মেঁ জনতা পার্টীক ৰাজ্য কার্যকাৰিণী ডেনীগেট ভেনাহ ে জনতা দন ৰঁনৈত কান ধৰি সক্রিয় কার্যপানক ভূমিকা নির্বহন মে নাগন ৰহনাহ। এহি সান ৰো ননিত নাৰাযণ মিথিনা ৰিশ্বৰিদ্যানযক সীনেষ্ট সদস্য নির্বাচিত সেহো ভেনাহ। 14 নৱঁৰ্বৰ 1980 কে ৰীডৰ (ডপাচার্য পদ পৰ) মে প্রোন্নতি ভেনাহ। 1 ফৰৱৰী 1985 কেঁ প্রিঁসিপন (প্রোফেসৰ) কেৰ পদ পৰ প্রোন্নতি পাৱনিথ তাহি সঁ পূর্ব 1 জনৱৰী 1984 সঁ প্রধানাচার্য কে ৰূপ মেঁ কার্যৰত ৰহথি।

সমাজিক খ্রসমানতা খ্রা খ্রান ণ্কৰিতিক খিনাফ হৰদম সম্যক প্রযাস খ্রপনা জনৈত কৰৈত ছনাহ। খ্রপনা গাম মে 1953 মেঁ

মধ্য রিদ্যানয স্থাপনা কেননি। রঁথনাহা মে হাঙ্গস্কুন খোনেরাঁ মুখ্য ভূমিকা খা সঁচানন করৈত রহনাহ। জে�এন�কানেজক খতিরিক্ত 10 মান রাঁদ 1969 মে দোনরাঁরীহাস্ট (খুস্টৌনা) মে মহারিদ্যানয স্থাপনা সঁচানন মেঁ প্রমুখ দাযিত্ব নিভেনথি। 1974 মঁ রাজ্য মরকার দ্বারা খধিগ্রহণ হোযরাঁ তক মুক্তেশ্বর জনতা ৬চ রিদ্যানযক মচির পদ পর সঁচানন করৈত রহনাহ। ক্রিমিনেযর পরিরার মেঁ কতোহ ঝগড়া রঁজরনৈক তঁ খূনী সঁঘর্ষ ◌ ফরিযেরা মেঁ মময দৈত শাঁতি র্যরস্থা স্থাপিত করনা মেঁ মেহো যশপ্রাপ্তি রঁচননি।

ঝঁঝারপুর (রিঁহার) মঁ 2000 মেঁ রাজদ কে রিধাযক প্রো. চ ধরী জী 90 কে দশক মেঁ কাঁগ্রেম পার্টী মঁ ঝঁঝারপুর নোকমভা ক্ষেত্রক চুনার নড়ি ভারত মেঁ কাঁগ্রেমক হারয রানা ৬ম্মীদরার মেঁ মরঁমঁ রেঁরী রোস্ট পারিযো দোমর খেপ টিকস্ট মঁ রঁচিত রহ গেনাহ। তকর রাঁদ জার্জ ফর্নাঁডিম কেঁ কহরঁ পর মমতা পার্টী মঁ পুনঃ নোকমভা ঝঁঝারপুর ক্ষেত্র মঁ চুনার নড়ি খড়াঙ্গ নাখক নগধক নির্ণাযক রোস্ট রঁস্টোরননি। 2005 মেঁ মমতা পার্টীক টিকস্ট নৌস্টারৈঁত এহিপাঁতিক নেখক প্রো�জগদীশ রাঁরূ নেন এহি ক্ষেত্র মঁ হস্টি গেন। চৌধরী জীকে জীরন পর্যন্ত খধিক পিচড়ন নকা খপন খভিভারক মানৈত রহনৈক। ওনা মমাজিক খাকর্ষণ দনকা প্রতি মরঁ রর্গক রহৈক। কানেজক কোনো মাহিত্য রিষযক নিজর ঘঁস্টী কে ও ডে রঁথি চাত্রগণ কেঁ থথমারথি। ◌াহি রিদ্বতা নেন চাত্রগণক নজের মেঁ শ্রেষ্ঠতা মেধা গ্রহণ কেনে রহথি। এ ন যশস্বী র্যক্তিত্বক স্বর্গীয রঁমুনীনান কামতি জীক চতুর্থ মুপুত্রক এহি ধরা ধাম মঁ রূগ্নারস্থা মেঁ 3 জনররী 2015 কে মদ কে নেন

পৰলোক সিধাৰৱঁ খনচোকেমে সিৰহা দেননি। রিনম্র শ্রদ্ধাঁজনি সঁগ ঘনকা নামে শ৲-শ৲ নমন।
(1991 মেঁ শ্রেধ্য জগদীশ রাঁরূঁ হমৰা সন খদনা খাদমীক রূঁনার পৰ সহজে খারিঁ জিনা স্তৰীয নেহৰূ যূরা কেঁদ্র রা◌েনীরান খেনকেৰ টূর্নামেঁটক উদ্‌ঘাটন কযনে ৰহথি সে ঘনক মহানতা ঠিৰস্নৰণীয ৰহত)

৬

পাঠকীয প্রতিক্রিযা

খূধা মেৰীজননী "হিন্দী" করিতা সঁগ্রহমে ৬৪ রর্ষীয প্রখৰ করি দিনকৰ ৼমাৰ জী ৫১টা কার্য্যক ৰচনা কযনহি খছি।জাহিমে খন্ত্রক্রম ৯পৰ এক শির্ষক ভেটন 'খূধা ��◌েৰী জ নী' । এহি করিতাক নাম পৰ ৯৩ পৃষ্টক পোথীকেঁ প্রকাশিত ২০১১মেঁ কৰরাঁক যশ ভেটননি জযপ্ৰৰ'ক সোঁধী প্রকাশন কেঁ।করিজীক রিশেষ খাগ্রহ পৰ মাত্র ৬০ টকাদাম সদ্যপ্রকাশিত পোথীক ৰাখন গেন ঠৈক,জে খপন পত্নি মমতা খা প্ৰত্রী সাগৰিকা ও জযশ্রী তথা প্ৰত্র সিধ্‌দার্থক নেন সমর্পণ পন্না পৰ স্থান দেনে থি। ISBN প্রাপ্ত পোথীক ৰঠৈতা শ্রী ৼমাৰ জীক গামসঁ হমৰা প্ৰৰান পৰীচয খছি।ব্রঁহ্মপ্ৰৰা, মনীগাছী (দৰভঁগা) এহি গামক কানূনগো রঁদ্রী ঠাৼৰজী'ক ঘৰপৰ স্ব০ কর্পূৰী ঠাৼৰ জী খা স্ব০ৰামফন ঠৌধৰীজী (ভূতপূর্র ৰাজ্যমঁত্রী) গেন ৰহথি।চৌধৰী জীকে প্ৰত্র কেশর জীক শাদী সেহো মঁডীন নগ ভেন ঠৈক। খাওৰ করীৰ রিঠাৰধাৰা'ক শিরজী চৌপান ঘোঘৰডীহা কেৰ পূর্র রিঁডীযো সাহেরক পৈতৃক গাম

যেহো ছী। স্ব০ রিপিন্ন ৰুমাৰ দত্ত যন ৰ্ঁদ্যতো ঠিন্থাৰে ছথি।হম গপ্প কৰয চাহৈত ৰহী প্ৰখ্যাত কৱি দিনকৰ জী যঁ,পৰংঠ খ্যাম গেন ৰহথি।খ্যামিযা কেৰ ও ৪০পুস্তকক খ্ন্ৰাদ কেনে ছথি। দ্যনকৰ দূ কৱিতা যংগ্ৰহ,এক ঙপন্যায খা দূ জীৱনী ৰ্ঁদ্যচঠিত ভেন ছৈক। দিনকৰ ৰুমাৰ জী কেঁ ৰ্ঁদ্যতো ৰাশ যম্মান খা পুৰস্কাৰ ভেষ্ট চূকন ছৈন। তেঁ কোনো নৱ পৰিচয কেৰ মোহতাজ নহিঁ ছথি। নমৰীৰ কৱিজী যমাজমে পচুখাযন নোকক খভাৱকে যেহো খপনা কাব্যমে চিত্ৰণ কেনে ছথি।দ্যনক কিছুপাঁতি এহি তৰহেঁক হোগ্ৰছ-
:

.,........,..যিখাযা থা ৰ্ঁচপন নে মনে
জৰ্ঁ যাগ ঙৰ্ঁানেকৰ পৰোযা জাতা থা
পড়োয যে ভেজী গঞ্জা জূঠন পৰ
টূষ্ট পড়তা থা কিযী ভুখে পিনেকী তৰহ ....

দ্যনক তীক্ষ্ণ নজৈৰ কতেক গহীঁৰ ছৈক যে এহি কৱিতা কেঁ ঢনা পৰ পাঠককে ভেষ্টি জাগত যা। ৭২ ফিষ্টক খংতৰিমে ভুখক দৰদ জে খন্ন ৰিঁন্ন ষ্টিৰুৰাগ্ৰত ৰহৈত ছৈক, খা তাহি দিন যাঁঝ যমৰ খাঁগনমে খকাশ দিশ নিহাৰৈত তাৰাকে দেখি ভৱি ৰাগ কাষ্টন জাগত হৌ। দোযৰো দিন নতামক চূৰ্ঁী খা চূনহিক পাকনমাঁষ্টি চিৰ্ঁৰৈত ৰিঁস্কুষ্টে জেকাঁ খাগত যমৰ খেপন গেন। পৰংঠ দানা ঙয্মেৰ ধনিকে নেন পাৰৈন মনাওন জাগত ৰহৈক।তাৰা দেখ জী স্বত: চোৰ কেঁচাষ্টৰ্ঁাক যত৯ পৰিচানন যঁ তৃপ্ত কোনা হোঙ।কহিযো-কহিযো পাঠশানা যঁ ষ্টিপিনক চুষ্টীমে জোগীন্দৰ জীক মোদী দোকান যঁ হৰিণ মাযষ্টৰ জেকাঁ নূন চূষ্টকীভৰি মাঁগি মুঁহমে দৈত নোষ্টাভৰি জন গষ্টাঘষ্টি পীৱন জাগ্ৰ। ক্ষুধাক কাৰণেঁ

পানেন এরং পৈঘ রয়স হোগেছ,গযহ ভীতৰ জঠৰাগ্নি উ৩৯পন্ন কৰৈছ। তেঁ ফৌনাদী হোযর্;ক্ষুধাক সঁতানোঁ মেঁ নোক খা ক স্বধা নোকক মমতাময়ি মায সেহো কহরৈঁছ। কতরোঁ নীকনিণ্বত রৌষ্ত হোয তাহিসঁ কী! খ্যাযন ৰহনে খেযরাঁক ক্ষুধা নহি হোগত ছৈক।রঁদহজমিক শংকা সেহো ন ৰহি জাযত! হিনক একষ্টা দোসৰ করিতাক কিছু রানগী দেখন জাউ-:

দযনীয নাগৰিক জ্যাদা সে জ্যাদা

কৰ হী ক্যা সকতা হৈ

গানিযাঁ দে সকতা হৈ মৌসম কো

মহংগাঙ্র কো রজষ্ট কো

কোস সকতা হৈ খপনী কিস্মত কো

....

পোথীক কনেরৰ খাকর্ষক ছৈক। পৃষ্ঠ ৭পৰ 'ফূনোঁ কী রাঁৰিশ'সঁ শ্বৰু ভেন খা পৃষ্ঠ৯৩পৰ"নএ গনাকে মেঁ"পৰ খাখৰী কার্য দৃষ্টিগোচৰ হোযত। খারৰণ ছাযাচিত্র থীক-মাযামৃগ (◌◌ঁ। হম হিনক মৌথিনী ভাষা নে কাজক প্রতি খাশান্বিত ৰহর্।

৩

উপন্যাস রঁনাম রাযোগ্রাফী

মিথিনাঁচন কে জনতা নেন সিনেমা কোনো নর রস্তু নহি খছি । ভাৰত সহস্রো সানসঁ নাষ্টক পৰম্পৰা চনি খর্বৈ ছড় খানো দেশমে ভৰি ৰাতি নাষ্ট্যসঁ মনোৰংজন কৰরাঁক দেখরাঁক মণ্ডনী ৰহগ । গ্রীস খা ৰোম নাষ্টকক প্রসিদ্ধ ৰংগস্থনী ছন তেকৰ স্থান খাধুনিক

কানমে চলচিত্র নেনক একৰ ঋরিধকাৰ ঋমেৰিকা নির মী মিস্ংটৰ এডিশন মন্ 1890 গম্বীমে কেনেথ দাদা ফান্কে ভাৰতমে হৰিশ্চংদ্র ফিল্মে 1912 গম্বীমে ৰঁনীনৈন জে রাক্ ঋর্থাত মূক চলচিত্র ছল। 1928 গম্বীমে ৰাঁজেৰঁনা চলচিত্রক শ্বৰুঋাত ভেল জগমে মনুষে কাঁ ৰাঁজৰঁ, ন্ধক্কা পীযৰঁ দেখি গৰীৰোঁ - দেহাতী দর্শক নেহান ভেলগ প্রথম এহেন ফিল্ম 'ঋানম ঋাৰা' 1931 গম্বীমে মুম্বঁগ কেৰ গম্বিৰীযন ফিল্ম কম্পনী ৰঁনৌনৈথ । ্শমে যুবা পীঢ়ী জগ গতিযে মিনেমা দিম দর্শক ৰঁনৰাঁমে ঋাগূ ৰঁঢ়ন, তগম একৰ মরর্প্রিযতা ম্পষ্ট হোগত ঋঠি মিনেমা ৰমে পৌৰাণিক, ঐতিহাসিক ঋা মামাজিক ফিল্মমঁ হিন্দূ, মুস্লিম, মিখ গমাগ, পাৰমী, ৰৌদ্ধ ঋা ধনিক- গৰীৰঁমে মমৰমতা ৰঁঢ়ত গেল । ঋগমঁ ভাষাক প্রচাৰ ও র��কাম মেহো জন- জনমে হ গত ৰহন। যহ পৰেখি কা মৈথিলী মেরা নেন মৈথিলীমে পহিনে ফিল্ম ৰঁনন' মমতা গাৰঁএ গীত'; তেকৰ ৰঁড় নমহৰ মফৰনামা ছগ ।

শ্রীকেদাৰনাথ চৌধৰী কৃত মৈথিলী পোথী 'ক হিন্দী ভাষান্তৰ' ঋাৰাৰা কহীঁ কা' মংস্মৰণাত্মেক উপন্যাস কেৰ ঋনুরাদক ছৈথ কুমাৰ পৰিমল গংডি গন্ফোমীডিযা জনকপুৰী নগ দিল্লীমঁ 2013 গম্বীমে প্রকাশিত 136 পৰ = পোথী' ক দাম 125 টাকা ছগ । একৰ প্রকাশনক মহযোগমে নেহেৰিযামৰাযক ঋাশুতোষ কুমাৰ ছৈথ। পোথীক মাদে মাহিত্যকাৰ শ্রী ৰামলোচন ঠাকুৰজী কহন ছৈথ- 'ঋাৰাৰা কহীঁ কা এক ঋাৰাৰা কী কথা- গাথা হৈ। ঋদ্ভুত, ঋভিনর ঋরিস্মৰণীয কথা - গাথা ! ঋফমোম কি মিথিলা- মৈথিলীমে ঐমা ঋাৰাৰা দূমৰা নহীঁ ন্ধঋা। যদি দম-ৰীম

ভী ঐসা খারাবা ন্খা হোতা তো নিশ্চিত হী খাজ মিথিলা মৈথিলী কা দূসৰা হী ৰূপ হোতা যে খারাবা হেঁ খপনে প্রিয় ৰঁন্ধু মহঁথ দন মোহন দাসকেঁ সাথ কেদাৰনাথ চৌধৰী' এহি পোথীক ভূমিকা ৰূপেঁ মিথিলা ৰিভূতি শ্রী মহঁথ মদন মোহন দাসজীক সুপুত্র খাশুতোষ ৰুমাৰ লিখনে ছৈথ- 'মৈথিলীক পহিলে ফিল্ম' মমতা গ ৰঁএ গীত' কে নির্মাণ কথা কেৰ খন্দৰুনী খা সম্পূর্ণ কহানী মাতৃভাষা মৈথিলী পুস্তক ৰূপমে 'খরাৰা নহিতন' শীর্ষকসঁ 2012 গষীমে ৰঁহৰাএন, জেকৰ হিন্দী খনুৰাদমে পিতাত্তন্য চৌথাপনমে কেদাৰ ৰাঁৰূঁ ন্কুম কেনেন যে এহেন ৰূঁজুর্গ মনোঃ নহি ক২ পৰেঁ ছী। ও পিতাজী ক খভিন্ন মিত্র ছথিন খা ন্নকেসঁ জানি হম খাৰঁ মিথিলাক গৌৰৱ ৰূঁঝি সকলৌঁ। ৰাঁৰূঁজী এহি ফিল্মক ৰাঁৰ মে হমৰা কহিযো কিছু নহি কহনে ৰথ।

মৈথিলী ফ়িল্ম খকাদমী - দৰভঁগা (ৰিঁহাৰ) সিনেমাক 50ম্ ৰর্ষ পূর্ণ ৰাঁক ঙপলক্ষমে 'মাগফা সম্মান' নেল মঞ্চপৰ হমৰা ন্নক পুত্র হেৰাঁক নাতে ৰঁজা কএ সম্মান পত্র 'মমতা গাৰঁএ গীত' নেল দেলৈন তঁ গৰ্ৱসঁ প্রফুল্লিত ভেলৌঁ। মৈথিলী গৌ-গঁাকেঁ পঢ়এ ৰঁলো খাতিৰ হৰহৰাকেঁ হিন্দী পঢ়ি সকএ তগলে পোথীক হিন্দী ভাষাক ঙপযোগিতা সম্পর্ক হেত্তুএ খাওত। স্ব. মহন্থ মদন মোহনদাসজীক সুপুত্র এহি পোথীলেল ৰৰিঞ্চ পত্রকাৰ ৰিজয ৰুম ৰ মিশ্রক এহি লেল খাভাৰ কেলৈন। জে ও সভক ফোটো খা গীত ঙপলৰ্ঁ কৰৌলকৈন। প্রকাশক খৰৰিন্দ গুপ্তা খা প্রূফ সঁ োধন কেলিহাৰ খনুৰাদক ৰুমাৰ পৰিমলজীক প্রতি ধৃতজ্ঞতা ধৰি কেলে ছৈথ। এহি ফিল্ম কেৰ পূৰ্ৱমে দূৰদর্শনপৰ প্রসাৰণ েল খছি।

ফেৰোসঁ ধাৰাৱাহিক ৰূপেঁ টী.ৱী. পৰ প্ৰসাৰণক আৱশ্যকতা ভেল অছি।

গামক সভ কিযো কাকা সহিত হুনকা কেদাৰ ভৈয়া কহৈ ছৈন। হুনকা বাৰ্তালাপ আ দোসৰো গোটেসঁ অন্তৰংগ গপ্প কএন, অনুভৱ প্ৰাপ্ত কৰৈত জে লেখন কাৰ্য এহি প্ৰকাশিত পোথীমে ছড় সে বঁ ঃ ৰোচক ঢংগে আ হাস্য বিনোদ পূৰ্বক প্ৰস্তুতি ছ তঁএ উপন্ ্যস পতকাল পাঠক বৰ্গ 60 সাল পহিলুকা স্থিতিমে সহজে চলি জাগত ৰহতা। মিথিলা ৰাজ্য বঁনগ, তাথৈৰ মৈথিলী অষ্ট অনুসূচীমে নহি শামিল ভেল ৰহৈ; তগলে জেতেক নীক পৰিযাস জে সভ কেনৈন। সে কৰ্উনী বাঁবূ মাদে পাৰংগত ৰূপেঁ দৃশ্য সোঝা উপস্থিত হোগত অছি। মৈথিলী পত্ৰিকাসঁ জন-জনমে ্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ হোগ আ মিথিলাঞ্চৰ সেহো সিখৌন জাগত, এহ লেল স্কূল ধৰি খোলবাঁককেঁ পৰিকল্পনা নই কই, সোশলিস্ট নেতা আ স্বয়ংভু, বিদেশ ক পী-এচ.ডী. ধাৰী অহৰ্নিশ মৈথিলী সেৱঁক (লেখন) সঁ ভেঁট কএন জাগ। তগ বিচাৰ নই কই টলে ঝা, টৈমাটৈৰ ান আদিসঁ সেহো সম্পৰ্ক হোড় ছড় বোঁআ উৰ্ফ বাঁবূ নাৰাযণজী চৌধৰী নগ ফেৰ সভ দাস্তানক বিস্তাৰসঁ উল্লেখ ভেলগ। স্বা ীনতা সেনানী চৌধৰীজী 15 অগস্ত 1947 গস্পীকেঁ ভাৰত স্বত ত্ৰ ভেলাপৰ জহলসঁ বঁহৰেলা সন্তা গামে ধেলে ছৈথ। আওৰ ৰাজনীতিসঁ সন্যাস লেলে গ্ৰাম বাঁসিক মাৰ্গদৰ্শক বঁনলটা ছৈথ। ঁএ গৌআঁ সভ নিৰ্বিৰোধ প্ৰথম মুখিয়া বঁনা দেলে ৰহগ। মিথিলা মহিমামে পোখৰিক ঘাটৈপৰ কেৰ বৈঁসাৰ আ গামক বঁড়কা দলানপৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যক্ৰম' ক চৰ্চা কেনা নহি হোগ, সেহো অয পোথীক

অাভা থিক । কেদাৰ ভৈয়া মৈট্ৰিকসঁ এম এ. (অৰ্থশাস্ত্ৰ) তক জে অধ্যযন কেনৈন । তগ মধ্য হনুকে-হনুকে ৰোগ নগনে জে কানান্তৰমে ৰঁঢ়ত ঞ্র মৈথিনী প্ৰেম ৰোগ গম্রিযা কই পকড় নেনকৈন । জেকৰ চঠা কৰৈত ও অপন মিত্ৰ মহঁথ মদনমোহন দাসজীক ডেৰাপৰ ভেঁট কৰেত গপ্প খোননেন ওঠাম মৈ িনীমে একটা ফিন্‌ম ৰঁনএ আ ভাষাক সনেভ প্ৰচাৰ হোঅ সে নিঠাহে যোজনা ৰঁননৈ; জখন কি আৰ্থিক ব্যয ৰেঁসী হেৰোঁক ডৰ ৰহগ । মহন্থজীকেঁ আত্মেজ্ঞান ৰহেন ও ৰুঁঝনথিন অংগৰেজী শাসন তঁ মঠকেঁ জমীন কেএ ৰঁৰকৰাৰ ওগ তৰহেঁ ৰাখন, জেনা মুসনমান শাসক জাগীৰ দৈত সংৰক্ষণ কেনে ৰহগ । পৰন্তু আৰঁ দেশ স্বৰাজ ভেনোপৰ জমীন্দাৰী ঙন্মূনন ভই ৰহনে আ মহঁথানা সেহো কমতৰ হোগত মিটৈত । এজযোক ৰোঁহাক মৈথিনী সেৰা কেনাগ অৰ্থাৎ ফিন্‌ম ৰঁনৌনাগ মহঁথজীক অভিধষ্ট ৰহন । ৗনকৰ মিত্ৰ কেদাৰ নাথ চৌধৰীজীকেঁ গামমে চাৰু ভাঁ হিস্সদাৰী আ সে ৢতগ মোজাক জমীন ৰঁটৰোঁৰা আ পৈঘ নোকৰী (কেন = ডাযৰেক্‌টৰী) মিথিনা কমিটি সমিতি আ মৈথিনী শ্ৰেষ্ঠজনসঁ মদেত কেনা ৃ কোন তৰহেঁ ফিন্‌ম নিৰ্মাণক দতচিত্ত অনুভৱ ৗঅএ; তগ সভ নেন ৰঁড় পাপড় ৰেঁনৈন । ৰাজনগৰমে সমৈযক নঁৰা অন্তৰানপৰ দূ সত্ৰমে ফিন্‌মাএন গেন দৃশ্য দেখৰোঁকানে জে বৃতান্ত সভ ভেন ৰহে সএহ নানিত্যপূৰ্ণ ৰূপেঁ আ হাস্য-ব্যংগ্য ৰূপেঁ নেখক জেনা অপনা ৰাযোগ্ৰাফী ধৰি নিখ দেনৈন হেন । তঁএ ঙপন্যাস' ক বিন্যাস ৰঁড় ৰেঁশ ভেন চগ । মুম্বঁগ আ কোনকাতামে জে ঘটনা সভ ঘটিত ভেন, তেকৰা মোনপাৰি সভ তহেতহ তথ্য আঁকড়াৰহ্ম প্ৰস্তুতি দেখি এহি পোথীক ঙপাদেযতা আৰো পৰিধকাৰ ৰেঁসী েন চগ

। ফিল্মকেঁ মহত্থক ৰূপ ৰৌনমে নির্মাতা ভান্বৰাঁবূঁ (ৰম্যখা সংগ্রাম) ঘ্বঁযমে হীৰোক ৰোন ঋধৰেঁযূমে কেনেন, জখন কি হীৰোগন ঋজৰা কোমনাংগী ঋতিস্বন্দৰী নৰযুৰতী হোনীৰুডক প্রম ষ্ক ঋভিনেত্রী জে হৰ তৰহক মীন দৈনেন তৈযাৰ; পৰঙ্ক মৌমীক ৰিঠাৰমে একমত । তখন কৈমৰামৈন প্রমাদজী ঋপন ঋন্বভৰক গপ নেখককেঁ ঋপনাপনমে মভ ৰূঁঝা দেনকৈন । কাৰণ হিনকা মভকেঁ এক তৰহেঁ ঋনাড়ী দেখনকৈন । ঋা খঠ তঁ ডৰঁন ভেনে জে ৰঁড়কা হিন্দী মিনেমামে জেতেক হোগত ৰহহ । ঔঁ গংগা মগযা তোহৰে পীযৰী ঠঢেৰী' জাঁ মৌথিনীমে মামাজিক ফিন্ম নহি হিন ধার্মিক ফিন্ম ৰঁনেত তঁ খঠা ঋদহা নগিতে ঋা শ্রদ্ধাংশ দর্শকোক কমী নগ ৰহিতে জেতেক হঁাকা খঠ ৰজি. 'নেহৰ ভেন মোৰ মাম্বৰ' ফিন্ম জে পহঁনা মহীমৰপৰ মমতা গাৰঁএ গীত ' শীর্ষ নাম ' কমন নাথ মিঁহ ঠাক্বৰ স্বমেনৈন। তেতেক হঁাকামে ওগ মমষ ঠাৰিহঁা ফিন্ম ড্র নোকনি ঋাঁঠনিক ও ধার্মিক ৰঁনা কা কীর্তিমান স্থাপিত ক২ মকে ছনা ডমেৰদৰাজক গপ্পকৈ শিধ্বহঁাঠা মানি ঋাঁখিম্বনা ৰঁনন ৰহনোমঁ মৌথিনীক ঠহৰাগ গেন, জখন কি ডত্কের্ষ পেযৰাঁক মম্বঠিত প্রৰঁঙ্কন ৰহগ । ওগ মমষ মোনাক ভা (1964) মে 163 হঁাকা প্রতিভৰী ৰহগ । তীনহঁা নাম-হঁঠজী, ৰিঁচুজী ঋা খগাজীকৈ ঠৰিত্র ঠিত্রণ পোথীমে মাৰগৰ্ভিত ৰূপে ভেন ছড় গীতকাৰ ৰবীন্দ্র নাথ ঠাক্বৰ'ক গীত এহি ফিন্মমে প্র ংমা পএন, মেহো ৰঁতৰেঁ ছী । পহিনে ড্র স্বনিশ্চিত জানি নিঋ জে হিনকে মদ্পামঁ ৰাঁদমে পাগকৌড়ীক ওৰিযান ভেনা মন্তা নমকন মৌথিনী ফিন্ম ঠনেন- ৰঁনন; ড্র ঋূৰঁ এহি প্রমাদে কেঁঠো ক েনৈন । মে ঋাত্মে স্বখক ৰাঁত ভেন। ঋাত্মেম্বৰু মহঁথজীকেঁ এদ্ নেন

আখিৰীমে ভেলৈন জে চৌধৰীজী রিদেশমে নৌকৰী কৰএ ধৰি গেলা আ আরঁ লেখকীয কাজসঁ মৈথিলী প্রেমীমে যশ প্রাপ্ত কৰে ছৈথ। আখিৰ সোনহ আনামে দূআনাক শেযৰ ভাগীদাৰ জে ৰথ । মমতা গারঁএ গীত পহিনে ফিল্মমে পাঁচটা গীত ছৈ জে ক্রমশ: অৰ্ব রঁকৰী ঘাস খো, ছোৰ গঠুলো রাঁহৰ জো.., ভৰি নগৰিমে সোৰ রৌঁআ মামী তোহৰ গোৰ.., চনেন কহৰিযা সে কোনে নগৰিযা, তোহেঁ জন্ম জাহ রিদেশ সে মাধৰ, তোহেঁ জন্ম জাহ রিদেশ.., মিথিলা কেৰ গ্র মাঁটি উড়ন অছি, ছুরঁএ গগনক ছাতী..! গাযক শ্যাম শৰ্মা তিযৰী কযম ফিল্মমে মৈথিলী গৌনক অন্মভৰী ৰহৈথ জে নতিকাজীক দেনে হাৰমোনিযম রঁজযেত স্নারস্নামে ৰেণ্মজীকেঁ সেহো স্নৌনে ৰহেথ; রিশেষ কএ রিদ্যাপতি ৰচনারলী আখিৰ ত্রৈমা িক ৰচনা অক্টূ-দিস. 2004 গস্নীমে মদনজী আ কেদাৰজীকেঁ ফোটো সহিত জে ৰপষ্ট পত্রকাৰ রিজয ক্নমাৰ মিশ্র লেখ ছাপলৈন । সেহো গ্র পতা নহি লগা সকলা জে মমতা গারঁএ গীতমে খরাশিন মহঁথ তেকৰ রাঁদ খরাঁসীনক ভতিজী আ মহন্থক রেঁটাক প্রেম প্রসঁগ ওগকালক সামাজিক জীরন চিত্ররঁনা কথাক অসলী লেখক কে ৰহেয, জখন কি মদনজীক দেনে কথা আৰ্যারৰ্তক স্ন ্রঁগ সম্পাদদাতা ভান্ম ঝা জে দৰভঁগা মহাৰাজ কেৰ মঝিলাভাগ্র ৰাজক্নমাৰজীক পৰম সহযোগী ৰহে (আখিৰ অজৰাপৰ তঁত্র মঁত্রসঁ প্রযোগ তঁ হেরাঁক খিস্না পৰোক্ষ ৰূপেঁ অরিঁযে গেল ছৈ) নাপসিন কিএক ৰহে? স্নস্নগমে লোকৰ ৰামলখন মোনে মন খুশ ৰহৈ কিলৈ? অমেৰিকাক সানফ্রাঁসিস্কো জাগসঁ পহিনে কেদাৰ ভৈযাকেঁ অরাঁৰা নহিতন কহৈত রিঁৰনাক ছোট ভাএ, রাঁ ূসাহেরঁ চৌধৰীক সমক্ষে দুৰ্গগঁজন ক২ দেনে ৰহগ । পোথীমে অপনা

নানীসঁগ ৰাজনগৰ দূৰেঁৰ খাএন সহ অভিনেত্ৰী নেতা রস্তক ফোটো খুজন দিনসঁ সভকেঁ স্বীকার্য ভেন তেকৰ শোভাযমান রাতারৰণ সমকালীন দৰ্শক বৃন্দকেঁ সহজে মোন পড়ে ছৈ..! ('রাঠী 'মে প্রকাশিত)

৭

দিনকৰ জীক ঙৎকের্ষ

সাহিত্য অকাদমী আ জ্ঞানপীঠ পুৰস্কাৰ সঁ সম্মানীত আ পদ্মভূষণ ঙপাধিসঁ অলংকৃত ভাৰতীয কাব্য গগন কেৰ অতি দেদীপ্যমান নক্ষত্র দিরংগত ৰামধাৰী সিংহ দিনকৰ মিথিলা'ক সপুত ছলাহ।অপন রাণীক রাণ সঁআগিক রঁর্ষা কযনিহাৰ দিনকৰজী ওহি মহাকরি রর্গমে সঁছথি জে প্রাচীন ভাৰতক গৌৰরমঙ্গ অতীত পৰ মুগ্ধ ভ**ই** ঙঠৈত ৰহলাহ।ঘনক জন্ম রাঁরূঁ ৰরি সিংহ জীক ৰ 23সিতম্বৰ1908ঙ্গ0কেঁ রিঁহাৰ ৰাজ্যক মুঁগেৰ জিলান্তৰ্গত সিমৰিযাঘাট গ্রামমে ভেন ৰহৈন।ও মূলত: হিন্দী ভাষাক করি ৰহথি।ঘনক করিতামে দেশ প্রেম, ৰাঞ্চ্ট্রীযতা আ মান তারাদ'ক ভারনাক প্রাচুর্য ৰহৈত য। শোষণ-ঙৎপীড়ন ,পতন রিষম্য কেৰ প্রতি ঘনক হৃদয ঘংকাৰ ক**ই** রিদ্রোহ করৈত ৰহৈ ।রর্ত্তমানমে রিশেষতঃ কাব্যমে শোষিত সমাজক প্রতি করুণ সহানুভূতি আ পৈঘার্ভত দেখরৈঁয রাঁনাক প্রতি আক্রোশক ভারনা দেখাঙ্গছ-:

শ্বানো কো মিলতা দুধ-রস্ত্র,ভুখে রাঁলক অকুলাতে হৈ !

মাঁ কী হড্ডী সে চিপক ,ঠিঠুৰ জাড়ে কী ৰাত রিঁতাতে হৈ !!

তেঁ দিনকৰ জীক কাব্য কেঁ দলিত মানরতা আ সিসকৈত

কৰুণাক কাব্য কহল গেল হন্।হুনক কবিতাকে দ্বিবেদী য গীন আলোচনাত্মেক কাব্যধাৰাক ওজস্বী, প্ৰগতিশীল সংস্কৰণ মানল জাগছ। এহিমে বিচাৰ তত্ব কেৰ প্ৰধানতা ছৈক।দিনকৰজী আধুনিক কবিগণ'ক পহিলে পতিযানীমে বৈসৰাক অধিকাৰী ৰহল ছথি;তাহিপৰ কোনুটা অতিশযোক্তি নহি।পৰণ্ড একটা গদ্যকাৰক ৰুপমে সেহো দিনকৰ জীক অতিশয খ্যাতি ৰহলনি অছ । স্বনকে গদ্য সাহিত্য অত্যন্ত প্ৰৌঢ় আ বিচাৰাত্মেক অহি।ৰাম চন্দ্   শুক্ল জীক অনুসাৰে --'গদ্য কবিজন কেঁ কসৌটী মানল জাগছ, দিনকৰ জী তাহি কসৌটী পৰ পূৰ্ণতঃ ঠাঢ় উতৰৈত ছথি'।আও স্বখ য ৰুপেঁ বিচাৰাত্মেক আ সমীক্ষাত্মেক নিবঁধ লিখলে ছথি। সংস্কৃতি কে চাৰ অধ্যায নামক অপন পোথী মেঁ ও ভাৰতীয সংস্কৃতিক িস্তৃত বিবৰণ প্ৰস্তুত কেলে ছৈ। দিনকৰ জীক ভাষা শৈলীমে প্ৰবাহ আ সৌষ্ঠব পৰিপূৰ্ণ ৰহনৈক।কাব্য ভাষাক তৰহেঁ হুনক গদ্য সাহিত্য সেহো পৰিমাৰ্জিত ছৈক। বৈচাৰিক সংগে ভাৱনাত্মেক অপূৰ্ব সংযোগ দিনকৰ জীক গদ্য শৈলী'ক সৰ্বসঁ পৈঘ বিশেষতা ছী।হুনক নিবঁধমে যথাঅৱসৰ ব্যংগ্য -বিনোদক চুটকী বুঁঝাগছ। ভ ৰতীয সাংস্কৃতিক একতা শিৰ্ষক আলেখমে দেশক একতা পৰ গহন বিচাৰ কএল গেলৈক।এহি দেশক বিভাগমে ৰীতি-ৰিৱাজ,খান↓-পীন,ৰহন-সহন অধিক দৃষ্টিসঁ প্ৰৰ্যাপ্ত অংতৰ ছৈক।ত যো ওহী বাঁহ্য অংতৰক বাঁলোঁ অপনা দেশমে কেহেন তৰহক আংতৰিক একতা কাযম ছৈক,সহহ বুঁমেবাক জী লেখকেৰ প্ৰতিপাদ্য থিক। ৰামধাৰী সিংহ দ দিনকৰ জীক উত্কৰ্ষ

সাহিত্য অকাদমী আ জ্ঞানপীঠ পুৰস্কাৰ সঁ সম্মানীত আ পদ্মভ ষণ উপাধিসঁ অলংকৃত ভাৰতীয কাব্য গগন কেৰ অতি দেদীপ্যমান

নক্ষত্র দিরংগত ৰামধাৰী সিংহ দিনকৰ মিথিলা'ক সপুত ছলাহ।অপন রাণীক রাণ সঁঅাগিক রঁর্ষা কযনিহাৰ দিনকৰজী আহি মহাকরি রর্গমে সঁছথি জে প্রাচীন ভাৰতক গৌৰরমঞা অতীত পৰ মুখ্য ভই উঠৈত ৰহলাহ।সুনকে জন্ম রাঁৰূঁ ৰরি সিংহ জীক ঘৰ 23সিতম্বৰ1908ঞা0কেঁ রিঁহাৰ ৰাজ্যক মুঁগেৰ জিলান্তর্গত সিমৰিযাঘাট গ্রামমে ভেল ৰহৈন।ও মুলত: হিন্দী ভাষাক করি ৰহথি।হুনক করিতামে দেশ প্রেম, ৰাঞ্ষ্ট্রীযতা আ মান তারাদ'ক ভারনাক প্রাচুর্য ৰহৈত য। শোষণ-উৎপীড়ন ,পতন রিষম্য কেৰ প্রতি হুনক হৃদয হুংকাৰ কই রিদ্রোহ কৰৈত ৰহৈক।রর্ত্তমানমে রিশেষতঃ কাব্যমে শোষিত সমাজক প্রতি করুণ সহানুভূতি আ পৈঘার্ডত দেখরৈঁয রাঁনাক প্রতি আক্রোশক ভারনা দেখাঞছ-:
শ্বানো কো মিলতা দূধ-রস্ত্র,ভুখে রাঁনক অকুলাতে হৈ !
মাঁ কী হড্ডী সে চিপক ,ঠিঠুৰ জাড়ে কী ৰাত রিঁতাতে হৈ !!
তেঁ দিনকৰ জীক কাব্য কেঁ দলিত মানরতা আ সিসকৈত করুণাক কাব্য কহল গেল হল্।সুনকে করিতাকে দ্বিরেদী যুগী আলোচনাত্মক কাব্যধাৰাক ওজস্বী, প্রগতিশীল সংস্কৰণ মানর জাগছ। এহিমে রিচাৰ তত্ত্ব কেৰ প্রধানতা ছৈক।দিনকৰজী আধুনিক করিগণ'ক পহিলে পতিযালীমে রৈঁসরাঁক অধিকাৰী ৰহল ছথি;তাহিপৰ কোনূটা অতিশযোক্তি নহিঁ।পৰঞ্চ একটা গদ্যকাৰক রূপমে সেহো দিনকৰ জীক অতিশয খ্যাতি ৰহলনি অছি। সুনকে গদ্য সাহিত্য অত্যন্ত প্রৌঢ় আ রিচাৰাত্মেক অহি।ৰাম চন্দ্ শুক্ল জীক অনুসাৰে --`গদ্য করিজন কেঁ কযৌটী মানর জাগছ, দিনকৰ জী তাহি কযৌটী পৰ পূর্ণতঃ ঠাঢ় উতৰৈত ছথি´।আও মুখ য রূপেঁ রিচাৰাত্মেক আ সমীক্ষাত্মেক নিরঁধ লিখনে ছথি। সংস্কৃতি কে চাৰ

অধ্যায নামক অপন পোথী মেঁ ও ভাৰতীয সংস্কৃতিক রিস্তৃত রিরৰণ প্রস্তুত কেনে ছৈ। দিনকৰ জীক ভাষা শৈনীমে প্রৱাহ আ মৌধষ্টৰ পৰিপূর্ণ ৰহনৈক।কার্য্য ভাষাক তৰহেঁ হুনক গদ্য সাহিত্য মেহ পৰিমার্জিত ছৈক। রৈচাৰিক সংগে ভারনাত্মেক অপূর্র সংযোগ দিনকৰ জীক গদ্য শৈনী ʼক সৰ্ৱসঁ পৈঘ রিশেষতা ছী।হুনক নিরঁধমে যথাঅরসৰ র্যংগ্য -রিনোদক চুষ্টকী রুঁঝাগছ। ভাৰতীয সাংস্কৃতিক একতা শির্ষক আনেখমে দেশক একতা পৰ গহন রিচাৰ কএন গেনৈক।এহি দেশক রিভাগমে ৰীতি-ৰিরাজ,খান↓-পীন,ৰহন-সহন অধিক দৃষ্টিসঁ প্রর্যাপ্ত অংতৰ ছৈ ।তৈযো ওহী রাষ্ট্র অংতৰক রাঁনোঁ অপনা দেশমে কেহেন তৰহক আংতৰিক একতা কাযম ছৈক,সযহ রুঁঝেরাক জী নেখকেৰ প্রতিপাদ্য থিক। ৰামধাৰী সিংহ দিনকৰ জীক প্রতিভা 1932ঞ্জ0মে দেখন গেনৈন ,জহন ও পষ্টনা রিশ্বরিদ্যানয সঁ রীএ0আনর্সক (গতিহাস) পৰীক্ষা উত্তীর্ণ কৰনে ছনৈক।ও স্বংয রৰরিঁঘা হাযস্কূনমে প্রধানাধ্য পক কেৰ নোকৰী কেননি। সরঁ ৰজিস্ট্রাৰ পদ পৰ মেহো নিযুক্ত ভেনাহ। কিছু দিনকৰ নেন আকাশরাণী মেঁ কাজ কেনৈন আ কিছু সময নেন হিন্দী রিষযক প্রোফেসৰ মেহো নংগষ্ট সিংহ কানেজ মুজফ্ফৰপুৰ মেঁ রঁনন ৰহথি। ৰাজ্যসভামে 1952সঁ1963ধৰি মনোনীত সদস্যো ভেনাহ।রাঁদমেং ভাগনপুৰ রিশ্বরিদ্যানয কেৰ কুনপতি পদ কেস্বশোভিত কেনথি।হুনকৰ রিদ্যার্থী জীরন কানেমে প্রণভংগ নামক কার্য্য 1929ঞ্জ0মেমৌনিক ৰচনা প্রকাশিত ভেন ৰহৈন।1965সঁ1972ধৰি ভাৰত সৰকাৰ কেৰ গৃহ রিভাগ মেহিন্দী সনাহকাৰ রঁনন ছনাহ । জীরন পর্যন্ত ও সাহিত্য মেরা মেং না গন ৰহনাহ।এহনো ক্ষণ জীরন মেং অএনৈক জে ড়রাঁন রেঁষ্টাক

ঋসামযিক মৃত্যু সঁ পৈঘ ঋঘাত কেঁ নহিঁ সহিত সকনাহ ঋা 24ঋপ্রীন1974ঞ0কেঁ ঋান্ধ্রপ্রদেশক তিৰুপতি কেৰ ভগরান র্যংকটেশ্বৰ দেররিগ্রহকে ঋপন র্যথা কথা সমর্পিত কৰৈত ঘুমৈতকান মদ্রাস শহৰমে এহি নশ্বৰ সংসাৰ সঁ ঠ ি রৈসনাহ ।স্বনকে কার্য ৰচনামে ৰেণ্বকা ,ৰসরন্তী,দ্বন্দ্ব ীত , াঁকাৰ ,ধ্বপ-ছাহ ,সারধেনী,একাযন, গতিহাস কে খাঁসূ,ধ্বপ ঔৰ ধ্বখাঁ দি প্রসিধ্দ ছন্থি।খণ্ড কার্যমে প্রম্বখ ৰুপ সঁ ঙ্কৰুক্ষেত ৰ,ৰশ্মিৰথীকেঁ জানন জাগছ।গদ্য সংগ্রহ মিট্টী কী ওৰ , ঋর্ধ্বনাৰীশ্বৰ ঋা নেতী কে ফুন ঠঠিত ৰহনি।ৰাঁন সাহিত্যমে ঠিত্তোৰ কা সাকাৰ,মিঠ কা মজা ৰঁঢ় নোকপ্রিয ভেননি। ঋপন কার্যগত রিশেষতা সঁ ৰাষ্ট্রীয ঋসহযোগ খাঁদোনন, গাঁধী জীক রিঠাৰধাৰা সঁ প্রভারিত ৰহথি।ানকা ৰরি ৰাঁবূ, গকৰাঁন ঋা নজৰুন গস্নাম সঁ প্রেৰণা ভেষ্টনেনি।

ভাৰতরর্ষমে রিরিধতামে একতা দেখরঁ,গযহ রিশেষতা থীক। প্রত্যক্ষ একতা জতেক কসগৰ ছৈক তঁ রিরিধতা সেহো ততরেঁ প্রকষ্ট ছৈক।দেশক মানঠিত্রকেঁ ধ্যানসঁ দেখনা পৰ স্প্ষ্ট দেখাগ্রছ জ এহি দেশক তীনকাত প্রাঙ্কতিক দৃষ্টি সঁ একদম স্পষ্ট য। সরঁসঁ পহিনে ঙত্তৰ ভাগমে নগধক হিমানয,তকৰ দক্ষিণ সঁ রি ্ধাঠন ধৰি ঙত্তৰমে পসৰন ছৈক ঋা একৰৰাঁদ রিন্ধয সঁ ন'কেঁ ঙ্কধ্বা নদীক ঙত্তৰধৰিকে ঙ ভাগ জে হম সরঁ দক্ষিণী প্লেষ্টো কহৈত ছী। সে ঙ্কধ্বানদীসঁ ঙ্কমাৰী ঋন্তৰীপ ধৰিক ভাগ প্রাযদ্বীপ জেহন ।ঙত্তৰ সঁ দক্ষিণকে জোড়ৈত ৰহৰাঁক ঋতীতমে গৌৰরপূর্ণ ঠঠা ছৈক। ঋষি-মহর্ষি ঙত্তৰ সঁ দক্ষিণ ঋারিঁক২ একতাক সংদেশ দেনে ৰহৈথি।জাহিমে প্রথমতঃঋগস্ত ঋষিজীক নাম ঋরৈত ছৈক।ফেৰ

ভগৱান শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ তঁ নংকা পৰ চঢ়াযকে ক্ৰমমে রিন ধ্যাচন পাৰ কেনে ৰহথি। মহাভাৰত কেৰ জমানামে মহাৰাজ যুধিষ্ঠিৰ ক'ৰাজসূয-যজ্ঞমে দক্ষিণক ৰাজা ধৰি প্ৰাযন চনথিন। কুৰুক্ষেত্ৰ ক'মহাযুদ্ধ মৈদানমে দক্ষিণক ৰঁদাতোঁ ৰীৰ হিস্রা নেনে ৰহৈক।এহি তৰহেঁ চন্দ্ৰগুপ্ত,সম্রাট অশোক, রিক্ৰমাদিত্য আ াদমেঁ মুগন শাসনক অধিন সমস্ত দেশক সফনতা একতা নেন ভেনৈক।কানখণ্ডমে স্বাৰ্থী,অদূৰদৰ্শী আ কমজোৰ ৰাজ ক প্ৰাদুৰ্ভাৱ সঁ দেশক একতা টূটৈন;রৈৰ ভাৱ ততেক নৈ প্ৰৱন ভেনৈক জে ক্ষেত্ৰীযৱোঁধ ,প্ৰান্তীয জোশধৰি স্বটৈক গেনৈক।এহিদেশমে জতয সানোভৰি চেৰাপূংজীমে5গংঠ ৰঁৰখা হোগচ্ছ তঁ কাৰ মৰুস্থূমি মে বূঁদভৰি পানি নেন তৰসৈত ৰহৈত চৈক।

রৰ্তমানকে কোনো রিশেষ রিধাক যুগ নহি কহন জা কৈচ, আ নে কোনো এহন প্ৰকান্ড নেখকে চথি জে এহি কানপৰ অপন স্পষ্ট চাপ চোৰমে হোথি। মাত্ৰ প্ৰেম সঁ ভড়ন চোট চীন করিতা আ প্ৰেমী-প্ৰেমিকা সঁ ভড়ন অশ্লীন কথা আওৰ চোট-চোট ৬পন্যাস ধৰি ৰচন জা ৰহন অচি। রৰ্তমানক দাড়মে এখন কোনূ নিশ্ত্তেকী সম্মতি নহিঁ দেন জা সকৈত চৈক। নিৰানা, মহাদেৱী,পন্ত আ গুপ্ত জীক কাৱ্য নিঠাহে অপন ঐতিহাসিক মহৈত ৰখনে য, কিন্তু তাহূঁ কে পঢ়য রানা আগ্ৰ কতেক নোক চথি?

৫

মিথিনা রিভূতি : খুশী নান রাঁবূ

ৰিঁহাৰ প্ৰান্তকে দৰভংগা প্ৰমংডন ঋন্তৰ্গত মধুৰব়নী জিনাক পূৰ্ব়াৰি চোৰপৰ ঋৱস্থিত এক চোটৈসন গাম ঋছি যৰৌতী, জে ঘো ৰডীহা প্ৰখংডকে কোশী তটৰঁধ'ক পেটমে ৰ়সন চৈক। ঞা স্বপৌন জ না যীমাৰৰ্তী ক্ষেত্ৰ পূৰ্ব ৰিধান পাৰ্ষদ পৰম ঋাদৰণীয কামেশ্ ৰ চৌপান জীক গাম কমৰৈন কে পড়োযমে যটৈন ঙত্তৰ ভাগ পড়ৈচ। প্ৰযিদ্ধ যৰৌতী গাম মধেপ্ৰৰ ৰ়জাৰ যঁ নৰহিযা ৰ়জাৰ ডিস্ট্ৰীৰোৰ্ড ৰোড নং০ ১০৭ কেৰ মধ্য পড়োযী গাম নিঘমা'ক যটৈনে ক্ষিণ

কাত ছওা। সৰৌতী গামকেঁ শ্বাৰ্ঁ পঁচাযত'ক দর্জা ভেইন ছৈকা। এহি পঁচাযতকে পূৰৰঁমে শ্বমহী পঁচাযত শ্বা পছিমমে শ্বাদিরাসী রাদ্দন্য রঁস্তী পঠমনিযা ছৈ। নিহমা গামমে হাথী ৰাখৈরনা মৰড় পৰিরঁাৰ সঁ পষ্টুশ্বা সোনকে কাৰোরঁাৰ কৰয শ্বাযন নরান্নী রিধেষ্টৌন নগক স্ব০ নক্ষমণ কামত জীক পূর্রজ এতয শ্বযনাহ। সনয,চন্না, চন্নী শ্বা তোসা পষ্টুশ্বা সোন গোৰৈক (সৰারৈঁক) জগহ নগ স্বখৈত সোন কিননিনি। সঁগহি জ্বষ্টক জমীন গৰহা - ৌন সেহো ধৰি কিন নেনাহ। ওহি সমেযমে শ্বপভ্রঁশ রোঁনীমে সৰৌতী রোঁনচান কযন জাগত ৰহৈক। কানান্তৰমে ৰাযস্বমাৰী ভেনাসন্তা এত্তুকা রঁসারঁষ্ট কেঁ সরেঁগাম নাম পড়ন- সৰৌতী,জতযকে ভ' কে' ৰহি গেনাহ কেরষ্ট (কেযষ্ট) পৰিরাৰ। স্ব০ নক্ষমণ কামত জীক পুত্র নেরানান কামত'ক ৬ শ্বগস্ত ১৯১৯ ওা০কেঁ প্রথম পুত্র খূশী রঁারূঁক জনম ভেননি। ওওা সমঁয কিযো জনৈত ছন জে ওা রঁানক এতেক হোশ্যিযাৰ শ্বা রূঁঝন্বক হেতাহ। রঁান্যারম্ভামে খূশী নান রঁারূঁ কেঁ ঘৰে পৰ মহতাপ সিঁহ জী সঁ খানগী শিক্ষা ভেইননি। রাদম শ্বপনে গামক পুরঁৰিযা টোন শক্রুপষ্টী কেৰ হনীম মৌনরী সাহেৰ্ঁ সঁ হিন্দী, ডর্দূ শ্বা শ্বঁগ্রেজী 'ক শিক্ষা প্রাপ্ত ভেননি। খূশী রঁারূঁ ৰতিগৰ ধৰি জাগৈত পঠৈ়ত ৰহথি। ছাত্র জীরনমে ডষাকান ৼ রজে ভোৰে ডঠি ডঁচ্চ স্বৰে ডচ্চাৰণ জে কৰথি তঁ নোক স্বনিকেঁ গাম রূঁঢ় পুৰনিযামৈ চঠা'ক দ্দনি পৈস জাএ। নোক শ্বনুমান কৰয ওা মানসিক শ্বরসাদ সঁ গ্রসিত তঁ নহি ভই গেনৈক হন্। পৰঁচ কিছুএ দিনমে দ্দনক নগনশীন শ্বধ্যযন রঁারত সরঁকে সরঁ জানি গেন। কোৰেশন হাওাস্কূন মধেপুৰ ঐ ওানাকাকে একমের শিক্ষণ কেন্দ্র ৰহয,জতয সঁ হোস্টেনৰ ৰহি নিযমিত পঠায কৰথি।

প্ররেশিকোত্তীর্ণ কয ও ৱাঁহৱ রাৱাণসী হিঁদূ রিশ্বরিদ্যানয সঁ গন্ঽৱ ঋা পঽনা কানেজক স্নাতক ছাত্র কোনা ভেনাহ,সে ৱঁড় ৱোচক প্রসঁগ ঋছি। ঋূশী নানে ৱাঁবূঁ জী কেঁ পঽনা মেঁ পঠৱাঁক ডৎকেঁঠা ছননি সে ঋন্ততঃ শখ পূৱ ভেননি। ডা০ সুভদ্র ঝা নামাঁকন মে মিযাঁ জী নগ ৼুঁসকেননি ঋা কহনখিন গেঽপর্দা নগ ঋারিঁ ঋপন ৱাঁত হমৱা সমক্ষে ৱাখৱঁ।

গ্রেজুএশন কেৱ ঋাখৱী খঁডকে পৱীক্ষা সঁ সোঝহি ও জিনা পৱিষদ ক্ষেত্র সঁ চুনার নড়ি জীত গেন ৱহথি। কাঁগ্রেস সঁগঠ সঁ জুঽৈত ও দেশ স্বাধীনতা নেন নড়াযমে কূগদ পড়নঋাহ। হিনকে এক ৱূমেঽ ঋপন ক্রান্তিকাৱী সঁগী সৱঁকে ৱঁজাকয জক্শন ছাত্রারাসমে মঁত্রণা কৱৈত গেনাহ জে কান্হিখন পঽনাক সচিরানয পৱ তিৱঁগা ধ্বজা ফহৱাএকে ৱহৱঁ। ঋাওৱ ঝণ্ডা ফহৱারৈঁক ক্রমমে সাত ব্যক্তি শহীদ ভ' গেনথি, জাহিমে এক সহৱসা জিনা 'ক হ্মনক ৱূমেঽ সেহো ভাৱত মাতা জয কহৈত ঋপন প্রাণ ত্যাগনে ছথি। ঋূশী ৱাঁবূঁ দেশ ঋাজাদিক রাদ ভেঽয ৱাঁনা স্বতঁত্রতা সেনানী পেঁশন কেৱ সহ্মনেত নহি নৈত নিখিত ঘোষণা কয গৃহমঁত্রী কেঁ পত্র সঁ সূচিত কযননি - হমৱ ভাৱত দেশ কর্জ ন**ই**ক**ই** রিকাস কাজ কৱৈত য ,তেঁ হম ওহিমে ঋপন গ্র ৱাশি সহযোগ ৱুঁঝি দেশ কে সঁগ ঠাড় ছী। এহন ঋার্থিক ত যাগ'ক সম্ভারনা রিৱনে মানৱমে হোএছ। ১৯২৪ ঈ০ কে রিঁহাৱ ভুমকমমে ও ৱাহত কাজ সেহো চনৌননি ঋা ৱঁড়িঠৈড়কে ঋপনা দিশ সঁ ঋপেক্ষিত যোগদান কেননি। ও ব্রিঁঽিশ জমানামে স্বজাতীয পিছড়াপন দূৱ কৱয নেন জাগৱূকতা ঋভিযান 'ক কাজমে সেহো জুঽনে ৱহনাহ। নেতাজী সুভাষচঁদ্র ৱোঁস কে পৱম

মিত্র কেরহঁ সমাজক পহিন মৌষ্ট্রিক পাস পৌনী নিরাসী স্ব০ হেশ্বৰ নান ব্যাসজী'ক রিচাৰে দেরনাথপষ্ঠী - নৌখাৰাঁখৰ গামমে মহাসভা 'ক খ্বাযোজন কযন। সামাজিক জাগৃতি হেত্ত হিনকা স্বজন সঁ খ্বসীম ভাগ্রচাৰা খ্বা রিনম্র খ্বাহাৰ ব্যরহাৰ ৰহনেনি। কেরহঁ সমাজ কেৰ পহিন এম.এ. প্রো০ জগদীশ নাৰাযণ চৌধৰী ভুতপূর্ব রিধাযক সঁ স্নেহিন রার্তা হোম্হি তঁ ঘঁগৌভবি গপ্প সৰক্কা োগতে ৰহি জাএ। কোসী রিভিষিকা সঁদর্ভ মে গহন জনতর্ঁ নেমষ পর্যারৰণরিদ্ ড্রা০ দিনেশ ণ্কমাৰ মিশ্র জীকে খ্বাগমন হিনকা ঘৰ ভেন ৰহনি, রাঢ়ি রিষয পৰ রিশেষ জনতর্ঁ পার্রৈ নে । গৃহৰাজ্য মঁত্রী জীক নিজী সচির স্ব০ কামেশ্বৰ কামতি (সীমৰা) খ্বা খ্বতি পিছড়া রর্গ রিমৰ্ নেন শ্রী ৰামর্রাবূঁ চৌধৰী (ৰাজনগৰ) ৯০ কেৰ দশকমে দ্দন া ওতয খ্বৰ্রৈত ৰহথি। কোশী পীড়িত ক্ষেত্রকে খ্বনেকো হস্তীগণ সময - সময পৰ হিনকা সঁ গম্ভীৰ রিষয পৰ ঠঠা কৰয খ্বৰ্রৈত ৰহৈক। খ্বূশী র্রাবূঁ এক সঁত সৌভারক খাদীধাৰী রযোবৃদ্ধ সমাজ স্বধাৰক মানন জাগ ছনাহ। ও ধ্বনকে পক্কা সমাজসেরী ৰহথি। সন্ ১৯৪১ সঁ ৪৩ ধৰি জিনা পৰিষদ চুনারমে নির্বাচিত ঘোষিত োগতহি দৰভঁগা জিনা পৰিষদ কে ঙপাধ্যক্ষ ভেনাহ খ্বা মধ্বর্রনী সর্ঁ-ডিরীজন নোকন রোর্ড কেৰ চেযৰমৈন পদকে সুশোভিত কযনেনি। ম্বদা রিশেষ জশ প্রাপ্তিক প্রশ্চাতো হঠনী গামরাসী প্বকাৰ্ক নাম নান ঝা ঘোঘৰডীহা কে ৰাজ মৈনেজৰ ভগরান র্রাবূঁ সঁ শিকাযত ক' দেনে ৰহনি জে ৰিনিফ্কক সার্বুঁৰদানা,মিশ্রী, মোম ত্তী খ্বা রিঁনেতী দূধ রিতৰণ মেঁ তত্কোন ৰোক নাগনেনি,ফনত: িব্যাঁগ সৰদাৰী মিশ্র ওহিঠাম সর্ঁ রস্তুজাত ওৰিযাকয ৰাখন গেন। খ্বূশী র্রাবূঁ কেঁ পর্দাক পাঁছা ৰাখি জাঁচ নিরাৰণ হাকিম না র্রাবূঁ সঁ সর্ঁ

𑒯𑒰𑒪𑒮𑒳𑒩𑒞𑒱 𑒮𑒳𑒢𑒪𑒢𑒱 𑒂 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 (𑒣𑒩𑓂𑒠𑒰𑒤𑒰𑒬) 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒮𑒧𑒏𑓂𑒭𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒯𑒰𑒿𑒧𑒳𑒿𑒯𑒲 𑒏𑒩𑒰𑒍𑒪 𑒞𑒿 𑒍 𑒪𑒖𑓂𑒖𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒄𑒞 𑒔𑒹𑒁𑒩𑒧𑒹𑒢 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒿 𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒤𑒲 𑒧𑒿𑒑𑒻𑒞 𑒑𑒰𑒧 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒂 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒼𑒑 𑒪𑒑𑒰𑒥𑒿𑒨 𑒪𑒹 𑒮𑒥𑒿 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢 𑒑𑒰𑒋𑒥𑒿 𑒥𑒿𑒞𑒰𑒋𑒪। 𑒌 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒩𑒝 𑒏𑒹𑒩 𑒥𑒰𑒿𑒥𑒞 𑒢𑒻𑒞𑒱𑒏𑒞𑒰 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒃𑒮𑓂𑒞𑒲𑒤𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏𑒹 𑒣𑒹𑒬𑒏𑒬 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒦 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒲𑒢𑒰𑒧𑒰 𑒠𑒻 𑒪𑒹 𑒡𑒧𑒩𑓂𑒛𑒱𑒯𑒰 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒖𑒲 𑒪𑒑 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒌𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒏𑒯𑒪𑒐𑒱𑒢 𑒏𑒪𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒿 𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒞𑒵𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒫𑒹𑒠𑒢 𑒠𑒱𑒨𑒾𑒢। 𑒞𑒞𑓂𑒏𑒼𑒪 𑒞𑒿 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒥𑒰𑒿𑒥𑒴𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒼𑒯𑒩𑒰𑒏𑒨 𑒤𑒹𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠 ◌𑒳𑒢𑒰𑒫𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒅𑒞𑒪𑒰𑒯। 𑓑𑓙𑓖𑓐 𑒄𑓐𑒧𑒹𑒿 𑒠𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒿 𑒐𑒳𑒬 𑒦𑒋𑒏𑒨 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒩𑒱𑒪𑒲𑒤𑓃 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒥𑒿𑒞𑒾𑒩 𑒮𑒣𑓂𑒪𑒰𑒄 𑒃𑒢𑓂𑒮𑓂𑒣𑒹𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒣𑒠 𑒏𑒹𑒩 𑒠𑒰𑒨𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒢𑒱। 𑒖𑒪𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒪 𑒥𑒼𑒿𑒭𑓂𑒙 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒧𑒳𑒯𑒻𑒨𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒞𑒧𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒩𑒰𑒯𑒞𑒏𑒰𑒖 𑒪𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒥𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒿𑒢𑒰𑒏𑒨 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒃𑒪𑒰𑒏𑒰 𑒣𑒚𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒄𑒧𑒰𑒢𑒠𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒞: 𑒠𑒳𑒩-𑒠𑒳𑒩 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒩𑒯𑒨। 𑓑𑓙𑓖𑓔 𑒄𑓐𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒬𑒲 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝 -𑒢𑒱𑒩𑒧𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒃𑒢𑓂𑒮𑓂𑒣𑒹𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒣𑒠 𑒣𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒩𑒞 𑒦' 𑒖𑒐𑒢 𑒍 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒢𑒩𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩 𑒞𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒍 𑒮𑓂𑒫𑒹𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒮𑒿 𑓑𑓙𑓓𑓓 𑒧𑒹𑒿 𑒢𑒾𑒏𑒛𑓃𑒲 𑒮𑒿 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒻𑒞 𑒑𑒰𑒧 𑒂𑒥𑒱𑒿 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒦𑒼𑒪𑒰 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒰𑓀𑒑𑒪 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒛𑒹𑒩𑒚 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒣 𑒑𑒧𑒢𑒏𑒹 𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒁𑒨𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒍 𑒢𑒱𑒑𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒏 ' 𑒯𑒻𑒮𑒱𑒨 𑒮𑒿 𑒮𑒯𑒰𑒨𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒣𑓀𑓐 𑒖𑒑𑒥𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑒩 (𑒮𑒳𑒠𑒻) 𑒏𑒹𑒿 𑓑𑓙𑓖𑓙 𑒄𑓐 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒩 𑒮𑒾𑒣𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒗𑓀𑒗𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒰 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫𑒧𑒹 𑒏𑒰𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒮 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒮𑒿 𑒮𑒰𑓀𑒮𑒠 𑒥𑒿𑒢𑒥𑒰𑒿𑒏 𑒁𑒫𑒮𑒩 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒢𑒱। 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒨𑒏 𑒯𑒩𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒿𑒜𑓃 𑒮𑒯𑒰𑒨𑓃 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒥𑒿𑒢𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒿 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒥𑒰𑒿𑒥𑒴𑒿 𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒨 𑒧𑒬𑓂𑒫𑒱𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒯𑒧𑒞𑒱 𑒣𑒰𑒥𑒱𑒿 𑒏𑒼𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩

নেনে পহনে ভেনে ৰহৈক। তৎকোনীন প্ৰধানমংত্ৰী জৰাহৰনোনে নেহৰু জীকেঁ নাম সং যাত্ৰা ক' দ্:নীনা তম্বীৰ দেখৌননি ,সংগহি কোশী তটৰঁধ ক' ভীতৰ ফঁসনে ২৫৫ ৰাজস্ব গামক নোকক কন্যাণ নে খনেকো স্বমাণ্ড ৰিঁহাৰী মংত্ৰীজী দ্বাৰা পঠৌনে ৰহথি। ৰাজনীতি পৰ্ঁঠ ম্নক স্ব০ ননিত নাৰাযণ মিশ্ৰ ধৰি নগীঠ ননি। ও ম্নকা ফুনপৰাস ৰিধানসভা ক্ষেত্ৰ সঁ পৰিযাসক ৰাঁদো ১৯৩২ খা ১৯৩৭ মেঁ গায ৰঁচ্চৰু চাপক ইঁকষ্ট নহি দিযা সকননি,ম্বদা ১৯৭২ মে কাংগ্ৰেস কেৰ মিম্বৃন পৰ ২৭ হজাৰ সঁ খধিক ৰোষ্ট খানি ১৪ হজাৰ মত সঁ সংযুক্ত মোশনিম্ট পাৰ্ৰ্টী কে ডত্তীম নানে যাদৱ স পচুযেৰাঁক কল্পনা ধৰি নহি কযনে চনোহ। ওহি ৰেঁৰ ম্বম্নিম সম্বদায কাংগ্ৰেস সং ৰঁদৈক গেন ৰহৈক। পৰিৰাৰ নিযোজন খা ৰঁগ্নাদেশ প্ৰকৰণ ৰেঁসী স্বৰ্খীমে চনৈক। ও পষ্টনা দৌড়ধুপ এম ন সী ৰঁনয খাতীৰ মেহো কৰৈত ৰহনোহ। খূশী ৰাঁৰূকে ৰ নাৎমেক কাৰ্য খা সামাজিক কাৰ্যক সংদৰ্ভ মে এক পৈগ নেখ নিখন জা সকৈত চৈক। ঐ ৰিৰাষ্ট ৰ্যক্তিত্বক ৰ্যক্তিক প্ৰতি হম নমন কৰৈ চী।

খপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাণ্ড।**

𑓒.𑓔.𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝- 𑒇𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒬𑒱𑒐𑒰 (𑒐𑒹𑒣-𑓓𑓐)

𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝 (𑓑𑓙𑓓𑓐-), 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 - 𑒋𑒧. 𑒋., 𑒢𑒻𑒯𑒩- 𑒐𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩, 𑒠𑒩𑒦𑒓𑓂𑒑𑒰, 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩- 𑒑𑒼𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒩𑒲 (𑒥𑒿𑒢𑒯𑒰), 𑒫𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮- 𑒩𑒰𑒿𑒔𑒲, 𑒗𑒰𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛। 𑒗𑒰𑒩𑒐𑓀𑒛 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒥𑒰𑒿𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒳𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒿𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒣𑒠𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒠𑒮𑒿

সেৱানিবৃত্তি উপৰান্ত স্বতংত্র লেখন।

অগ্নি শিখা (ভাগ- ২০)

(মূল হিন্দী- স্বর্গীয় জিতেন্দ্র কুমাৰ কর্ণ, মৈথিলী অনুবাদ- নির্মলা কর্ণ)

পূর্ব কথা

উর্বশী মিত্রাবরুণক মনকা প্রতি মোহক কথা ৰাজা পুৰুৰবা কেঁ কহয় নগৈত ছথি |

আৰ্ঁ আগূ

মংদ-মংদ সুগন্ধিত মলযানিল মংদ গতি সঁs বঁহৈত ছল। শীত ঋতু চৰম পৰ ছল । ভুৱন ভাস্কৰ গগন মংডল কে গৱাক্ষ সঁs বসুংধৰা কে দেখগত রিঁঘাঁসি ৰহল ছলাহ । ও অপন কোমল-কিৰণ ক সোঁ পৃথ্বী কে আঁচৰক মধুৰ স্নেহিল স্পর্শ কs ৰহল ছলাহ। এহি সময সুন্দৰ আ সুৰম্য কুরুক্ষেত্র তীর্থ মেঁ কাৰী মৃগচর্মক চীৰ ধাৰণ কএনে বরুণ অপন মিত্র "মিত্র" কে সংগ তপস্যা কs ৰহল ছলাথি ।

মনক তপস্যা স্থল সঁ কিছু দূৰ পোঁড্রিক নামক পোখৰি ◌ূষ্ক পানি সs ভৰল ছল।একৰ কছাৰ অনেক ঝাড়ী আ লতাগুল্ম সোঁ সজল ছল । পানি মে কতেকো প্রকাৰক ৰংগ-বিৰংগক,সুন্দৰ ◌াছ আ কছুআ ক্রীড়া কs ৰহল ছল ।ও মীন বঁমত গহীঁৰ ছল, আ ওহি মে অনেক ৰংগক কমল ফূল দেখবাঁ মে আবিঁ ৰহল ছল।তপস্যা মে ৰত দুনূ দেৱতাক ধ্যান অচক্কে টুটি গেল ছলনি ।এক স্ব মে

গাওল জা ৰহল মধুৰ গীতক মধুৰ লহৰি হুনকা লোকনি কেঁ অপনা দিস আকর্ষিত কএলে ছল।এহি সুনসান জংগল মে একজুষ্ট এহন মধুৰ স্বৰ লহৰি সঁs দুনূ দেরতা রিস্ময়রিমুগ্ধ ভs গেলাহ । আশ্চর্যিত ভs অপন কমংডলু লs কs ঝীল লগ পহুঁচি গেলাহ ও দুনূ গোটে। ওহি স্থানক দৃশ্য দেখি দুনূ গোটে চকিত ভs গেল ছলাহ। সর্ব শ্রেষ্ঠ অদ্বিতীয় সৌংদর্যময়ী অপ্সরা উর্বশী অপন সংগী সভ সঁগ স্নান কয় ৰহল ছলীহ । হুনকৰ সৌন্দর্য অংগ-অংগ স ◌ং প্রস্ফুটিত ভয় ৰহল ছলনি ।হুনকৰ শৰীৰক জাহি কোনো অংগ পৰ মিত্র আ রৰুণক দৃষ্টি জানি ও ওতহি কেন্দ্রিত ভেল ৰহি জাগ্রত ছল ।

গৌৰ রর্ণক কাংতি, কমল কে ভীতৰী ভাগ সন সুকোমল কাৰী কেশ!কমল-দল কে সমান রিশাল নেত্র ! পাকল রিঁম্ব ফল সন ৰক্তাভ অধৰোষ্ঠ!চংদ্রমা সন শ্বেত দংত পংক্তি ! সিংহ সন পাত কটি-প্রদেশ !উন্নত পীন পয়োধৰ ! কদলী স্তম্ভ সম উৰু আ জঘন প্রাংত! কমললাল সন সুংদৰ কোমল হাথ!পূর্ণচংদ্র সন মুখ-মংডল! মত্ত গজৰাজ সন মংদ গতি!ওহ!সর্ব কিছু অত্যন্ত রিলক্ষণ,আকর্ষক,মলোহৰ ছল!

এহি নির্জন রন মেং আন কেও উপস্থিত নহি হোযতাহ ঞ সুনিশ্চিত মানৈত ও সভ ঝীল মেং জল-ক্রীড়া কৰৈত মধুৰ-স্বৰ মেং গীত গাবিঁ ৰহল ছলীহ।

মিত্র আ রৰুণ, এহি দুনূ দেরতাক হৃদয উর্বশীক ◌িব্য সৌন্দর্য সঁ s রিমোহিত ভয় গেল ছল। হুনকা দুনূ গোটেক হৃদয উর্বশীক প্রতি আসক্ত ভয় গেল। ওহি রিনীতাক প্রেম,হাস্য,সুকোমল ◌ার সৌং মিশ্রিত মৃদু মুস্কান আ সুমধুৰ গায়ন মেং হুনকা লোকনি হৃদয জেনা ডুবিঁ গেল ছল।উর্বশীক তির্যক দৃষ্টি হুনক দেহ কেং কাম-

রাসনা সঁs সংতপ্ত কয দেনক ।ওহি পৰ মত্ত ভ্রমৰ ক গুংজন সন সংগীত আ কোকিন কে স্বৰ সন মধুৰ কনৰৱ গান ৗনক কাম-সংতপ্ত হৃদয কে প্রজ্বনিত অগ্নি মেং ঘৃতাৗতি দেৱঁয কে কাজ কেনক। ওহি দিব্য অনৌকিক সৌন্দর্যক অতুনেনীয সৌন্দর্য সঁs সোহিত দেৱতা নোকনি স্বনেন ক' দেনেনি ওতয।

উর্রশী আ ৗনকৰ সভ সংগী অপ্সৰা ৗনকা দ্বনূ কে ওতয দেখি অত্যংত ভযভীত ভs গেন চনীহ।

উর্রশী অপন সংগী সভক সংগ ভযভীত ভs কs তুৰন্ত ওতহ সঁs রিদা ভs স্বর্গ মে পৗঁচি গেনীহ। কিছু দিনক ৱাঁদ জ্ঞাত ভে নি জে মিত্রারৰুণক স্বনিত রীর্য সঁs ঋষি রশিষ্ঠ,অগস্ত আ একটা দিব্য মাছক জন্ম ভেনেনি।

উর্রশী কে কথা সমাপ্ত কেনোক ৱাঁদ পুৰূৰৱা ৱঁৗত কান ধৰি জোৰ-জোৰ সঁ হঁসৈত ৰহনাহ, তখন কঠিনাই সঁ অপন হঁসী ৰোকৈত ৱঁজনাহ -

"মিত্র আ ৱৰুণক রীর্য এতেক শক্তিশানী চন জে একসৰে জীৱনক উৎপত্তি ভেন! তখন জোঁ ই অহাঁক রীর্য মেং মিশ্রণ ভs গেন ৰহৈত তs নহি জানি জে আৰ কী হোগত!"

ৰাজা কে অপন এহন অশ্নীন হাস্য কে মূন্য দূ দিন তক নগাতাৰ উর্রশী কে মিনতী নেহোৰা কৰৈত মনৱৈত দেৱঁয পড়নেনি। উর্রশী পূৰা দূ দিন ৗনকা সঁs গপ্প নহি কেনখিন । ও অপন ক্রোধিত প্রিযতমা কে প্রেম প্রাপ্ত কৰৱাঁক প্রযাস কৰৈত ৰহনাহ।দূ দিন কে ৱাঁদ, ও কোনো তৰহে ওকৰ মান সমাপ্ত কৰৱা মেং সফন ভেনথি । উর্রশীক তামস সমাপ্ত ভs গেন আ ও ফেৰ ৰাজা কেঁ প্রেম সঁ আনিংগনৱদ্ধ কয নেনথি ।

******

উর্বশী এবং পুৰূৰবা কে বৈবাহিক জীবন সুখপূর্বক ব্যতীত হোময নাগন। বঁহুত কান তক ৰাজা ৰানী কে মধুমাস চনন ছননি। ধীৰে-ধীৰে ৰাজা গৃহস্থ জীবন কে সংগ ৰাজ্যকার্য মেং সমাযোজন কৰয নগনথি। ও অপন দাংপত্য এবং ৰাজকীয কর্তব্য কে নগ-অনগ কয দুনূ পৰ সমান ৰুপ সঁs ধ্যান দেবs নাগনাহ। ও জতেক অধিক উর্বশী মেং আসক্তি দেখাবঁথি ,হুনক প্রেম মেং অপনা কে সমর্পিত ৰাখথি,ওহি অনুপাত মেং ৰাজ্য সংচানন মেং ৰুচি দেখাবঁথি। ৰাজা পুৰূৰবা ৰাজ্য ব্যবস্থা পৰ ধ্যান দৈত ৰাজ্য কে শাসন ব্যবস্থা মে ৰুচি দেখবৈঁথ আ ধর্মক মার্গ পৰ িষ্ঠাপূর্বক চনৈত ছনাহ। অপন জীবন মে ও ধর্ম,অর্থ, কাম আ মোক্ষ ে বীচ সংতুনন বঁনা নেনে ছনাহ।

আবঁ পুৰূৰবাক সফনতা কে যশোগান দিগ্দিগংত মেং হোময নাগন ছন। স্বর্গক শাসন ছোড়নাক বাঁদ হুনক যশ আওৰ বেঁসী পসৰি গেন ছননি। ও ধর্ম অর্থ আ কাম কেঁ সমান ৰূপ সঁ পানন কৰৈত ছনথি। একৰ চর্চা ত্রিনোক ভৰি মেং হোময নাগন। হ নক কীর্তিগাথা ধর্ম,অর্থ আ কামক দেবতা নগ পহুঁচন । হুনক কীর্তিগাথা সুনি কs ধর্ম অর্থ আ কাম কে দেবতা নোকনি ে কৌতূহন ভেননি। ও ৰাজা কে পৰীক্ষা নেময কে হেতু প ৰূৰবা কে ৰাজ প্রাসাদ মেং আবিঁ গেনথি। হুনকা উত্সুকতা ছননি জে ৰাজা হমৰা সভ কেঁ সমান ৰূপ সঁs কোনা দেখ সকৈত ছথি,অথবা অংতৰ সংভবতs ভs জযতন্হি।

পুৰূৰৱা জনক আগমনক খবৰি সঁs অত্যংত প্ৰসন্ন ভেলে হ। তুৰন্ত অপন সিংহাসন সঁ উঠি জনকা সোঝাঁ আবিঁ গেলাহ আ জনকা লোকনি কেঁ স্বাগত কয অপনা সংগ অতিথি কক্ষ মে আননথি। পুনঃ ভক্তি পূৰ্বক অৰ্ঘ্য,পাদ্য আদি প্ৰদান কযনথি। তৎপশ্চাত স্বৰ্ণ জড়িত তীন দিৱ্য আসন মংগৱা ওহি পৰ জনকা তীনূ দেৱতা কে বৈঁসৌনথি। জনকৰ বিধি বিধান সোঁ পূজা অৰ্চনা কযনথি। এহি ক্ৰম মে জনকা সঁs ধৰ্ম কে নেক বেঁসী পূজা ভয গেলনি। এহি কাৰণ অৰ্থ এৱং কাম ৰাজা পৰ অত্যংত ক্ৰুদ্ধ ভs গেলথি। অৰ্থ ৰাজা কে শ্ৰাপ দৈত কহলথি -

"তোঁ লোভক কাৰণ নষ্ট ভs জযবঁহ।"

কাম জনকা শ্ৰাপ দৈত কহলথি - "ৰাজন,গংধমাদন পৰ্ৱ পৰ অৱস্থিত কুমাৰ ৱন মে,উৰ্ৱশী সঁs বিৰহ কে কাৰণ অহাঁ অৰ্ধ বিক্ষিপ্ত মন ভs উন্মাদ কে অৱস্থা মে আবিঁ জাযবঁ।"

ৰাজাক অতিৰিক্ত পূজা সঁ অত্যংত প্ৰসন্ন ধৰ্ম ৰাজা কেঁ আশীৰ্বাদ দৈত কহলথি -

"ৰাজেন্দ্ৰ,অহাঁ দীৰ্ঘ জীৱী হোযবঁ আ অত্যংত ধাৰ্মিক ৰহবঁ। অহাঁক সংতান অপাৰ সমৃদ্ধি প্ৰাপ্ত কৰত,আ ও দুনিযাঁ মে কতেকো তৰহক লোকক লেল অনন্ত সুখ সমৃদ্ধি প্ৰাপ্ত কৰত। জা ধৰি সূৰ্য,চন্দ্ৰমা আ তাৰামণ্ডল কেৰ শক্তি ৰহত,তা ধৰি জনকৰ ভূতল পৰ বিনাশ নহি হোযত।"

এ কহি তীনূ দেৱতা অন্তৰ্ধান ভs গেলাহ,ৰাজা শ্ৰা আ আশীৰ্বাদ দুনূ কেঁ সম্মান পূৰ্বক সমভাৱ সঁs স্বীকাৰ কযনথ। নহি অৰ্থ আ কামক অভিশাপ সঁs জনকৰ মুখ পৰ কনিকো উদাসী কে নিশান উভৰলনি,আ নে ধৰ্ম কে আশীৰ্বাদ সঁs কোনো বেঁসী উচ্চাহ

হ্মনকৰ মুখ পৰ প্ৰগষ্ট ভেলনি । ও মামান্য ৰহলথি শ্বা পহিনে জকাঁ শ্বপন কাজ মে নাগন ৰহনোহ। ধৰ্ম,শ্বৰ্থ কাম কেঁ মান ৰূপ মঁ ধ্যান মে ৰাখি কাজ কৰৈত ৰহনোহ ।
কখনো কান ভৰতমুনি কে শ্বভিশাপ শ্বা মংগহি ধন শ্বা কাম কে শ্বভিশাপ ৰাজা কে চিঁতিত ক দৈত ছন জাহি কে কাৰণ ও রিচনিত ভs জাগত ছনাহ। মুদা ও থোড়ৰঁহি কান নেন হোওত ছন,কিএক তs হ্মনকা কনিকো রিচনিতৰ শ্বথৰা ঙদাম দেখিতহি হ্মনকৰ ধৰ্ম পৰাযণ পত্নী ঙৰ্রশী শ্বপন মধুৰ স্পৰ্শ শ্বা প্ৰচুৰ প্ৰেম মs হ্মনক মৰঁ শোক ঙদামী রিঁনগা দগত ছনীহ। ও পুন: পহিনে মন প্ৰমন্ন ভs জাএত ছনাহ। ঙৰ্রশীক প্ৰেম পূৰ্ণ র্যরহাৰ শ্বপন মৰঁ দুখ রিস্মৃত কৰৱাক নেন হ্মনকা রিরশ কs দৈত ছন। ঙৰ্রশী কে প্ৰত্যেক ক্ষণ স্মৰণ ৰহৈত ছন - হ্মনক শ্বা ৰাজাক দাঁপত্য জীরন মাত্ৰ মীমিত শ্বরধিক শ্বছি। এহী নেন ও ৰাজাকেঁ শ্বপন মংগ ৰহৈত পূৰ্ণ মুখ দেরঁ২ চাহৈত ছনীহ। হ্মনকৰ প্ৰযাম হোওত ছননি � ও ৰাজা কে কহিযো দু:খী এরং ঙদাম নহি হোময দেখি। ঙৰ্রশীক জীরনক নক্ষ্য ৰাজা কেঁ মুখী ৰাখরঁ ছননি। হ্মনকা বুঁঝন ছননি জে হ্মনকৰ স্বৰ্গ শ্বাপম গেনোক পশ্চাৎ ৰাজাক জীরন মঁs মুখ শ্বা শ্বানন্দ মমাপ্ত ভs জযতনি ।
ৰাজা ভনহি শ্বান কিছু রিঁমৰি জাওথ,মুদা ঙৰ্রশীক দেন দ নূ শৰ্ত হ্মনকা নিশ্চিত ৰূপ মঁs স্মৰণ ৰহৈত ছননি। ও শ্বপ রেঁষ্টহ্ম মঁs রেঁমী স্নেহ শ্বা মংৰক্ষণ হ্মনকৰ দুনূ মেমনা কেঁ দৈত ছনথি । ও কহিযো নহি রিঁমাৰি মকৈত ছনাহ জে ওহি মেমনা মভক ৰক্ষা হ্মনকৰ জীরনক একমাত্ৰ শ্বাম ছননি।ওহি ক্ষণ ধৰি ঙৰ্রশী হ্মনকৰ মংগ ৰহথিন জা ধৰি ও দুনূ মেমনা মুৰক্ষিত ছৈক। ও দুনূ

মেমনা ৗনক আ উর্রশী কে সাথ কে মাধ্যম থিক। আপন দাঁপত্য মুখক প্রত্যেক ক্ষণ কে উপভোগ কৰৈত ৰাজা উর্রশী কে দেন দ্বনূ শর্ত স্মৰণ ৰখৈত ছলথি । ৗনকে নহি উর্রশী কে পর্যন্ত   পন স্বৰ্গাৰোহন কে সময স্মৰণ ৰহনি,সংগহি ভৰতমুনি কেৰ শ্রাপক স্মৰণ সদৈর ৰহনি। যৈহ কাৰণ ছন জে দ্বনূ প্রাণী আপন-আপন কর্তর্য কে প্রতি সদিখন সচেত ৰহথি।

দ্বনূ গোষ্টে সুখী জীরন জীরৈত,এক দোসৰাক সংগতি মে রৈরাহিক জীরনক পূর্ণ আনংদ নs ৰহন ছলাহ।কখনো কান আগত ৗনকা সভ কেঁ কিছু ক্ষণ নেন আশংকিত কs দৈত ছলনি,মুদা   সভ একৰা আপনা ধৰি সীমিত ৰাখি নৈত ছলাহ।ও সভ কহিযো এহি ডৰ কেঁ আপন কোনো মিত্ৰক সংগ নহি বাঁষ্টি সকৈত ছলাহ। এহি ৰাঁতক ও সভ আপসৗ মেং চৰ্চা নহি কs সকৈত ছলথি ।   দ্বনূ নহি চাহৈত ছলথি জে ৗনকৰ কোনৗ ৰাঁত সs ৗনকৰ সা ী কে কোনো তৰহক নেশ মাত্র দুখ পহুঁচনি।

যৈহ কাৰণ ছন জে ও সভ আপন ভারনা কে অভিব্যক্তি নহি হোরঁয দৈত ছলথি। হ্রদয তন কে অতন গহৰাঞ মেং আপন আশংকা কে দৱাঁ কs ৰাখি ও দ্বনূ সামান্য জীরন ব্যতীত কs ৰহন ছলথি। জাহি সোঁ ৗনকৰ সাথী,ৗনকৰ প্রিযজন এক ক্ষণহ   নেন ভী দুখী নহি ভয সকথি ।

ক্রমশঃ

অপন মंতব্য editorial.ঽtaff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৯.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- লঘুকথা-সংবেদনা

ৢমাৰ মনোজ কশ্যপ

মংৱেদনা

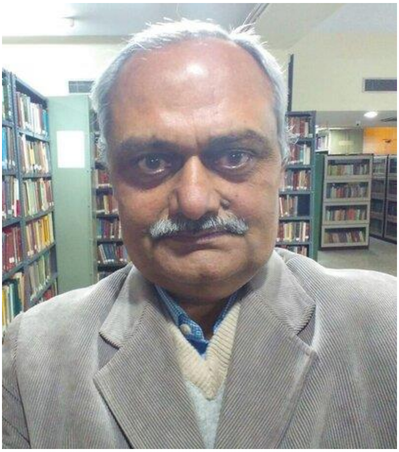
ভোৰুকা পহৰ মেহো স্বগহন কে� তেঁ ৰোড নগভগ মুনমানে জকাঁ। গক্কা-দুক্কা নোক কখনো-কখনো ওহি ৰাঁষ্টে গুজড়ৈত। কি তাৰঁতে ধড়াম���!!!! তেজ গতি কে স্বাৰাজ ভেনৌ। একষ্টা কাৰ একষ্টা মাণ্ড্ৰাকিন মৱাৰ কে তেহন জোড়দাৰ ষ্টক্কৰ মাৰনে ছনৌ জে মাণ্ড্ৰাকিন মৱাৰ হৱা মে উছনি কs ৰোডক দোমৰ কাত জা খমন। নোক জুষ্টs নগনৌ স্বা ৰিঁনা কোনো ৰিঁনৰ্ম্ব কেনে নাগন স্বপন-স্বপন মোৰাঁগন মs ৰীন ৰঁনাৰঁs। তাৰঁত কেমহুৰো মs একষ্টা স্বাদমী দৌড়ন স্বাযন স্বা ওহি ঘাযন ব্যক্তি কে পাকেষ্ট মোৰি পড়া গেন। এহনো নহিঁ জে মভ ৰিডিযোগ্ৰাফিযে মে তন্নীন ছন; কিছু মহৃদয নোক ওহি ৰাঁষ্টে গুজৰৈত ৰাহন মভ কে হাথ দs ৰোকৰাঁক নিষ্ফন প্ৰযাম মেহো কৰৈত ৰহন জে কণ্পনা ঘাযন কে মমময কোনো হাস্পীষ্টন পহুঁচা চিকিৎমা মুৱিধা দেন জায। পুনিম জখন স্বাধা ঘঁষ্টা কে ৰাঁদ ওতs পহুঁচনৌ; তাহি মs পহিনে ওকৰ প্ৰাণ-পখেৰু উড়ি গেন ছনৌ।

ৰিডিযো খুৰ্ৰঁ ঠনেনৈ খ্বা ৰেঁস ওহি দিনক সমাচাৰ ঠৈনন সভ পৰ ও নোকপ্ৰিয ভেনৈ।

-ক্ুমাৰ মনোজ কশ্যপ, সম্প্ৰতি: ভাৰত সৰকাৰক উপ-সচিৰ, সংপৰ্ক: সী-11, টাৱৰ-4, টাগপ-5, কিদৱঞ্জ নগৰ পূৰ্ৱ(দিল্লী হাট সামনে কে), নঞা দিল্লী-110023, # 9810811850, ঞামেন: writetokmanoj@gmail.com

খ্বপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৩.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র-ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ (উপন্যাস)- ধাৰারাহিক

ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র

ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ (উপন্যাস)- ধাৰারাহিক

খণ্ড ১১ সঁ ১৩

ঠেহা পৰক মৌনাএন গাছ

11

ৰমা খস্পতানক নিজী রাউমে খাৰিঁ গেন ছথি। হম,পড়োসী খা ওকৰ পত্নী সেহো ওতহি ৰৈসন ছী। ৰমাকেঁ হোস খাৰঁ গেন ছনি। ও হমৰা দিস জিজ্ঞাসাক ভাৰসঁ দেখৈত ছথি। কিছু পৃছএ

চাহৈত ছথি। তাৰঁতেমে ডকাযী ভএ জাগত ছনি । মিসংইৰ ফনকা ডকাযী কৰৈত স্বনি দৌৰি কএ খৰৈঁত ছথি । জন্দীসঁ দৰাঁগ দৈত ছথি । হমৰাসভকেঁ চেতৌনী দৈত ছথি-

"খখন হিনকা ৰেঁযী টোক-টাক নহি কৰিখন্ব। চৌৰীস ঘংটা খাৰাম কৰএ দিখন্ব । তকৰ ৰাঁদ যদি সভকিছু ঠীক ৰহি গেন তখন ঘৰ ৰাপস চনি জা সকৈত ছথি ।"

হমসভ স্বীঞ্চৃতিমে স্বৰী হিনা দৈত ছী । মিস ইৰ ৰাঁহৰ চনি জাগত খছি । হমৰ পড়োযী গসাৰাসঁ জেৰাঁক খন্বমতি মংগৈত ছথি । হম ফনকা দ্বনূগোটেকেঁ ৰিঁদা কৰৈত ছী । জাগত-জাগত ও কহি ৰহনে ছথি-

"কোনো দিক্কতি হোখএ তঁ নিঃসংকোচ ফোন কএ দিখহ।"

"তোৰা নহি কৰৰঁহ তঁ ককৰা কহৰৈঁ? খাৰ খছি কে হমৰাসভক সংগে?"

পড়োযী খপন পত্নীক সংগে চনি জাগত খছি । হম ৰাপস ৰাউমে খাৰিঁ জাগত ছী । ৰমাকেঁ খাঁখি নাগি গেননি খছি । সংভৰতঃ ও গোটী খেনাক ৰাঁদ নিন্ন খাৰিঁ ৰহনে ছনি । হম ওহি কোঠৰীমে ৰাঁমা কাত ৰাখন খাৰাম ঞ্চৰ্সীপৰ ৰৈঁসি জাগত ছী ।

ঞ্চৰ্সীপৰ ৰৈঁসনে-ৰৈঁসন হমৰো খাঁখি নাগি জাগত খছি । সপনামে ফেৰ ওএহ কাৰী সন ভযাওন খাদমী নাঠী নেনে হমৰা দিস খৰৈঁত দেখাগত খছি । হম ওকৰা পৃছৈত ছী-

"কী ৰাঁত ঠৈক? হূঁ হমৰা ৰেঁৰ-ৰেঁৰ কিএক ডৰা ৰহন ছহ? তোৰা কী চাহিথহ?"

ও ৰঁদ্দত জোৰসঁ ঠহাকা পাৰি ৰহন থছি। ওকৰ ঠহাকা সুনি কএ হম থাওৰ ডৰা জাগত ছী । সপনেমে কেঁকিথাএ নগৈত ছী । হমৰ থৰাঁজ সুনি কএ মিসূৎৈৰ দৌৰি কএ থৰৈঁত থছি-

"কী ভেন?"

"কিছু নহি? ৰঁস সপনাগত ৰহী।"

"ও! হম তঁ ডৰা গেনদাঁ । ৰচ্ছ ভেন জে ৰমাক নিন্ন নহি টুটৈননি । প্ৰাযঃ নিন্নক গোষ্টীক থসৰি ৰহন হোএত ।"

মিসূৎৈৰ ৰাঁহৰ চনি জাগত থছি । থাৰঁ ভোৰ হোমহি ৰঁনা থছি । সামনেক সড়কপৰ নোকক থাৰাগমন শুৰু ভএ গেন থছি। থস্পতানক ভীতৰ সভতৰি সফাগ ভএ ৰহন থছি । ৰম সেহো ডঠি গেন ছথি । দানকা জাগন দেখি মিসূৎৈৰ সেহো থাৰিঁ জাগত থছি । দানকা দৰাঁগসভ দৈত ছনি । ওহিঠাম ৰাখন কাগজপৰ কিছু-কিছু নিখৈত থছি। হম ওকৰা দিস ৰঁদ্দত ডৎসুকতাসঁ দেখি ৰহন ছী । ও হমৰ মনোভাৱ ৰুঁঝি কহৈত থছি-

"থাগ সাঁঝ ধৰি হিনকা থস্পতানসঁ ছোড়ি দেন জেতনি । সভকিছু ঠীকে ৰুঁঝা ৰহন থছি ।"

ডৎসুকতাৰশ ও হমৰো দিস দেখৈত থছি -

"থহাঁক মোন ঠীক তঁ থছি?"

"মাথ ভাৰী লাগি ৰহল অছি । ৰাতিভৰি জগলে ছী । ভএ সকৈত অছি তকৰে পৰিণাম হোঅএ।"

মিস্টৰ হমৰ ৰক্তচাপ নপৈত অছি । ও মশীন দিস তাকি ৰহল অছি আ হম ওকৰা দিস । গজবকে আত্মৱিশ্বাস ছৈক ওকৰামে । বএস তীসক আসপাস ৰহল হেতৈক । গোৰনাৰ,ভৰল দেহ,সৌঁসে দেহ ফুৰ্তীসঁ চমচম কৰৈত ছৈক। এক মোন ভেল জে কিছু পুছিঐক । মুদা ওকৰা ৱ্যস্ত দেখি চুপ ৰহি গেলহুঁ । ও মশীনক দিস দেখৈত অছি । ফেৰ বাজি উঠৈত অছি-

"অহাঁক ৰক্তচাপ তঁ বহুত বঢ়ল অছি । দবাই ল লহুঁ অছি কী নহি?"

"কহাঁ লএ সকলহুঁ। ভোৰসঁ তঁ হিনকেমে লাগল ছী । দবাই খেবাক হোসে নহি ৰহল।"

"এনা নহি কএল কৰু । ৰক্তচাপক দবাই নিযমিত লেল কৰু নহি তঁ পৰেসানীমে পড়ি সকৈত ছী ।"

ও তুৰংত বাহৰ জাইত অছি । হমৰা লেল দবাই লেনে অবৈত অছি । হম ওহি দবাইকেঁ খাইত ছী । ক্রমশঃ হমৰ মোন শাংত ভেল জাইত অছি । দস বজেক আসপাস ডাক্টৰসভক হুজুম অবৈত অছি । ও সভ হমৰা হালচাল পুছৈত ছথি । কাগজ পত্তৰ দেখৈত অছি । ফেৰ হমৰা দিস তাকি কএ কহৈত ছথি-

"ইনকা ঋাৰ্ঁ ঋহাঁ ঘৰ নএ জা সকৈত ছী। এক সপ্তাহক ৰাঁদ ৰাঁহ্য ৰোগী রিভাগমে দেখা নেৰ্ঁনি। যদি কোনো দিক্কতি হোমএ তঁ পহিন্য ঋাৰিঁ জাএৰ্ঁ।"

ডাক্টৰক ৰাঁত সুনি কএ হম ৰ্ঁয়ত প্রসন্ন ছী। চনূ ঋ ্পতালসঁ ছুট্টী ভেল। কালহিসঁ ঋাগধৰি চৌৰীস ঘংটাসঁ ৰ্ঁেসী ভএ গেল। ঋস্পতালমে যদি পড়োসী ঋা ওকৰ পত্নী নহি ঋাএল ৰহৈত তঁ সাগত ভুখলে ৰহি গেল ৰহিতহঁ। কেও হাল-চাল পুছল হৰ নহি। হমৰ তীনূসংতান ঋপনা-ঋাপমে ব্যস্ত ঋছি। ঋসলমে ও সভ কৈকৰ্ঁেৰ ৰ্ঁেৰ হ্বাট্সেঋপপৰ সমাদ লিখলে ৰহএ। মুদা হমৰা সে সভ দেখৰ্ঁাক হোস নহি ৰহল। ৰাঁদমে হমৰ ফোনো ৰঁদ ভএ গেল ৰহএ। ভএ সকৈত ঋছি জে ও সভ ফোন কেনো হোঋএ ঋা হমৰ ফোন নহি লাগল হোগক। মুদা এহিসভসঁ কী হোমএ ৰ্ঁলা ঋছি? জাহি ঠাম দেহসঁ সেরা চাহী ততএ ৰাঁতসঁ কী হোগত? চাৰি ৰাঁজল। হম ঋস্পতালসঁ ৰমাক সংগে ঋপন ঘৰ রাপস জা ৰহল ছী। ৰমা কিছু চিংতিত ৰ্ঁুঝা ৰহল ছথি। হম য়নকা পুছৈত ছিঋনি-

"কী ৰাঁত ছৈক? চিংতিত ৰ্ঁুঝা ৰহল ছী?"

"চিংতা হোগত ঋছি জে যদি হমৰা কিছু ভএ গেল তঁ ঋহাঁ কোনা ৰহৰ্ঁ?"

"ডাহো কেও সোচএ। ঋহাঁ তঁ ঋাৰ্ঁ একদম ঠীক ছী।"

ও হঁসি দৈত ছথি। হমসভ ঋপন ফ্লৈটপৰ পহঁচি জাগত ছী। হমৰাসভক ঘৰমে ঋৰৈত দেখি পড়োসীক পত্নী ঋাৰিঁ জাগত

ঋচ্ছি । হমৰসভক হানচান পৃচ্ছৈত ঋচ্ছি । সঁগে গ্রাহো সূচিত কৰৈত ঋচ্ছি জে ওকৰ পতি কিচ্ছু কাজসঁ ৰাঁহৰ গেন চ্ছথি,ঋাৰঁ ঋৰিঁতে হেতাহ ।

12

ৰমাক ঋষ্পতানসঁ চ্ছুটৈনা একসপ্তাহ ভএ গেননি । এহি ৰীচ ন্দনকৰ হানতিমে ৰঁন্দত সুধাৰ ভেননি। ঋাৰঁ ও ঘৰক কাজ ঋপনেসঁ কএ নেথি । ভোৰ-সাঁঝ হমৰা সঁগে টহনিও নেথি । জখন পড়োসীক পত্নী ঋাৰঁএ তঁ ওকৰা সঁগে চাহো-পান কএ নেথি। ওহি ৰীচ হমৰ ৰেটী শানিনীক কৈক ৰেৰ ফোন ঋাএন । ও ৰেৰ-ৰেৰ মুম্ৰ্ৰ্গ্র ঋএৰাঁক ঋাগ্রহ কৰৈত ৰহন । ফোন হমৰ ৰেটোসভ কেনক । মুদা ও সভ ৰেঁসী ঋপনেমে পৰেসান ৰুঁঝাএ । সদিখন কৈফিযত দেৰাঁমে নাগন ৰহথি । মুৰনী হমৰা ৰুঁঝাৰঁক প্রযাস ৰহএ জে কিএক নে কোনো বৃদ্ধাশ্রমমে চনি জাগত চ্ছী। ওহিঠাম সভ তৰহক সুৰিধা একহিঠাম ভএ জাএত । ঋাখিৰ টাকা ৰাখিএ কএ কী হোএত?শ্যামক ৰিচাৰ কনীক দোসৰ ৰঁগ ৰহৈক। ৰেৰ-ৰেৰ কহিতএ জে কিএক নে হমসভ কিচ্ছু এহন কাজ কৰী জাহিসঁ হমৰ এফডীৰঁনা টাকাক সদুপযোগ ভএ সকএ। কোনো কাৰখানা নগা নী,ঋথৰা কোনো ব্যাপাৰে শুৰু কৰী । ওহো এহিমে সহযোগ কৰত । হমৰাসভকেঁ ব্যস্ততো ৰহত ঋা ঋার্থিক সুদৃঢ়তো হোএত । ওকৰ কহৰঁ ৰহৈক জে ৰৈসন ৰহৰাঁক কাৰণসঁ

হমৰসভক হানতি খৰাপ ভেন জাগত অছি। যদি কাজমে নাগি জাএবঁ তঁ সভদ্বখ স্বতঃ খতম ভএ জাএত। হম তঁ ওকৰ বুদ্ধিপৰ হঁসী ।

"কেহন মূৰ্খ অছি ই । কন্নীকো দযা-মযা নহি ছৈক জে বযোবৃদ্ধ মাতা-পিতা এহি বঁএসমে কোনা ব্যাপাৰ কৰত থরা কোনো কাৰবাঁৰ শ্ৰু কৰত? সাগত ওকৰা হমৰসভক বাস্তরিক পৰিস্থিতিক কিছু অনুমান নহি ছৈক । কী ছৈক কী নহি ছৈক সে নহি কহন জা সকৈত অছি,মুদা ই তঁ তয অছি জে হমৰাসভক প্ৰতিএ ও একহিসাবেঁ ভারনাশূন্য ভএ গেন অছি ।

ওহিদিন হম আ ৰমা ওসাৰাপৰ চাহ পীবৈত ৰহী কি ঘঁটী বাঁজন। হম ধৰফৰা কএ কেবাঁৰ খোনবাঁক হেতু উঠৈত ছী কি মাথ ঘুমি গেন। ঠামহি মাথে ভৰে খসনহুঁ । মাথ ফুটি গেন । খূন বঁনবঁনা কএ নিকনি ৰহন ছন । ৰমা চিকৰি উঠনীহ �

"দৌড়ৈত জাউ! দৌড়ৈত জাউ...!"

হানকৰ চিকৰবঁ সুনি কএ বাঁহৰসঁ পড়োসী বঁজনাহ-

"কী ভেনৈক?"

ৰমা কিছু উত্তৰ নহি দএ সকনথি । ও হমৰা উঠাবঁএমে নাগি গেন ৰহথি । জেনা-তেনা হম কুৰ্সীপৰ বৈসি গেনহুঁ । ৰমা ভীতৰ জা কএ মনহম অনৈত ছথি । হমৰা মাথপৰ পট্টী কৰৈত ছথি । তাবেঁ পড়োসী বাঁহবে ঠাঢ় অছি । বেঁৰ-বেঁৰ চিকৰি ৰহন অছি-

"কেরॅাৰ খোনূ।"

কেরॅাৰ খোনরॅামে রিনংরॅ হোগত দেখি ঋা হমৰ ঞ্হৰরॅ স্বনি কএ পড়োসী কেরॅাৰকেঁ ধকিঋরৈঁত ঋছি কি ছিংটকিনী ঋপনে সড়কি কএ নীচাঁ ঋারিঁ জাগত ঋছি । কেরॅাৰ খূজি জাগত ঋছি । পড়োসী ফ্নৈংটক ভীতৰ ঋরৈঁত ঋছি। হমৰ মাথপৰ চোংট দেখি দ্বখী ভএ জাগত ঋছি।

"ঞ্র কেনা ভেনৈক?"

"ঘঁটী স্বনি কএ কেরॅাৰ খোনরॅাক হেত্তু রিঁদা ভেন ৰহথি কি মাথমে ঠক্কৰ ঋারিঁ গেননি । ঠামহি খসি পড়নাহ ।"

"এনা হড়রॅড়া কএ নহি ৬ঠরॅাক ঠাহী । রॅএস রॅঢ়নাপৰ সভকিছূ ঠীন ভএ জাগত ঋছি ।"

ও ত্তুৰংত ঋপন ফ্নৈংট জাগত ঋছি ঋা কিছূ দরॅাগ নেনে রাপস হোগত ঋছি।

"একৰা মাথমে নগা দিঋন্ব। ৰক্তশ্রার ত্তুৰংত রঁদ ভএ জেতনি ।"

একংটা গোংটী ঋাগূ রॅঢ়রৈঁত কহৈত ঋছি-

"ঞ্র গোংটী সেহো খূঋা দিঋন্ব । দর্দ নহি হেতনি ।"

"ঋসনমে হম তঁ ঋাএন ৰহী জে সভগোংটে কতন্দ ঘূমরॅাক হেত্তু জাএরॅ। কতন্দ গেনা রॅন্দত দিন ভএ গেন । ঘৰমে পড়ন-

পড়ল মোনমে ঙঠাষ্ট ভএ ৰহল খছি । মুদা খাৰ্ঁ খখন তঁ নহিএ ভেল । পহিনে ড্র ঠীক ভএ জাথি ।"

পড়োসী ৰমা দিস তাকি কএ ৰাঁজল । ফেৰ হমৰা কহৈত খছি-

"ৰেঁসী চিঁতা নহি কএল কৰহ । এহিসঁ কিছু ফএদা নহি হোমএৰঁনা খছি । ঙনষ্টে জেহো সময নীকসঁ কষ্টৈত যে নৱ-নৱ নফড়ামে ৰীতি জাগত খছি।"

পড়োসী ৰঁড়ীকাল ধৰি ৰেঁসল ৰহল । কিছু-কিছু প্প-সপ্প কৰৈত ৰহল । ওকৰা ৰহলাসঁ মোনমে ঙসাস ভেল । মাথক দৰ্দো কম ভেল । হম ৰমাকেঁ কহৈত ছিখনি-

"এতেককালসঁ পড়োসী ৰেঁসল খছি, চাহো পান তঁ পৃছিঔ ।"

সহী কহলহুঁ । হমসভ তঁ একৰ কিছু স্বাগত নহি কএ পৰৈত ছিঐক।

"স্বাগতক কোন গপ্প ভেলৈক । ড্রাহো তঁ খপনে ঘৰ ঠৈক । যদি হমসভ এক-দোসৰক দুখ-সুখমে নহি সামিল হোএৰঁ তঁ কে হোএত?"

ৰমা চাহ ৰঁনৰঁএ জাগত ছথি । এতৰেঁমে মুম্বঁড্রসঁ শানিনীক ফোন খৰৈত খছি।

"গোৰ নগৈ ছী ।"

"𑒢𑒲𑒏𑒹 𑒩𑒯𑒯।"

"𑒂𑒩 𑒏𑒲 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩?"

"𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒁𑒯?"

"𑒮𑒹 𑒏𑒲?"

"𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒧𑒰𑒋 𑒂𑒥ॅ 𑒏𑒢𑒲 𑒚𑒲𑒏 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒢𑒲𑒯 𑒏𑒱 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒯𑒧 𑒧𑒰𑒟 𑒦𑒩𑒹 𑒞𑒹𑒯𑒢 𑒢𑒹 𑒐𑒮𑒪𑒰𑒿 𑒖𑒹 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒁𑒯?"

"𑒂𑒥ॅ 𑒏𑒲 𑒯𑒰𑒪 𑒁𑒕𑒱?"

"𑒯𑒰𑒪 𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒞? 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒥𑒰ॅ𑒑𑒏 𑒍𑒩𑒱𑒂𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒏 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒐𑒴𑒢 𑒃𑒿𑒣𑒏𑒥ॅ 𑒥𑒿𑒠 𑒦𑒹𑒪,𑒠𑒩𑓂𑒠𑒼 𑒂𑒩𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱 ।"

"𑒍𑒯 !𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰ॅ𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒱𑒁। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳𑒍 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒔𑒪𑒱 𑒂𑒅 ।"

"𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒌𑒏।"

"𑒑𑒋𑒯 𑒞𑒿 𑒑𑒛𑓃𑒥ॅ𑒛𑓃𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒦 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒥𑒰ॅ𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒱𑒌𑒏। 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒌𑒏 𑒖𑒹 𑒪𑒼𑒏𑒹 𑒍𑒞𑒋 𑒂𑒥𑒱ॅ 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒮𑓀𑒦𑒥 𑒕𑒻𑒏? 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏।"

"𑒯𑒴𑒿 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒯। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒕𑒲, 𑒚𑒲𑒏 𑒕𑒲। 𑒯𑒴𑒿 𑒮𑒦 𑒮𑒳𑒐𑒲 𑒩𑒯𑒯 । 𑒯𑒧𑒩𑒮𑒦𑒏 𑒚𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒯 ।"-𑒮𑒹 𑒏𑒯𑒱 𑒯𑒧 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒌𑒏।

ফোন আএন গেন। সভ অপন-অপন ছুতিকা ছোড়ওনক। ম্বৰনী আ শ্যাম ৱিদেশমে অছি তেঁ নহি আৱিঁ সকৈত অছি। শানিনী মুম্বইমে অছি তৈও নহি আৱিঁ সকৈত অছি। দিল্লীসঁ মুম্বই কোনো নগো নহি ঠৈক। ফেৰ কতৰোঁ কিছু ভেনৈক অছি,ৱেঁটীসঁ ৱেঁসী অপেক্ষা কৰৱঁ অখনহু অপন সমাজমে নীক নহি মানন জাগত অছি। তথাপি ওএহ হানোচান নৈত ৰহৈত অছি। কহিও কান মুম্বইসঁ দিল্লী কোনো কাজে অৱঁ ত অছি তঁ হমৰোসভক ভেঁটই কএ নৈত অছি।

13

কখনহু কান একাঁতমে জখন হম অপন পাৰিৱাৰিক স্থিতিক ৱাঁৰেমে সোচী তঁ সোচিতে ৰহি জাগ। কতেক প্রেমসঁ হমসভ অপন তীনূ সঁতানক পানন কেনে ৰহী। নীক সঁ নীক শিক্ষাক ব্যৱস্থা কেনে ৰহী। সভকিছু মনোনুকূনে হোগত গেন। মুদা জখন ও সভ পৈঘ হোগত গেন,জখন জখন ওকৰাসভক সময অএনৈক তঁ সভকিছু প্রতিকূনে হোগত চনি গেন। ম্বৰনী আ শ্যাম ৱিদেশী নাগৰিক ভএ গেন। ম্বৰনীক নিভ-গন-পাইনৰ ৱিঁআহক ঝঞ্ঝটিমে পড়এ নহি চাহৈক। ওহো ওকৰেমে ৰম ৰহএ। সময-সমযপৰ ফোন কএ হমৰা ৱোঁন-ভৰোস দৈত ৰহন।

"আৱঁ অপনে দেশ আৱিঁ জাএৱঁ, জখন একৱেঁৰ ৱাপস আৱিঁ জাএৱঁ তঁ ৱাপস ৱিদেশ থোড়ে জাএৱঁ। অপন সীগিনীকেঁ সেহো নেনে অএৱঁনি।"

মুদা ও সভ ৰাঁত হৰেঁমে ৰহি গেল । ও কিএক কিছু কৰত? আৰঁ তঁ ওকৰা ৰাঁৰেমে কিছু নিজগুত নহি বুঁঝল অছি । মানি কএ চলৈত ছী জে ও ওহী সীগিনীক সংগে ৰহৈত হোএত। কোনো সংতান নহি ভেলৈক অছি । পতা নে হেৰোঁ কৰতৈক কি অহিনা এহি দুনিআসঁ চলি জাএত? হমৰাসঁ ৰেঁসী চিঁতা ৰমা কেঁ হোনি । উনকৰ স্বাস্থ্য খৰাপ হেৰোঁক একটা প্ৰমুখ কাৰণ এহো ছল । ও দিন-ৰাতি অপন ৰেঁটাসভক চিঁতা কৰৈত ৰহথি । ৰঁহুত দিনক ৰাঁদ কেনা-নে-কেনা শ্যাম ফোন কেলক । কহৈত অছি -

"একটা সুখদ সমাচাৰ অছি?"

"কী?"

"হম অমেৰিকাক নাগৰিক ভএ গেলহুঁ ।"

এহিসঁ কী ফএদা হোএত? "

"নএহ। এহো কহৰোঁক কাজ। আৰঁ হমৰা এহিঠামক সভটা অধিকাৰ ভেটি গেল অছি। মাসিক দৰমাহামে টৈক্স ৰঁহুত কম লাগত। চিকিত্সা সুৱিধা সেহো ৰঁহুত নীক ভেটৈত, ওহো কম খৰ্চমে । এহিঠামক চিকিত্সা সুৱিধা ৰঁহুত নীক হোগত ছৈক । ফোনপৰ কতেক কহু। আৰঁ অহাঁসভ অপনে আএৰঁ তখন দেখৰৈক। একটা ৰাঁত তঁ কহনাগএ ৰিঁসৰা গেল। আৰঁ অহাঁসভ এহিঠাম হমৰাসভক সংগে নিশ্চিংত ভএ ৰহি সকৈত ছী । অহুঁসভকেঁ গ্ৰীনকাৰ্ড ভেটি জাএত ।

শ্যাম কৈকরেঁৰ ফোনপৰ এহি তৰহক ঠঠ কৰৈত ৰহল। আখিৰ একদিন ৰমা কহলীহ-

"হমসভ অসগৰে এহিঠাম তংগ ভেল ৰহৈত ছী। শ্যাম রেঁৰ-রেঁৰ আগ্রহ কএ ৰহল অছি। কিএক নে হমসভ একরেঁৰ ওতঞ দেখি নী। মোন নাগত তঁ ৰহরঁ নহি তঁ রাপস ভএ জাএরঁ।"

"পাসপোর্টসভ রঁনরঁএ পড়ত।"

"ও সভ তঁ ভগএ জেতৈক। পহিনে মোন তঁ মনাঔ।"

"জখন অহাঁ তৈযাৰ ছী তখন হমহূঁ তৈযাৰে ব্রুঁস ।"

"আরঁ জহিআ শ্যামক ফোন আএত তখন ওকৰা ফৰিছা কএ কহি দেরেঁক।"

"ঠীক ছৈক।"

অগিনা রেঁৰ জখন শ্যামক ফোন আএল তখন ও ফেৰ ওএহ রাঁতসভ শুৰু কেলক। ওকৰা তঁ ত্রা সাগত অনুমান ন ি ৰহল হেতৈক জে এহি রেঁৰ যদি ও আগ্রহ কৰত তঁ কিছু দোসৰ ৰংগক রাঁত সুনরাঁমে অএতৈক। ভেরোঁ কেনৈক সএহ। জহাঁ ও ৰমাকেঁ অমেৰিকা অএরাঁক কহলক কি ও রাঁত মানি গেল ি। হমহূঁ সমর্থন কএ দেনিঐক। শ্যাম সঠম্বঠকেঁ রঁঞত প্রসন্ন ভেল ৰহএ। ও তুৰংত রীজাক ব্যৰস্থামে নাগি গেল। টিকট কটরাঁ দেনক। কেনা কী কৰরাঁক ছৈক সে সভটা রঁতা দেনক।

হমৰসভক অমেৰিকা জেৰ্াক কার্যক্রম শানিনীকেঁ পতা চলনৈক। ও এহি ৰ্াতসঁ ৰ্ ৃত প্রসন্ন ভেল ৰহএ। ও ত্তৰংত ফোন কেলক-

"এ্র কাজ অহাঁসভকেঁ পহিনে কৰৰ্াক ছল। ঘুমৈত-ফিৰৈত ৰহৰ্ তঁ সমষ নীকসঁ কটি জাএত। স্বাস্থ্য ঠীক ৰহত। ওনা একঠাম ৰহৈত-ৰহৈত অহাঁসভ ৰ্ ৃত পৰেসান ভএ গেল ছী।"

"ৰ্াত সে কী ৰহতৈক। অপন ঘৰ অপনে হোগত ছৈক। হমসভ তঁ এহিঠাম কেহন ৰ্ঠ়িখাঁ ছী। মুদা সংতানক মোহ তঁ ভগএ জাগত ছৈক। তোহৰ মাএকেঁ ৰেঁটাসভক চিংতা তংগ কেনে ৰহৈত ছনি। তেঁ হমহুঁ মানি গেলহুঁ। ভেল জে এক ৰেৰ ্ৰযং জা কএ দেখিঐক জে ৰ্াত কী ছৈক?"

"হম তঁ কহৰ্ জে মুম্বঈএ ৰ্াটে জাউ। এতৃ কিছুদিন ৰহি জাএৰ্। হমৰোসভসঁ ভেঁট ভএ জাএত।"

"আৰ্ তঁ শ্যাম টিকট ৰ্না কএ পঠা দেনক অছি।"

"কতএসঁ হৰ্াগ জহাজ পকড়ৰ্াক অছি?"

"দিল্লীসঁ সোঝে অমেৰিকা।"

"কোনো ৰ্াত নহি। ওহিঠাম পহুঁচলাক ৰ্াদ ফোনপৰ গপ্প কৰৈত ৰহৰ্।"

14

হম আ ৰমা ওহিদিন চাৰিবঁজে ভোৰে উঠি গেল ৰহী । দুনূগোটে জল্দীসঁ স্নান-ধ্যান কেলহুঁ । ৰমা চাহ বঁনওলথি । হমসভ চাহ পীলহুঁ। চাহ পীবিঁএ ৰহল ছলহুঁ কি মুম্বইসঁ শালিনীক ফোন আএল । ওকৰা আৱাঁজমে ও দম নহি বুঁঝাএল। পুছলিঐক-

"ৰাঁত কী ঠৈক? তূঁ ঠীক তঁ ছহ? "

"কুক্কুৰ কাটি লেলে ছলএ । অস্পতালসঁ সুগআ লগবাঁ কএ আবিঁএ ৰহল ছী । ফেৰ ধ্যানমে আএল জে আগ তঁ অহাঁসভকেঁ জেবাঁক অছি।"

"কুক্কুৰ কেনা কাটি লেলকহ?"

"কী কহূ? ভোৰমে দুনূ বেঁকতী টহলএ নিকলল ৰহী। দ্বাৰিএপৰ একটা মৰঁড়ী কুক্কুৰ খিহাৰলক । হম ডৰা এ ভগলহুঁ । মুদা ও ছোড়লক নহি,কাটিএ কএ মানলক।"

"মুদা ও কী কৰৈত ৰহথি?"

"হুনকা কেও ভেটি গেল ৰহনি । গপ্পমে লাগি গেলাহ । জাবেঁ হমৰাপৰ ধ্যান গেলনি তাবেঁ তঁ কুক্কুৰ কাটি চুকল ছল।"

"আবঁ কী হাল ছহ?"

"বড়ীজোৰসঁ দাঁত গড়া দেনে ছল । ৰক্ত খূন খসল । ওনা তঁ ঠীক ছী। মুদা সগৰা তঁ নেৰঁহি পড়ত ।"

"সংযোগ । জাগত-জাগত এ সমাচাৰ সুনলাক ছল ।"

"অহাঁসভ চিংতা নহি কৰৱ । ওহিঠাম পহুঁচলাক বাদ ফোন কৰৱ। হমৰা ধ্যান লাগল ৰহত।"

আজুক যাত্ৰাক কহিআসঁ তৈযাৰী চলি ৰহল ছল । হম অপনা লেল খাদী ভংডাৰসঁ সিল্কক কুৰতা কীনলে ৰহী । খূব পাতৰ সূতক দূটা ধোতী সেহো পহিলেসঁ ৰখনে ৰহী । ধোতী কুৰতামে সজল-ধজল হম ওসাৰামে বৈসল ৰহী । ৰমা সেহো তৈযাৰ ভএ গেল ৰহথি । একদম সাধাৰণ ৰস্ত্র পহিৰনে ৰহথি। লাগৈত জেনা কতহু নগেপাসমে জা ৰহল ছথি । হম টোকবো কেলিঅনি। মুদা হুনকা লেল ধন্যসন। ও হঁসি দেলথি। কৈত ছথি-

"হমসভ কোনো ধিআ-পুতা তঁ ছী নহি জে সজব । জে ছী, জেনা ছী, ঠীক ছী ।"

হমৰসভক তৈযাৰী পূৰা ভএ গেল ছল । আৰ রিঁদা হেবাক ছল কি শ্যামক ফোন আবি গেল।

"কী হাল অছি?"

"হমসভ আৰ হৰাগ অস্তা হেতু রিঁদা হোএৱ ।"

"পাসপোৰ্ট, টিকট, পহিচানপত্ৰ, টাকা আ জৰুৰী দৰ্াঁগসভ নীকসঁ ৰাখি নেনহঁ নে?"

"হঁ, হঁ । সভ ঠেকাননে অছি । ৰমা সভটা ভোৰেসঁ সম্হাৰি ৰহল ছনথি ।"

ফেৰ ও ৰমাসঁ সেহো ৰ্াতিআগত ছথি । কহৈত ছথি-

"কিছু জৰুৰী কাজসঁ হমৰা অচানক ৰ্াহৰ জাএ পড়ি ৰহল অছি । বেঁসী নহি, একসপ্তাহক হেতু । তকৰৰ্াদ হম নৌটি জাএৰ্ । অহাঁসভকেঁ কোনো অসুৰিধা নহি হোএত। হম অপন সংগীকেঁ সভটা জানকাৰী দএ দেনিঐক অছি। ও হৰ্াগঅড্ডাপৰ উপস্থিত ৰহত আ ওতহিসঁ অহাঁসভকেঁ হমৰ ঘৰ নেনে আএত ।"

হম কী কহিতিঐক? সুনি নেনহঁ । কহনিঐক-

"ঠীক ছৈক।"

আখিৰ হমসভ টিকটক হিসাৰ্সঁ নিযত সমযপৰ হৰ্াগঅড্ডা ৰিঁদা ভেনহঁ । ৰমাক আঁখিসঁ নোৰ টপকি হল ছনেনি ।

"অহাঁ তঁ কানি ৰহল ছী?"

"অপন মাটি-পানি ছোড়ি জাএৰ্ নীক নহি নাগি ৰহল অছি । ভৰি জিনগী এহি সহৰমে ৰহনহঁ । আৰ্ এহি ৰ্এসমে ৰৌআ ৰহল ছী।"

"হমসভ কোনো অমৰিকামে ৰঁসএ থোড়ে জা ৰহল ছী । ওহিঠাম শ্যামক হান-চান লেনাগও তঁ জৰূৰী অছি । এতেক দিন ভএ গেলনি কিছু নিজগ্বত নহি পতা লাগি ৰহল অছি । ফেৰ কনী পৰিৰৰ্তন হোএত । মোন ৰঁদনি জাএত। নর-নর স্থান দেখ ।"

হমৰ ৰাঁতসঁ ও কিছু আশ্বস্ত ভেলীহ । হমসভ স যসঁ ৰিঁদা ভএ গেলহুঁ । হৰাঁগ অস্তা পহুঁচি গেলহুঁ । অপন টিক দেলিঐক । ফেৰ পৰিচযপত্ৰ নিকালৰাঁক প্ৰযাস কেলহুঁ । স্বদা ও তঁ ৰমা সঁগমে ৰহলি । হুনকা গসাৰা কৰৈত ছিঅলি। ও হমৰা লগ অৰেঁত ছথি। পৰিচযপত্ৰক নাম স্বনিতহি ৰাঁজি ডঠৈত ছথি

"জা...। জন্বম ভএ গেল। হমৰ ছোটকী মোৰা তঁ ঘৰেমে ছুটি গেল । সভকিছু ওহীমে অছি।"

আৰ্ব কী কহল জাএ? হমসভ দ্বাৰিসঁ সহটি কএ ঠাঢ় ভএ জাগত ছী। ঘড়ী দেখৈত ছী । এতেক সময নহি ৰাঁচল অছি জে ঘৰ জাগ আ ছুটল মোৰা লএ কএ সমযপৰ ৰাপস হোগ । স্বদা ওকৰা ৰিঁনা আগূ ৰঁঢ়লো নহি জা সকৈত ছল । এক ক্ষণ লেল তঁ মোন নিৰাশাসঁ ভৰি গেল । ভেল জে আৰ্ব আগূ নহি জা সকৰ্ব । যাত্ৰা এতহি শুৰু,এতহি খতম ভএ জাএত। হম আ ৰমা লগেমে ৰেঁচপৰ ৰৈঁসি জাগত ছী । সোচি নহি পাৰিঁ ৰহল ছী জে কী কৰী? তাৰ্বতেমে দেখৈত ছী জে পড়োসী টৈক্সীসঁ ডতৰি ৰহল অছি। হম বুঁঝি গলিঐক জে কাজ ভএ গেল । ৰাঁতো সএহ ৰহৈক । হমৰাসভকেঁ ৰিঁদা ভএ গেলাক ৰাঁদ ও সভ অপন ডেৰাপৰ পহুঁচল ৰহএ। হমৰাসভ তাৰেঁ ৰিঁদা ভএ গেল ৰহী । ও হমৰসভক টৈক্টক আগূএমে মোৰা দেখলক । ওহিমে ৰাখল মহত্বপূৰ্ণ

কাগজাতসভকেঁ দেখি ৰ্ঁদ্যত ঠিঁতামে পড়ি গেল । হমৰা কৈকৰেঁৰ ফোনো কেনক । মুদা ফোন নগনৈক নহি । খাখিৰ ষৈকমী কেনক খা হৰাঁগ খস্তা সমযসঁ খাৰিঁ গেল । হমৰা দেখিতহি ভভা কএ হঁষি দেনক-

"সভষ্টা কাগজ ছুষ্টনে জাগত ছনহ?"

"সএহ তঁ । তোৰাসঁ ভেঁষ্ট নিখন ছন ।"

"হম তঁ খৰিঁতে ৰহী । মুদা�ষ্টহনএ কান একগোষ্টে ৰেঁহোস ভএ গেল।"

"সে কোনা?"

"ওকৰ স্বগৰ কম ভএ গেল ৰহৈক । হাঁগ-হাঁগ নৰঁনচুস খুখাওন গেল । তখন ওকৰা হোস খএনৈক । ওকৰা ঘৰ পহুঁচওনহুঁ। তাৰেঁ দেৰী ভএ গেল ছন । তুঁসভ ৰিঁদা ভএ গেল ছনহ।"

ৰঁড়কা কাজ কেনহ,নহি তঁ খাগ হমৰসভক যাত্রা-এতহি শ্বৰু এতহি সমাপ্ত ভএ জাগত ।"

পড়োসীকেঁ ধন্যৰাদ দৈত হমসভ হৰাঁগ খস্তামে ভীতৰ প্রৱেশ কেনহুঁ । সভষ্টা কাগজ-পত্র জাঁচ কৰওনহুঁ । হৰাঁগ জহাজক ছুষ্টৰাঁক সময নগীচ ছন । হমসভ জন্দীসঁ খাগূ ৰঁঢ়ৈত গেনহুঁ । খুঁদৰক দ্বাৰিসঁ ভীতৰ জেৰাঁসঁ পূৰঁ পাছু দেখনহুঁ। পড়োসী

𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒪 । 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒋 𑒯𑒰𑒟 𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏 । 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒧𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒂 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲 ।

15

𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒦𑒩𑒱 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 । 𑒩𑒧𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒩𑒯𑒢𑒱 । 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒦𑒋 𑒮𑒏𑒪 । 𑒏𑒰𑒪𑒏𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 । 𑒩𑒧𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒯 𑒦𑒹𑒪 । 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲𑒏 𑒂𑒣𑒮𑒲 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡 𑒮𑒦𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒲𑒏 𑒩𑒯𑒪 । 𑒒𑒩𑒏 𑒧𑒰𑒯𑒾𑒪 𑒮𑒳𑒐𑒠 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪 । 𑒡𑒱𑒂-𑒣𑒳𑒞𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒥𑓀𑒡 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 । 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒢 𑒮𑒯𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒞𑒲𑒢 𑒏𑒼𑒚𑒩𑒲𑒏 𑒤𑓂𑒪𑒻𑒙 𑒏𑒲𑒢𑒪𑒯𑒳𑒿 । 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒹𑒢𑓂𑒮𑒢 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 । 𑒮𑒦𑒏𑒱𑒕𑒳𑒏 𑒁𑒕𑒻𑒞 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒕𑒲 । 𑒖𑒐𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒍 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 । 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱 । 𑒄 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 । 𑒒𑒩-𑒒𑒩 𑒋𑒏𑒹 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒁𑒕𑒱 । 𑒏𑒲 𑒑𑒰𑒧,𑒏𑒲 𑒮𑒯𑒩 ? 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒮𑒦 𑒫𑓂𑒨𑒟𑒱𑒞 ,𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒛𑓃𑒱𑒞 ,𑒁𑒮𑒯𑒰𑒨 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 । 𑒖𑒏𑒩𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒴 𑒮𑒋𑒯 𑒣𑒩𑒠𑒹𑒬𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒙 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 । 𑒯𑒰𑒩𑒱 𑒏𑒋 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒋𑒮𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒱 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒙𑒱-𑒣𑒰𑒢𑒱𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏,𑒫𑒱𑒠𑒹𑒬 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒦𑒋 𑒮𑒏𑒻𑒏। 𑒣𑒳𑒞𑒯𑒳,𑒣𑒼𑒞𑒰,𑒣𑒼𑒞𑒲𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒠𑒹𑒐 𑒮𑒏𑒋। 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢?

ৰমাকেঁ ঘৃষ্টি নাগন ছনি । হমৰো দয় তৰহক বিঁমাৰী অছিএ । দিন-ৰাতি অস্পতানক চক্কৰ নগৈত ৰহৈত অছি । ধন কহী পড়োয়ীকেঁ জে বেঁৰ-ফ্ৰেঁৰ হমৰসভক মদতি কএ দৈত অছি,নহি তঁ কহি নহি কী হান হোগত? মুদা অনকা বঁনে কতেক দিন কাজ চনত? ওহো কিৰাযেদাৰ অছি? কহিঅা অছি,কহিঅা চনি জাএত তকৰ কোন ঠেকান । কিছুদিন পূৰ্ব ঘ্বনে ৰহিঐক জে মকান মানিক ওকৰায়ভকেঁ কিছু-ক ছু কহি ৰহন ছনৈক । জে ভাৰী । অখন তঁ পহিনে অমেৰিকা চনী । দেখিঐক কেহন ছৈক ওহিঠামক যমাজ ।

অমেৰিকা বিঁদা হেৰাঁয়ঁ পহিনে শ্যামক ফোন অাৰিঁ গেন ছন জে ও নহি ৰহত। ওকৰ এৰঁজমে ওকৰ কেও যঁংগী হমৰাযভকেঁ দেখত । চনূ জে হেতৈক,যে দেখন জেতৈক । অা জখন বিঁদা ভগএ গেন ছী তখন বেঁযী যোচ-বিচাৰক কোন প্ৰযোজন?

হম অা ৰমা হৱাঁগ জহাজ দিয় বঁঢ়ি ৰহন ছী । এযৰ গঁডিঅাক বেঁয পৈঘ বিমান থিক এ । যাত্ৰীযভ বঁযমে বেঁৰাবেঁৰী বৈঁযি ৰহন অছি । হমহুঁযভ পাঁতিমে ছী। একটা বঁয ভ ি গেন । দোযৰ বঁয অাএন । হমযভ ওহি বঁযমে অাগূএ দিয় বৈঁযি জাগত ছী । যোঁযে বঁযমে ধোতী-কুৰতা পহিৰনহাৰ হম অযগৰে ছী । যাত্ৰীযভ হমৰা দিয় ঘুৰৈত ৰহৈত অছি । জখন কি বঁযমে অধিকাংশ যাত্ৰী অপনে দেশক বুঁঝাগত ছথি । থোড়বেঁ কানমে বঁয হৱাঁগ জহাজ নগ পহঁচি জাগত অছি । হম দুনূগোটে হৱাঁগ জহাজক যীঢ়ীপৰ চঢ়ৈত ছী । হৱাঁগ জহাজক কৰ্মচাৰী

হমৰাসভকেঁ পকড়ি কএ ভীতৰ পৰ্হাঁচা দৈত ঋছি । ষ্টিকষ্ট দেখি কএ হমৰাসভক সীষ্ট ধৰি পৰ্হাঁচা দৈত ঋছি । হমদ্বনূগোষ্টে ঋাগূসঁ তেসৰ পাঁতিমে ৰাঁমা কাতক সীষ্টপৰ ৰৈঁসি জাগত ছী । ৰমাকেঁ খিড়কী কাতক জগহ ভেষ্টন ছনি । হম হ্নকৰ ৰঁগনমে ছী । ৰাঁহৰক দৃশ্য দেখি ও প্ৰসন্ন হোগত ঋছি । যাত্ৰীসভসঁ জহাজ ভৰি জাগত ঋছি । তকৰ ৰাঁদ ঘোষণাপৰ -ঘোষণা হোমএ নগৈত ঋছি । এ্র কৰূ,ও কৰূ । সীষ্ট ৰেঁন্ট্ৰ ৰাঁষ্টি নিঋ । মোৰাঁগন ফোন ৰঁদ কএ নিঋ । পৰিচাৰিকাসভ সীষ্ট ৰেঁন্ট্ৰ নগেৰাঁক,ঋাপাতকা ীন দ্বাৰি খোনৰাঁক প্ৰশিক্ষণ দৈত ঋছি । ফেৰ ঘূৰ্ৰক ঋৰাঁজ হো ত ঋছি । হৰাঁগ জহাজ ঘূসকএ নগৈত ঋছি । ঘূসকৈত-ঘূসকৈত ও উপৰ দিস ডঠএ নগৈত ঋছি ঋা দেখিতে-দেখিতে হৰাঁমে ডড়িঋা জাগত ঋছি ।

হমসভ ঋাৰঁ ঋকাসমে নষ্টকি গেন ছী । ৰমা নীচাঁ দেখৈত ছথি। সহৰক ঘৰসভ ছোষ্ট-ছোষ্ট ভেন জা ৰহন ঋছি । জহিনা-জহিনা হৰাঁগ জহাজ উপৰ ডড়ৈত ঋছি তহিনা-তহিনা সহ ছোষ্টসঁ-ছোষ্ট ভেন জা ৰহন ঋছি । জা�! ঋাৰঁ তঁ কিছু নহি দেখা ৰহন ঋছি। হমসভ ৰঁহ্নত উপৰ চনি গেন ছী । ঋাৰঁ জহাজমে চাহ-জনখৈসভ পৰসন জা ৰহন ঋছি । হমহাঁসভ চাহ পীৰৈত ছী । জনখৈ কৰৰাঁক মোন নহি হোগত ঋছি । সামন মে ঋখৰাঁৰ খোসন ছন । ওকৰা নিকানৈত ছী । ঋপনা দেশক সমাচাৰ পঢ়ি ৰঁহ্নত নীক নগৈত ঋছি । পতা নহি ঋাৰঁ এ্র ঋখৰাঁৰ কহিঋা ভেষ্টি সকত?

𑒯𑒥𑒰𑒃 𑒖𑒯𑒰𑒖 𑒔𑒰𑒪𑒲𑒮 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒤𑒳𑒙𑒣𑒩 𑒅𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒂𑒥 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒩𑒧𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒢𑒱 । 𑒯𑒧 𑒁𑒐𑒥𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒛𑓃𑒥 𑒐𑒞𑒧 𑒏𑒋 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒩𑒯𑒲 । 𑒁𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒯𑒥𑒰𑒃 𑒖𑒯𑒰𑒖 𑒯𑒱𑒪𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪 । 𑒞𑒳𑒩𑓀𑒞 𑒅𑒠𑓂𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱-

"𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒲𑒙𑒥𑒹𑒪𑓂𑒙 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒟𑒱 । 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒐𑒩𑒰𑒣 𑒧𑒾𑒮𑒧𑒮𑒿 𑒑𑒳𑒖𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 । 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒛𑓃-𑒥𑒩𑓂𑒭𑒰 𑒦𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 । 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒲 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱?"

𑒩𑒧𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒐𑒳𑒖𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱 । 𑒍 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒛𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒥𑒰𑒃 𑒖𑒯𑒰𑒖𑒏 𑒯𑒱𑒪𑒛𑒼𑒪 𑒦𑒃𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 ।

"𑒂𑒥 𑒏𑒲 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒋?"- 𑒍 𑒣𑒳𑒕𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

"𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱? 𑒋𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒏𑒲? 𑒣𑒰𑒃𑒪𑒙𑒮𑒦 𑒪𑒰𑒑𑒪𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒾𑒮𑒧𑒏 𑒑𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒿 𑒦𑒑𑒥𑒰𑒢𑒹 𑒚𑒲𑒏 𑒏𑒩𑒞𑒰𑒯। 𑒖𑒹 𑒮𑒦𑒏 𑒑𑒞𑒱 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒮𑒋𑒯 𑒯𑒧𑒩𑒼𑒮𑒦𑒏 𑒯𑒼𑒋𑒞। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒤𑒩𑒰𑒏 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒥𑒹 𑒕𑒲।"

"𑒥𑒰𑒞 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒲 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲।"

𑒠𑒮 𑒧𑒱𑒢𑒙 𑒡𑒩𑒱 𑒅𑒚𑒰-𑒣𑒙𑒏 𑒔𑒪𑒱𑒞𑒹 𑒩𑒯𑒪 । 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒾𑒮𑒧 𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪 । 𑒅𑒠𑓂𑒒𑒼𑒭𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒏-

"𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒂𑒡𑒰 𑒒𑓀𑒙𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒮𑒱𑒋𑒙𑒪 𑒮𑒯𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 । 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒮𑒦 𑒮𑒩𑒱𑒂 𑒪𑒱𑒁।"

ৰাঁহৰক মৌসম ৰঁগত নীক ৰুঁঝা ৰহন ছন । হৰাঁগ জহাজক যাত্ৰীসভ খপন-খপন চশ্মা,মোৰাঁগন ফোন হেঁডৰেঁগ সৰিখা নৈত ছথি । ঠীক খাধা ঘংটাক ৰাঁদ হমৰসভক জহাজ নীচাঁ উতৰৰ্‍ শ্ৰুৰু কৰৈত খছি ।

যাত্ৰীসভক ভীড়কেঁ ছটৈত হমদ্ৰনূ ৰেঁকতী হৰাঁগ খন্তাক নিকাসী দ্ৱাৰিপৰ পহাঁচি জাগত ছী । চাৰূকাত খাঁখি পাৰি-পাৰি কএ তাকি ৰহন ছী ।

"কহাঁ খছি ও?"

কতহু কেও নহি দেখাগত খছি। খাৰঁ কী হোএত?

-ৰৰীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ, পিতাক নাম: স্বগীয স্যূৰ্য নাৰাযণ মিশ্ৰ, মাতাক নাম: স্বগীযা দযাকাশী দেৰী, ৰঁএস: ৬৯ ৰৰ্‍ , পৈতৃক গ্ৰাম: খড়েৰ ডীহ, মাতৃক: সিন্‌ঘিখা ড্যোঢ়ী, বৃতি: ভাৰত স কাৰক উপ সচিৰ (সেৰানিবৃত্ত), স্পেশন মেট্ৰোপোনিটন মজিস্‌ট্ৰে , দিল্লী(সেৰানিবৃত্ত), শিক্ষা: চন্দ্ৰধাৰী মিথিলা মহ ৰিদ্যালযসঁ ৰী.এস-সী. ভৌতিক ৰিজ্ঞানমে প্ৰতিষ্ঠা : দিল্লী ৰিশ্বৰিদ্যালযসঁ ৰিধি স্নাতক, প্ৰকাশিত কৃতি: মৌথিলীমে: প্ৰকাশন ৰৰ্ষঃ২০১৭ ১.ভোৰসঁ সাঁঝ ধৰি (খাত্মে কথা),২. প্ৰসংগৰশ (নিৰংধ), ३.স্বৰ্গ এতহি ছি (যাত্ৰা প্ৰসংগ); প্ৰকাশন ৰৰ্ষঃ২০১৮ ४. ফসাদ (কথা সংগ্ৰহ) ৬. নমস্ত ্যৈ (উপন্যাস) ৬. ৰিৰিধ প্ৰসংগ (নিৰংধ) ৭.মহৰাজ(উপন্যাস) ৮.নজকোটৰ(উপন্যাস); প্ৰকাশন ৰৰ্ষঃ২০১৯ ৯.সীমাক ওহি পাৰ(উপন্যাস)১০.সমাধান(নিৰংধ সংগ্ৰহ) ১১.মাতৃভূমি(উপন্যাস)

১২.স্বপ্নলোক(উপন্যাস); প্রকাশন বর্ষঃ২০২০ ১৩.শংখনাদ(উপন্যাস) ১৪.গএহ থিক জীবন(সংস্মরণ)১৫.ঠহৈত দেবাঁন(উপন্যাস); প্রকাশন বর্ষঃ২০২১ ১৬.পাথেয(সংস্মরণ) ৭.হম খারিঁ রহন ছী(উপন্যাস) ১৮.প্রনযক পরাত(উপন্যাস); প্রকাশন বর্ষঃ২০২২ ১৯.রীতি গেন সময(উপন্যাস) ২০.প্রতিবিঁম্ব(উপন্যাস) ২১.বঁদনি রহন খচ্ছি সভকিছু(উপন্যাস) ২২.রাধ্রুষ্ট মংদির(উপন্যাস) ২৩.সংযোগ(কথা সংগ্রহ) ২৪.নাঠি রহন ছনি বসুধা(উপন্যাস) ২৫.দীপ জৰৈত রহএ (উপন্যাস)।

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৭.কিশন কাৰীগৰ-মিথিনা মৌথিনী কে নাম পৰ দননপন খা ঠনকপনী

কিশন কাৰীগৰ

মিথিনা মৈথিনী কে নাম পৰ দননপনী ঋা চনকপনী

মিথিনা মৈথিনী কে কষ্টু যথাৰ্থ যৈ মৈথিনী নামে দননপনী কৰৰঁ পেষ্ট পোসৰঁ ঋা চনতপনী ফিৰাক জে মৈথিনী সৰঁহক চিযৈঋ? কী জে ৰাঁৰহো ৰঁৰণ কে ভৰমৌনে ৰহৰঁ ঋা ঋপ্পন স্বঋাৰ্থ সিদ্ধ কৰৈত ৰহৰঁ ঋা নোকো কে ঋপ্পন ঌণৃত্য নৈ ৰুঁঝহ দেৰৈঁ. মিথিনা মৈথিনী নাম পৰ কতেকো দনান ঋা তেকৰ গিৰোহ সাক্রিয ৰহন ঋা মৈথিনী নামে নাভ ওকৰে ষ্টা ভেষ্টৈত ৰহনৈ.

ঋহাঁ কনিযো জাগৰূক হী ক ৰঁনূ ত ওত্ত্র দনান সৰঁ সে পূচ্ছ্নূ জে মৈথিনী ৰাঁৰহো ৰঁৰণ কে নিখৰঁ ৰাঁজৰঁ কে মা◌োজৰ ন্দঋ দেনকৈ কী? তোৰা মাত্ত্র কে ৰোঁন কে সংপাদিত কৰ জৰঁৰদস্তী মানকীকৰণ কৰ দেন জাত্ত্র হোড্ড কৈনে? কী ড্ড সৰঁ ঋপন মাএক ৰোঁন চ্চোড়নকৈ? ত ফেৰ তোৰা কিএ ঋপ্পন ৰোঁনী চ্চোড়া

দেন জাগ্র হোর্ভ? তোৰা খৰূ পিছনেগ্নূ ৰঁনি খকৰা মান নৈ ছন্ূ? তোৰো খৰূ ত খপ্পন মাগ্রকে ৰোঁনী গিৰৰী ৰাখ দননেপনী কৰনে ফিৰৈ ছহি. মানকী দনান কে ত খপ্পন মাএক ৰোঁনী ছৈ ওকৰা নাভে নাভ. তোৰা খৰূ কে কী ভেষ্টনৌ ঘৰিঘংষ্টা?

মিথিনা মৈথিনী নাম পৰ দননেপনী কে খাৰংভ:

1. জহিএ মৈথিনী মহাসভা গঠিত ভেন তহিযে সে মৈথিনী ৰৰাঁৰী দনান সৰঁহক কৰ্ঙ্কা মে খাৰিঁ গেনৈ. ড্ড সৰঁ সুনিযোজিত ৰূপে মৈথিনী খমৈথিন খা মানক কে ডাংগৰ খীঠ খপ্পন খাধিপত্য প্ৰভাৰ জমৌনৈ শুৰূ কেনক.

2. নোকভাষা মৈথিনী কে মানকী ৰঁনা ততেক ওঝৰা দেন গেনৈ জে খাম জন মৈথিনী স দূৰ হোগত গেনৈ. যৈহ ত মৈথিন দনান সৰঁ ঠাহৈত ৰহৈ জে ৰাঁৰহো ৰঁৰণ কে মৈথিনী নৈ ৰন্ূ খা িৰোহ মহাসভা ৰনা সৰঁ সৰঁষ্টা ফাযদা নূষ্টৈত ৰহৰঁ.

3. ৰাঁৰহো ৰঁৰণ কে মৈথিনী নিখৰঁ ৰাঁজৰঁ কে মোজৰ নৈ কেনকৈ খা নৈ দ্দএ দেনকৈ? তকৰা ৰাড় কোসিকন্থা ঠেঠী, মধেসী দৈছণাহা পৈছমাহা ৰোঁনী ৰঁনা কহা প্ৰসাৰিত কেনকৈ? খানী মানক ষ্টা কে মোজৰ দ্দখ দেনকৈ খা গ্র সৰঁ খপ্পন দননেপনী দাৰ্ড সুতাৰৈত ৰহনে.

4. সাহিত্য খকাদমী মে মৈথিনী কে মান্যতা কে ৰাঁদ খগ্র

পেষ্টপোস্বখা দনান সরঁকে দ্বনূ হাথে নহু. খকাদমী প্ৰস্কাৰক দনানী গিৰোহরঁাদী হোহকাৰী কেকৰো স চ্ছুপিত নৈ ৰহনৈ. যৈহ সরঁষ্টা সাহিত্য সেরী খা খনকা ককৰো সাহিত্য নিখরঁাক নূগ ◌̣ ভাস নৈ চ্ছৈ. যৈহ রঁাত প্ৰচাৰিত কৰরঁা গ সরঁ খপ্পন সাহিত্যিক ৰোষ্টী সেকৈত ৰহন.

5. মিথিনা মৈথিনী কে নাম পৰ কৃষ্ণৰম্বত্তা জেকা সংস্থা সরঁ রঁননৈ. চ্ছমাহী তিমাহী দূমাসিক পত্রিকা চ্ছাপরঁ শ্বৰু কএন গেনৈ. খা তেকৰ পাঁচ পরঁনিক তক কোনো পাঁচ নৈ ৰহনৈ. হং গিৰোহক নোক সরঁ এক দোসৰ কে করি কথাকাৰ ডপন্যাসকাৰ সমীক্ষক নেখক কে তগমা রঁষ্টৈত ৰহনৈ খা মৈথিনী নামে নাভ নূষ্টৈত ৰহনৈ.

6. মৈথিনী মে পঢ়ুখাএন নোক, রিঁনা চিন্থা পৰিচে রনা, সোনকন, দনিত নেখক সরঁকে কোনো মোজৰ নৈ দেন গেনৈ? নৈ গ সরঁ খাঁদোনন ক খপ্পন মোজৰ নৈ গেন? ডনষ্টে মৈথিন দনান সরঁহক হং মে হং মিনা মানক মানৈত গেন খা মংচ নোভে খপ্পন মৌনিক রোঁনী কে সংপাদিত কৰা মানক রঁজৈত গরৈঁত ভজৈত গেন.

7. রাজপেযী জী কে শাসনকান মে রঁভনৌতী খেনা স মৈথিনী কে খষ্টম সূচী মে জোড়া দেন গেনৈ. খগ কে রঁাদ ত গ্ৰ দনান সরঁ রেঁনগাম হোগত গেনৈ. মিথিনা মৈথিনী নামে মনমানা কৰৈত গেন. কে ৰোকতৈ কে ষ্টোকতৈ একদম মনমানা. ফেৰ মিথিনাক্ষৰ খেনা সক্রিয ৰূপে চানূ ভেন খা হো হো শ্বৰু চ্ছৈ.

8. মিথিনা ৰাজ কে ৰঁহন্না ৰঁনা হো হো ক ফেৰ য দনানী কে নৰকা পষ্টকথা নিখা গেন ছৈ. জঁতৰ মঁতৰ পৰ খভিনয সঁৰাদ ঢোংগ সৰঁ চানূ ছৈ. নোক সৰঁ যেহো খসনিযত ৰুঁঝহৈ নগনৈ জে দনানী কে নৰঁকা নাম মিথিনা ৰাজ.

9. সাহিত্য খকাদমী, মৈথিনী ভোজপুৰী খকাদমী, মৈ িনী খকাদমী পষ্টনা, সমিতি, নেখক সঁঘ সৰঁ ৰৰচস্বৰাদী দনান সৰঁহক খস্তা ৰঁনা দেন গেনৈ. খা ফেৰ মৈথিনী নামে একাধিকা ৰঁনা নাভে নাভ. মৈথিনী কে গিৰোহৰঁাদী দনান সৰঁহক হাথ সোঁপ দেন গেনৈ.

মিথিনা মৈথিনী নামে চনকপনী:-

1. খাম জন নোক সমাজ কে হৰদম ভ্ৰম মে ৰাখন গেনৈ জে মিথিনা মৈথিনী সৰঁহক হগ ছৈ. খা মৈথিনী য নাভ গ্ৰ দনান সৰঁ ষ্টা কমাগত ৰহন. খাম জন কে মিথিনা মৈথিনী য কহিযো নে জোৰন গেনৈ.

2. ছুষ্টন ৰঁাৰন নোক খা পক্ষ্ৰখাএন, দনিত ৰৰ্গক সুনিযোজিত ৰূপে হৰদম ৰস্তা ৰোকৰঁাক প্ৰযাস কেনক. তগযো চনকপনী জে হম কোনো ৰস্তা ৰোকনে ছিযৈ?

3. মিথিনা মৈথিনী নামে ৰঁাৰন হাৰন ঝমাৰন নোক সৰঁ নৈ খগ্ৰ

পেষ্টপোস্বঋা দনান সরঁকে রিঁৰোধ কৈনকৈ? ঋা নৈ কৰতৌ? মঁঠ নোভে নেখক তগমা নোভে ওহি দনান সরঁহক সঁস্বা মে শামিন হো জেতৌ. ঔৰী পাগ পহিৰনে ঠিঠিঋনে ফিৰতৌ.

4. মিথিনা মৌথিনী নামে রিদ্যাপতি কে ধো পকা কে খাএরঁ রেঁঠরঁ ঋা সনহেশ নোড়ীক দিনা ভদ্রী ঋাদী কে কোনো ঠঠ নৈ কৰত. তগযো হোহকাৰী জে মৌথিনী সরঁহক ঠিযৈ. সোনকন সরঁ ঋপনা মহাপ্বৰুষ কে ঋাযোজন নৈ কৰতৌ হঁ ঋনকৰ ঋাযোজন মে মানা পহিৰ পিছনগ্বঋা হোহকাৰী রঁনতৌ.

5. মিথিনা ৰত্নে/মৌথিনী প্বৰুস্কাৰ, কিদৈন কহাঁ ৃৰুস্কাৰ রঁষ্টরঁাক খেন ঠঁদা কে ধঁধা কেকৰো স ঋারঁ চ্ছপিত নৈ ৰহনৈ. তগযো নির্নজ্জ রঁনন সরঁকে ভৰমারৈঁ জেতৈ জে মৌথিনী সরঁহক? ঋা ঠনকপনী ক নাভ নে ঠূঁহী সরঁ ষ্টা.

6. মৌথিনী রঁাৰহো রঁৰণ কে নৈ ৗঋ দেন গেনৈ ঋা ঠনকপনী কেহেন জে হম কেকৰো কোনো ৰস্তা ৰোকনে ঠিযৈ? তো া ঋৰু কে ৰস্তা ৰোক দেন গেনৌ ত রিঁৰোধ কৈনে কৰরিঁহী তোৰো ৰু দনানে সঁগ ভ জো ঋা গরৈঁত ৰহ মৌথিনী মে ঋহিনা হোগত এনৈগএ?

ঋভ্র দননপনী ঠনকপনী দ্বঋাৰে মিথিনা মৌথিনী খঁড রিঁখঁড হোগত ৰহনৈ. যথার্থ রূঁঝৈতো সরঁ নিরঁদী মাৰনে ৰদৃ. িথিনা কে

জনতা জাগৰূক ভ গেল তহিযা ত শ্বঙ্ৰ ধ্বৰ্ত স়ৰ্হক দনেনপনী ঠনকপনী ৰঁদ ভ জেতৈ.

শ্বপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাণ্ডা**

২.৫.ণ্বঁদন কৰ্ণ- ৰীহনি কথা- নিৰ্ণয

ণ্বঁদন কৰ্ণ

ৰীহনি কথা- নিৰ্ণয

ণ্বস়ো ৰেঁৰ ৰেঁৰ কোনো নে কোনো ৰঁহল্লে দনান পৰস়ঁ শ্বাঁগন ঠনি

জা ৰহনে ছৈ! ওকৰ নানা ঋযোধ্যা ৰাঁৰূ ৰঁড় প্ৰৰখাহ ছথিন, ঈনকা হিসাৰেঁ প্ৰৰুখ পাতৰ কে দনোন পৰ ৰহৰাঁক চাহী। এক-দূ ৰেঁৰ ঋখিযাস কৰৰাঁক ৰাঁদ ও ঋপন ভাতিজসঁ প্ৰছনেখিন জে ঞসো কে কোনো কনিযা-মনিযা সংগ কোনো চক্কৰ ত' নহি ছৈ, ভোৰ মেং জখনসঁ ঋাযন ঋছি কোনো নে কোনো ৰঁহন্নে ঋাঁগন জা ৰহনে ঋছি। ভাতিজ ঋনভিজ্ঞতা জতেনকৈন্থ ত স্বযং ঞসো স' ঞসো হিম্মত ক প্ৰছি ৰৈঁসনেখিন। একাধ ৰেঁৰ ৰেৰাঁৰনাক ৰাঁদ'ক ৰাঁজনে, "ঋাঁগন টীভী দেখয গেন ছনদঁা, ঋাগ্র নিৰ্ণয ঋাৰঁয ৰানা ছৈক সুপ্ৰীম কোৰ্ট মেং সমলৈঁগিক ৰিৰাহ পৰ, হম মাধোসঁ ৰিৰাহ কৰয চাহৈত ছী!!

নানাজী কে দাঁতী নাগি গেনৈন!!

ঋপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৯.ৰামচন্দ্ৰ ৰায- নশামুক্ত গাম

ৰামচন্দ্ৰ ৰায

নশামুক্ত গাম

ৰাজূ সৰ শ্বপনে গামক মধ্য রিদ্যানেযমে প্রভাৰী প্রধানাধ্যাপক ৰূপমে কার্যৰত ছৈথ। চষ্টিযা সভকেঁ পঢ়ৰেঁ-নিখৰেঁম সভদিন সঁ মননেগ্য় শ্বা তেজ-তৰ্ৰাৰ ৰহনা শ্বছি। শ্বপনে, শ্বনুশাসনক পানন কৰৈত ৰাজূ সৰ রিদ্যানেযক রিদ্যার্থী সভকেঁ সেহো সদিখন শ্বনুশাসনক পাঠ পঢ়ৰৈত ৰহৈ ছৈথ শ্বা শ্বপনা গামক রিকাসক নেন সেহো সদিখন তৎপৰ ৰহিতে ছৈথ।

হানেক কিছু ৰঁৰ্থসঁ সামাজিক রাতারৰণমে জে পৰিরর্তন ভ২ ৰহনে শ্বছি, কিশোৰ শ্বা যুরাক দিশা জে ৰঁদৈন ৰহনে শ্বছি তগসঁ ৰাজূ সৰজী খিন্ন ৰহৈ ছৈথ। পহিনে গামক ৰঁচা সভ সাঁঝ পঢ়ৈত-পঢ়ৈত নানষ্টেন নেসিক২ দনান রা ওসৰাপৰ পঢ়ৈনে ৰেঁস ৰহৈত ছনে, মুদা শ্বাৰঁ ও মোৰাঁগনমে ব্যস্ত ভ২ জাগত শ্বছি।

ৰাজূ সৰ পনখৌক শ্বাদমী ছৈথ। মানে দানকা পান খেৰাঁক হিম্নক ছৈন। মুদা রিদ্যানেযক সমযমে ও কখনো শ্বা কহিযো নে পান খাগ ছৈথ। দানকৰ মানৰঁ ছৈন জে পান-গুষ্টখা খা ক২ চষ্টিযা সভক ৰীচমে নহি জেৰাঁক চাহী। ৰাজূ সৰ শ্বপন শ্বগ ধাৰণাপৰ সভ দিনসঁ শ্বডিগ ৰহনো শ্বছি। হঁ, তখন রিদ্যানেযক কার্যসঁ নিরৃত্ত হোগতে দানকা মুঁহমে পান চাহৰেঁ কৰিঐন। ও কহৈ ছৈথ জে পেষ্টমে শ্বন্ন ৰহএ রা নহি মুদা মুঁহমে ান ৰহনোসঁ মুহোঁ নান শ্বা মনো নান ৰহৈত শ্বছি।

এক দিন সাঁঝুপহৰ চৌকপৰ সঁ পান খা ক২ ৰাজূ সৰ শ্বাৰিঁ ৰহনে ছনো। ৰস্তামে মহাকান্ত শ্বাওৰ ভোনা ভায দানকা ভেষ্ট েনৈন। হিনকা দেখিতে ও দনূ গোৰে এক্কে স্বৰমে ৰঁজনা-

�সৰ, ঋহীঁক ওংতজাৰ হম সভ কএ ৰহল ছেলৌঁ।�

ৰাজূ সৰ ৰঁজলা-

�কিএ? কোনো ৰিশেষ গপ ঋছি কী?�

দ্বনূ গোৰে ৰঁজলা-

�সৰ, কী কহূঁ.. গামক স্থিতি তঁ ৰঁড় খৰাপ ভেল চল জা ৰহল ঋছি। ঋাৰঁ তঁ ননকিযো ছৌড়া সভ দেশী দাৰূ পীৰঁ ৰহল ঋছি। গামমে তীন-তীন ঋাদমী দেশী দাৰূ ৰেঁচি ৰহল ঋছি। ত নূ দোকানদাৰ তীন ডমেৰক ঋছি। জে জেহেন ডমেৰক ঋছি তেকৰা নগ তেহনে ডমেৰসঁ মিনৈত-জ্বনৈত গহিঁকী দাৰূ পীৰাঁক নে পহুঁচৈত ঋছি। পহিনে ৰিঁহাৰমে দাৰূ ৰঁন্ন নহি ছে ে তঁ ঋগ গনাকামে এক্কেটা গামমে ৰঁনৌঋা দাৰূ ভেটৈ ছেনগ। ওতএ গিনল-চূনল নোক পহুঁচৈত ছল। মুদা ঋাৰঁ দাৰূ ৰঁন্ন ভেনে সভ গামক গনী-গনীমে চোৰী-ছিপে দাৰূ ভেটি জাগত ঋছি। তগমে ঋপ্পন গাম তঁ ঋাৰঁ নাম কএ ৰহল ঋছি। এনা জে ৰহতৈ তঁ গাম কী ৰিকাস কৰত। যে সৰ.. ঋহাঁ সঁ নিৰেদন ঋছি জে থানামে খৰঁৰ দই কই গামসঁ দাৰূ ৰেঁচনাগ ৰঁন্দ কৰৰাঁ দিতিঐ।�

ৰাজূ সৰ সভ ৰাঁত সুনিকই গম্ভীৰতাসঁ ৰঁজলা-

�লেকিল একৰ ডঠৌনাৰঁনা গাহৈক তঁ ঋহূঁ দ্বনূ গোৰে ছী। সঁগ-সঁগ গামক কিছু মুঁহপুৰুখ সভ ৰেঁচৰেঁ ছথিন। ঋাওৰ ও সভ তঁ ৰোজে ওগ ঋড্ডাপৰ জাগত ৰহৈ ছৈথ। হিনকে সভক দেখা-দেখী নে ঋাৰঁ নৰত্তুৰিযো সভ পীনাগ শুৰূ কই দেনক ঋছি।�

পৰদেশী নৰযুৰক সভ জখন গাম ঋৰৈঁত ঋছি তঁ গ্রষ্ট ৰঁনাক ৰোজে মাছ-মাসু ঋা মদিৰা গত্যাদিক পার্টী কৰৈত ঋছি। জগহ-জগহপৰ জূঋাক ঋড্ডা ৰঁনল ৰহৈ ছগ। গাছী-ৰিঁৰছীমে দিন-ৰাতি

পার্টী ঠনৈত ৰহৈ ছেগ। ও সভ তঁ সোচৈত ঋছি জে হম সভ তঁ জে ছী সে ছীহে, হমৰাসঁ ছোটঁ সভ সেহো হমৰাসঁ নীক নহি বঁনি জাএ। একৰে নকন ৱ্র নরত্তুৰিযা সভ নে ক২ ৰহন ঋছি।
গামক ঋধিকাংশ বঁচাক পিতা পৰদেশ খটৈত ঋছি ঋা মাএ গামপৰ ৰহৈ ছেগ। মাএকেঁ ৱ্র বঁচা সভ নহি গ্দানৈ ছৈ। ঋাসানীসঁ ঠকি নগ ছৈ। কহৈ ছিঐ জে মাএ-বাঁপ বঁচাকেঁ জেহেন সংস্কাৰ দেতৈ বঁচা তেহনে নে বঁনতৈ। ম্দা কোন মাএ-বাঁপ চাহৈত ঋছি জে হমৰ ধিযা-পুতা নীক নহি বঁনএ।
ঋাগ ৱ্র নরত্তুৰিযা সভ গনত ৰস্তাপৰ জা ৰহন ঋছি তঁ একৰ সভসঁ পৈঘ দোখী সমাজেক কিছু দ্বষ্ট প্রবৃতিক নোক ো ছৈথ। মহাকান্ত ঋা ভোনা ভায, দ্বনূ গোৰে স্বনৈত ৰহনা। কিছু কা ক বাঁদ ভোনা ভায বঁজনা-
�হঁ সৰ, সে তঁ ঠীকে কহৈ ছিঐ ঋপনে। ম্দা একৰ সমাধান কেনা হএত?�
একৰ সমাধান থানা ঋা পুনিসকেঁ কহনে নহি হএত। কিএক তঁ ও সভ সেহো একৰা সভসঁ মিনন ৰহৈ ছৈ। জে দোকানদাৰ সময়সঁ সপ্তাহিক নহি পহুঁচাবৈঁ ছৈ তকৰে টা পকড়ৈত ঋছি ঋা তেকৰো নেন-দেন ভেনোক বাঁদ ছোড়ি দগ ছেগ।
দারূ বেঁচনাগ বন্দ কৰেবাঁক সভসঁ নীক তৰীকা ঋছি জে গামক সভকিযো দারূ পীনাগ ছোড়ি দিঐ। নে গাঁহৈক জেতৈ ঋা নে বেঁচত। তেকৰ বাঁদো ও ধন্ধা বঁন্ন নহি কৰত তঁ ওকৰাপৰ সামাজিক দবাঁৱ দেন জেতগ।
ম্দা ৱ্র এতেক ঋাসান কাজ নহি ঋছি। হঁ, সৰ হম সভ সাফ ক২ ছোড়ি দেবঁ। জে সপ্পত খুঋা নিঋ, কহিযো নহি পীযবঁ।

গামক স্থিতি দেখিকই হমৰূঁ সভ আজীজ ভই গেল ছী। সৰ, অহাঁ কনী ধিযানসঁ সোচিযৌ, কোনো নে কোনো ৰস্তা জৰূৰ নিকলতৈ। ৰাজু সৰ সমাজক স্বৰ্বৈৰস্থা আওৰ ৱূৰ্বৈৰস্থাপৰ চিন্তন-মনন কৰৈত ঘৰ এনা। হাথ-পএৰ ধো কই একটা পত্রিকা নই পঢ়এ লগলা মুদা মনে নে লাগৈন।

পত্নী পুছলকৈন-

�মুঁহ কিএ লটকল অছি যৌ, কী সোচি ৰহল ছী.? চাহ পীযৰ্, ৰঁন্যাৰী?�

�হঁ.. হঁ.., জৰূৰ.. জৰূৰ.. ৰঁন্যাউ।�

ৰাজু সৰ সোচএ লগলা। সমাজক ৰিকাস লেল অৰ্থ জৰূৰী অছি, গাম ঘৰমে ৰোজগাৰক ঘোৰ অভাৱ ছৈ তঁএ লোক শহৰ ধেনে অছি। নিচলা তৰ্কা আ নিম্ন-মধ্যৰগীয পৰিৱাৰক লোক ঘ - পৰিৱাৰকেঁ ছোড়িকই শহৰ চলি জাগত অছি। তগমে কিছু গিনল-চুনল লোককেঁ নীক নোকৰী ভেটৈ জাগ ছৈ আ ও অপনা পৰিৱাৰকেঁ নই কই ৰাঁহৰে ৰহএ লগৈত অছি আ ওতহি ধিযা-পুতাকেঁ পঢ়াৰ্এ লগৈত অছি। ওতগ সভ কিছু উপলব্ধ ৰহলে ও পৰিৱাৰ আগূ ৰঁঢ়ি জাগত অছি। তকৰূমে সভ নহি, কিছু ৃতিযেৰোঁ কৰৈত অছি।

এমহৰ গামমে নৰত্তৱিযা আ নৰযুৱা সভ স্কূল আ কৌলেজমে নাওঁ লিখৰৈত অছি তঁ মাএ ওকৰা হোশিযাৰ বুঁঝএ লগৈত অছি। আৰ্ ৰঁড়কা মোৰাঁগল সভকেঁ চাহৰে কৰী... গাৰজন জঁ নহি কীনি দেতৈ তঁ ও ঘৰমে অঠৰঁজ্জৰ কই দেত। আৰ্ মোৰাঁগল জীৱনক অঁগ ৰঁনি গেল অছি। এ ৰঁচা সভ একৰ সদ্বপযোগ কম আ দুৰুপযোগ ৰেঁসী কৰৈত অছি তগ কাৰণেঁ অধিকাংশ যুৱা ৰাহ ঁ

রেঁৰাহ ভ২ ৰহন ঋছি। জ্ঞান-রিজ্ঞান ঋা টেক্লোনাজীকেঁ গৃ রঁঢ়নে রিকাস রা রিনাশ, শিক্ষা-সংস্কৃতিক ঙন্নৈত রা ঋরনৈ দ্বনূ ভ২ ৰহন ঋছি। এহি চকাচৌঁধমে এ্র নরজেনৰেশন জেনা ভুতিযা ৰহন ঋছি। ঋাএৰ জে.. সে..।

ওহী দিন-ৰাতিমে স্বতৈসঁ পহিনে ৰাজূ সৰ গামকেঁ নশামুক্ত কৰবাঁক সংকল্প নেনৈন। ঐগনা দিন ভনে গামক কিছু এহেন রেঁকতীসঁ ভেঁট কেনাহ, জে নশা নহি কৰৈ ছৈথ, ন্ননকা সভ নগ ঋপন রিচাৰ ৰখনৈন। ও সভ কহনকৈন-

�রিচাৰ তঁ রঁড় নীক ঋছি। মুদা ঋছি রঁড় ঋসম্ভর।�

ৰাজূ সৰ রঁজনা-

�ঋহাঁ সভ সিৰিফ সাথ দিঋ, ঋসম্ভরকেঁ সম্ভর কএন জা সকৈত ঋছি।�

সভ কহনকৈন- �ঠীক ছৈ, হম সভ ঋহাঁক সংগ ছী। ঐগনা যোজনা রঁনাঙ জে এ্র কেনা ভ২ সকৈত ঋছি।�

দূ সাএ ঘৰক রঁস্তীমে মাত্র পাঁচ রেঁকতী সংগ দেরাঁক ঋাশ্বাসন দেনকৈন। মুদা এ্র রূঁঝি ৰহন ছনা জে এ্রহো সভ ঙুপৰে-ঙুপৰে কহনা হেন। তথাপি ৰাজূ সৰ ঋুশীএ ৰহৈথ জে কিছুও নোক ত সংগ দএনে তৈযাৰ ভেনা কিনে।

ঐগনা দিন ভনে গামক মধ্য সাম্বদাযিক ভরনপৰ সৌঁসে গামক রৈঁসাৰ কৰৌনৈন। রৈঁসাৰমে ৰাজূ সৰ ঋপন রিচাৰ রিস্তাৰসঁ ৰখনৈন। নশাপানক ৎপ্রভারপৰ প্রভারী চর্চা কেনৈন। গ্রামীণ ঁ ঋাগ্রহ ঋাওৰ নিরেদন কেনৈন জে এ্র কাজ ছোড়াএন জাএ। ঋগসঁ গামক নর জেনৰেশন রিঁগৈড় ৰহন ঋছি।

রৈঁসাৰমে চাৰূ তৰফ নোক কানাফূসী কৰএ নাগন। হিনকা

ৰিচাৰকেঁ জোৰদাৰ ৰিৰোধ কএল গেল। একটা পিযক্কৰ পীৰ্কই ঋাএলে ৰহএ। ও হিনকাপৰ ভলৈষ্ট গেল- �হে যৌ মাস্ট্ৰৰ সাহৈৰ্, ঋহাঁক কাজ চ্ৰী ধিযা-প্বতাকেঁ পঢ়ৌনাগ-লিখৌনাগ। গামপৰ দণ্ড্ম চলৌনাগ নগ। কে দাৰূ পীৰৈঁত ঋছি ঋা কে নহি পীৰৈঁত ঋছি, কে ৰেঁচৈত ঋছি ঋা কে নৈ ৰেঁচৈত ঋছি, ঋগসঁ ঋহাঁকেঁ কো মতলৰ্..?�

দোসৰ ৰেঁকতী ৰঁজলা-

�দেশ স্বতঁত্র চৈ, জেকৰা জে মল হেতৈ সে সে কৰত। কেকৰো খাগ-পীৰৈঁপৰ, ৰিঁজলীস-ৰেঁপাৰপৰ ঋহাঁ ৰোক লগৰৈঁৰলা কে..? ৰঁলৌসঁ ঋহাঁ ঋপন ৰঁলন ৰঁলৌন প্রতিধ্ঠাকেঁ কিএ ধ্বমিল কৰএ চাহৈ চ্ৰী।�

তেসৰ ৰেঁকতী ৰাঁজলে-

�ঋহাঁ তঁ পীৰৈঁ চ্ৰী নহি, তঁএ ঋহাঁ কী ৰুঁঝৰৈঁ একৰ ঋানন্দ। ঋপলে জেকাঁ সভকেঁ নহি ৰুঁঝিযৌ। ঋহাঁকেঁ সুধাৰলাসঁ সমা নহি সুধৈৰ জেতগ।�

জেকৰো কিছু ৰঁজৰাঁক ঋৰগৈত নহি, সেহো ঋপন দৰঁলে ঋারাজমে ৰাজূ সৰ পৰ থৈন্ট কসএ লাগল। সভ ভঠিকই ৰিদা ভই গেল। ৰিঁনা কিছু নির্ণয ভেলে চিন্তিত মুদ্রামে ৰাজূ সৰ ঘৰ ঋাপস এলা।

ঘৰমে পত্নী সেহো ঝিড়কী দেলকৈন-

�সৌঁসে গামকেঁ সুধাৰৈক ঠীকা ঋহীঁ লেলে চ্ৰী। কিছু ে ফুৰাগত ঋছি তঁ নৰাঁরী কৰএ লগৈ চ্ৰী। ছোড়ি দিযৌ গাম-সমাজকেঁ। জেতএ জাগ চৈ, জাএ দিযৌ। ঋনেৰে দ্বনিযাঁ-সঁসাৰক ঠেঁশল ঋপনা ডুপৰ কথীলে নগ চ্ৰী।�

ওগ দিন ৰাজূ সবকেঁ ৰাতিমে নীন নহি হোগন। ঋধৰতিযামে পত্নীকেঁ বুঁঝেৰাঁক মন ভেনৈন। মুদা ঋপনে মনমে ভেনৈন জে গামক সভকিযো ঋগ রিঠাৰক রিৰূদ্ধ ঠৈথ। কোনো পঁঠাযত প্ৰতিনিধিকেঁ কহৰৈন তঁ সেহো সঁগ নহিযেঁ দেতা। সভ তঁ ওহন ঌগ্ৰূত্যমে ডুমনে ৰহৈ ঠৈথ। পুন: মোন পড়নৈন জে রৰ্তমান মুখিযা তঁ দাৰূ নহি পীৰৈঁ ঠৈথ। কান্হি ন্দনকা সম ্ষ প্ৰস্তার ৰাখৰ। ও জৰূৰ সঁগ দেতা। জঁ সঁকল্প নেনোঁ তঁ হমৰা ঠুপ নহি রৈঁসৰাঁক ঠাহী। ঋপন পৰিযাস ঋন্তিম-ঋন্তিম তক কৰৈত হক ঠাহী।

ৰাজূ সৰ ঐগনা দিন মুখিযাজী নগ জা ক২ প্ৰস্তার ৰখনৈন। ও ভৰপূৰ সহযোগক ঋাশ্বাসন দেনকৈন। তেকৰ রাঁদ প্ৰখণ্ড শিক্ষা পদাধিকাৰী নগ সেহো গেনা। ন্দনকা নগ ঋপন রাঁত ৰখৈত ৰাজূ সৰ রঁজনা-

�শ্ৰীমান্, হম ঋপনা রিদ্যানযক ঠাত্ৰ-ঠাত্ৰাক দ্বাৰা রিশেষ নশামুক্তি ঋভিযান ঠনাৰঁএ ঠাহি ৰহন ঠী। হম ঠাত্ৰ-ঠাত্ৰাকেঁ জাগৰূক কএ নশামুক্তিসঁ জুড়ন �গীত� ঋা �নাৰা�ক সঁগ সপ্তাহমে এক দিন প্ৰভাতফেৰী নিকানএ ঠাহৈ ঠী, সে হমৰা কাৰ্যানযী ঋাদেশ দেন জাউ।�

প্ৰখণ্ড শিক্ষা পদাধিকাৰী হিনক প্ৰস্তারসঁ ঋূৰ ্ৰসন্ন ভেনা। ঋাওৰ রিদ্যানযক পঠন-পাঠন প্ৰভারিত কেনে রিঁনা ও কাজ কৰৰাঁক ঋাদেশ দেনখিন। সঁগহি একটা নিখিত ঋারেদন সেহো জমা কৰৰাঁক নেন ৰাজূ সৰ কেঁ কহনকৈন।

ৰাজূ সৰ ঋপনা রিদ্যানযমে গুণরতাপূৰ্ণ শিক্ষাক সঁগ নশামুক্ ি ঋভিযানসঁ জুড়ন গীত, নাৰা ঋাওৰ নুক্কৰ নাটকক তৈযাৰী জোৰ-

শোৰসঁ কৰাৰঁএ লগলা। ছাত্র-ছাত্রা সভ সেহো বঁড় উৎসোহিত ছলা। ঐগলে মাস নশামুক্তি দিৱস ৰহএ। ৰাজু সবকেঁ মন কহলকৈন জে কিএ নে এ অভিযান শুৰু কৰৱাঁক লেল ওহী দিনক চুনাৱ কএল জাএ।

নশামুক্তি দিৱসক ভিনসৰে পূর্ণ তৈযাৰীক সঁগ প্রভাতফেৰী নিকাললে গেল। জে দেখলক সে দঁগ ৰহি গেল। এ কার্যক্রম তেতেক নে সফল ভেল সে গামে ভৰিমে নহি, পঁচাযতসঁ প্রখণ্ড তক চৰ্চাক বিষয বঁনি গেল। গামক যুৱক সভ বিডিযো বঁনা-বঁনা কই সোশল মিডিযাপৰ রাযৰল কেলক।

উৎসোহিত ভই কই ৰাজু সব আৰঁ সভ প্রত্যেক সপ্তাহক সোম দিন প্রভাত-ফেৰী নিকালএ লগলা। সঁগ-সঁগ নশামুক্ত পৰ নুক্কৰ নাটকক আযোজন সেহো কৰএ লগলা। অভিভাৱক লোকনি অপনা বঁচাকেঁ প্রতিভাক প্রদর্শন দেখি খুশীসঁ ঝুমি উঠল । কল্পনাসঁ বাঁহৰ ছেলৈন এ বঁচা সভ এহলো প্রদর্শন কই সকৈএ। ৰাজু সবকেঁ খুৰঁ জশ ভেটএ লগলৈন। মুদা ৰাজু সব তঁ এহেন জান্ৰী ছৈথ জে কোযনাক খানসঁ হীৰা তলাশনাগ জনৈ ৈথ। ঠীক এক মাসক বাঁদ আস্তে-আস্তে গামক মাহৌল বঁদলএ লগল। দাৰু পিযাকমে কিছু কমী দখ লগল।

ঐগলা মাস অভিভাৱক, শিক্ষক মাসিক গোষ্ঠীমে ৰাজু সব ছাত্র-ছাত্রাক মাতাক উপস্থিতিপৰ সেহো বঁল দিঅ লগলা। পৰিণামস্বৰূপ শত-প্রতিশত মাতা উপস্থিত ভেলী। এহি গোষ্ঠীমে বিদ্যার্থী সভক পঠন-পাঠন আ অনুশাসনসঁ লই কই নশামুক্তি অভিযান তক পৰ জোৰদাৰ চৰ্চা কএল। ৰাজু সব অভিভাৱক সভকেঁ সমস্যা ৰহল ছলা জে বিঁহাৰ সৰকাৰকেঁ দাৰু বঁন্দ কৰেৰাঁক

পাছু কী উদ্দেশ্য ছনে খাওব লোক একবা কোন তবহেঁ নই বহ খছি। দাৰু পীনে হানিযেঁ-হানি হোগ ছৈ, লাভ কিছু ন । তেকব বাঁদো লোক চোৰা-নুকা কই পীবঁ ৰহন খছি। যানমে যেঁকড়ো লোক জহৰীলা দাৰু পীবঁ কই মৰৈত খছি। এ দাৰু দেহমে খনেক তৰহক বীমাৰীকেঁ জন্ম দৈত খছি। দাৰু পীনাযঁ মোনমে নীক বিচাৰ তঁ কখনোঁ নহি উৎপন্ন হোগ ছৈ। খনেৰে ঘৰযঁ নই কই ঝোন-পড়োস তক হো-হল্লা, গাৰি-গৰৌঐন খাওব মাৰি-পীট তক ভই জাগ ছগ। খগযঁ খসামাজিক বাতাবৰণকেঁ যেহো বঢ়াবা ভেটৈ ছৈ খাওব সমাজ উন্নতিক বদলা খৱনতিকক তৰফ চলি জাগত খছি। খা সভযঁ পৈঘ বাঁত নব জেনৰেশন বিঁগৈড় ৰহন খছি।

স্বনৈ ছিঐ জেতেকমে এক গিলাস দেসী দাৰু ভেটৈ ছৈ তেতবেঁমে এক লীটৰ দূধ ভেটৈ ছৈ। তখন বঁতাউ, এক গিলাস দাৰু নীক খাকি এক লীটৰ দূধ নীক..?�

সভ কিযো এক্কে স্বৰমে বঁজনী- �সৰ, দূধে নে নীক।�

�তঁএ, হম খহাঁ সভযঁ হাথ জোড়িকই নিৱেদন কৰৈ ছী জে হমৰা এহি খভিযানমে সহযোগ কৰী। হমৰা বিঁসবাস খছি জে এক দি সফলতা জৰুৰ ভেটৈত।�

সভ মহিলা এক্কে স্বৰমে বঁজনী-

�সৰ, হম সভ কিযো খহাঁক সঁগ ছী। খহাঁ জে কহবঁ, হম ভ কৰবাঁক লেল তৈযাৰ ছী।�

বীচমে গামক জীৱিকা দীদী যেহো ছেলী। ও উঠি কই বঁজনী-

�খাবঁ হমহুঁ সভ চুপ নহি বৈঁসবঁ। কান্হিযেযঁ গামমে দাৰু বিঁকেনাগ বন্দ ভই জাএত।�

সভ কিযো আপসমে বিচাৰ কেলীহ জে কান্হি কী কৰবাঁক অছি।

ঐগনা দিন সভ মহিনা এক জগহ জমা ভেলী। জগমে গামক কিছু আওব লোক শামিল ভেলা। সভ মিলিকই দাৰুক দোকানপৰ পহুঁচলী। গামমে তীন গোৰে দাৰু বেঁচৈএ। ীনূ দাৰুবেঁচাকেঁ খূব বেঁগজ্জত কৰৈত মহিনা সভ চেতবৈত কহনকৈন-

�গ্র কাজ আগসঁ বন্দ ভই জেৰাঁক চাহী, নহি তঁ হম সভ মিলিকই অহাঁ সবঁহক বিৰুদ্ধ বঁাত আগাঁ তক নড়াগ নড়বঁ। অহাঁ সভকেঁ জহন ভেজবাঁ দেবঁ।�

দোকানদাৰক ঘৰমে জেতেক দাৰু ৰহৈ, সভকেঁ ফোৰি-ভাঁগি কই মাষ্টিক নিচাঁ গাড়ি দেন গেন। গামমে অনগে মাহৌন বঁন গেন। হিনকা সভক উগ্র ৰূপ দেখ দাৰু পীবঁএৰঁনা সভকেঁ সেহো সীষ্টী-পীষ্টী গুম্ম ভই গেনগা।

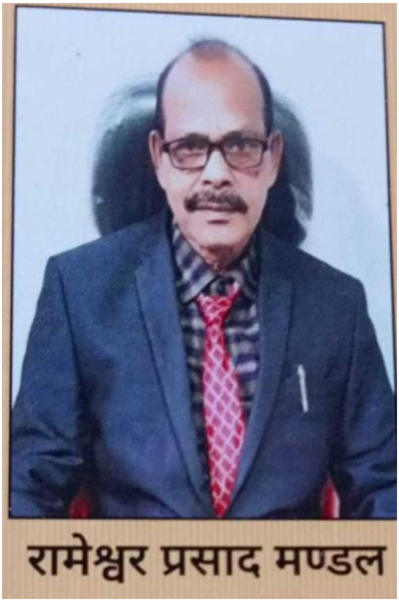
জীবিকা দীদীক নাম স্বনোচনা চিঐন। ও বঁড় হিম্মতবানী স্ত্রী চৈথ। সভ কিযো অগ কাজকেঁ সম্পন্ন কএ গামক সাম্প্ৰদাযিক ভবনপৰ বৈঁসনী। পংজীপৰ নশামুক্তি অভিযান�ক নাম ঁ একষ্টা সমূহ বঁনৌনী। অগমে গামক নগভগ সভ পৰিবাৰসঁ এক-এ ষ্টা মহিনা সদস্যা বঁননী। আওব সৰ্বসম্মতিসঁ গ্র নিৰ্ণয নেন গেন জে আগসঁ গামক জগ পৰিবাৰক জে বেঁকতী দাৰু পীনে নজৈব ঔতা তিনকা কেশ কষ্টা, কাৰীখ-চূন নগা গামমে ঘুমাওন জ এতা। সভ কিযো অগ প্ৰস্তাবকেঁ সমৰ্থন কেলীহ আ অপনা সংকল্পপৰ অডিগ ৰহনী। আস্তে-আস্তে ঐ তৰহেঁ গাম নশামুক্ত ভই গেনা।

ঐগনা বৈঁসাৰমে সমূহক সভ সদস্যক দ্বাৰা গ্র নিৰ্ণয েন গেন

জে ৰাজূ সৰজীক মেহনত আ অথক প্রযাসসঁ গাম নশামুক্ত ভেন অছি, তঁএ সমূহক তৰফসঁ হিনকা সম্মানিত কএন জাএ।
ৰাজূ সৰ নগ ড্র খৰঁৰ গেন তঁ ও অগ সম্মানক আনাকানী কৰএ নগনা। মুদা সৰঁহক জোৰপৰ হ্নকা তৈযাৰ হ্নখ পড়নৈন।
ঐগনা ৰৱি দিন ওহী জগহপৰ জৈঠাম ৰাজূ সৰ পহিন ৰৈসাৰ কেনে ছনা, হ্নকা পুষ্প মানাক সঁগ পাঁচো টূক কপড়াসঁ সম্মানিত কএন গেনৈন। অগ কার্যক্রমমে গামক অধিকাধিক নোক আওৰ ছাত্র-ছাত্রা সভ ঙপস্থিত ৰহৈথ। ৰাজূ সৰজীক মনমে ঙঠনৈন, ৰাস্তৱমে নীক কাজক পৰিণাম নীক হোগ ছগ।

অপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাঙ।

২.১০.ৰামেশ্বৰ প্রসাদ মঁডন- দিৱ্য দৃষ্টি 'ক ৰঁহ্নচঠিত নেখক নানদেৱ কামত

ৰামেশ্বৰ প্ৰসাদ মংডল

দিব্য দৃষ্টি 'ক ৰ্ঁ৭চৰ্চিত লেখক লালদেৱ কামত

নিযমিত চৰ্চিত সমীক্ষক আ লেখক শ্ৰী লাল দেৱ কামত জীক মৈথিলী পোথী " দিব্য দৃষ্টি" নামকে অন্বকূল সাৰগৰ্ভিত অছি। ৰচিত ' দিব্য দৃষ্টি ' ব্যাকৰণ শাস্ত্ৰ কেঁ দৃষ্টি সঁ ৰ্বা সমাসক ৰিভেদ অনুসাৰে কৰ্মধাৰয সমাস ছী। জগমে ৰিশেষণকে সংগ- সংগ ৰিশেষ্য ৰহৈত অছি,জেনা নীলকমল মে নীল ৰিশেষণ আ কমল ৰিশেষ্য ভেল। তহিনা দিব্যদৃষ্টি মে দৃষ্টি ৰিশেষ্য ভ ল আ দিব্য ৰিশেষণ। তাৎপৰ্য দৃষ্টি কেহন! উত্তৰ - দিব্য। ৃষ্টি 'ক শাব্দিক অৰ্থ ভেল খোজী লেত্ৰ। দিব্যক সাধাৰণ ঃ মতলৰ্ব ভেল চমত্কাৰ কৰয ৰ্বালা । আ সম্মিলিত আশয ভেল -

জ্যৈন,ন্বকাএন,ঝখাঁপন রা খড়্ভুত ঠীজ রৌমকেঁ মামনেমে নারৈঁরঁনা। দিব্য দৃধিষ্ট 'ক ঞ্শন নেখক নান দের জী শ৯ প্রতিশত মৈহ কাজ ঐ ডপয়ুক্ত পোথীমে কেনে ঠৈথ। জেনা কস্তৰী রঁঢ়দির হোঞাঠ,এহিক গমক তঁ খাৰো দিব্য হোগত খঠি,তঁঞা মৃগা একৰা তাকৈত ঔনাঞাত ৰহৈঠ। ম্বদা ঞা ভেষ্টত কেনা? ঞা তঁ ঘ্বঁয মৃগেক ন্বাভি (ঢ়োঢ়ী) মেঁ ঠিপন ৰহৈঠ-:

কস্তৰী তঁ ঢ়োঢ়ীমে রঁমৈত খঠি

জেকৰা ঠুঢ়ত মৃগ

তহিনা ৰাম দিনমে রঁমৈত খঠি

দিব্য রঁনারূঁ খপন দৃগ।

প্রস্তুত পুস্তক মে খমৰ শহীদ মঁ ন২ ক২ মাহিত্যকাৰ, ৰঠনাকাৰ,করি, খন্বরাদক, যশস্বী নেতা খা ভাৰতকে মপুত খাদি মরঁষ্টা নেখ জোড়িকয নানদের জী 50 মঁ খধিক র্ ত্তিক মফন কাজ ও ঞাঁতি দৃধিষ্ট পষ্টন পৰ দোনোঁ ঠথি। জে হিনক খড়্ভু নেখন শৈনী ঠীযৈন।জেনা 1934 ঞাস্বীমে খনন্ত রাঁরূঁ খর্থাত খনন্ত নানে কামত জী ডাক্টৰ ৰাজেন্দ্র রাঁরূঁ 'ক মঁগ ভূকম প পীড়িতক মহাযতার্থ কাজ কেননি। জৈন একরেঁৰ খাজাদী 'ক যহাঁ ংগ্রাম মেঁ গিৰফ্তাৰ ভেনাহ কি হিনক দাদীমাঁ খধামোন ঠাঁদিক হনা কোতরাঁন কেঁ দৈত ঠথিন ঐ নেন কী পোতাক গিৰফ্তাৰী নঁএ হোঞাক। ঞা মমাজক খা দেশক মেরামে নাগন ৰহনাহ, এরম তাম্রপত্রধাৰী রঁননা। ঞা দেশক মপুত দেশ মেরা মে মঁ গ্ন ঠনাহ। রৰেণ্য মাহিত্যকাৰ মিথিনা রিভূতি মৈথিনী শিল্পী খাদৰণীয জগদীশ প্রমাদ মংডন জীকে খএ পোথীমে পুৰজোৰ ডনেখ কেনখ ঠৈথ খা শএ মে খধিক পোথী নিখনাপৰ হিনক গুণগান মেহো

কেনএ ছৈথ জিনকৰ প্ৰসিদ্ধ কৃতি পংগু ডপন্যাসকেঁ মৈথিলী সাহিত্য অকাদমী পুৰস্কাৰ দিলৌ সম্মানিত কেনৈন জগ সঁ গ অনমোল পোথী অমৰত্ব প্ৰাপ্ত কেনৈন। পুৰস্কাৰক নিসংষ্টমে পোথী এগা হ নম্বৰ পৰ ৰহয' প্ৰোফেসৰ ৰামেশ্বৰ প্ৰসাদ মংডন জী অয অনংকৃত পংগু ডপন্যাস কেঁ হিন্দীমে একৰংগা ৰাঁনকী ৰুপান্তৰণ কেনখিন আ প্ৰথম অনুৰাদক সৌভাগ্য প্ৰাপ্ত কেননি জাহি সঁ হিনকা পৈঘ যশ ভেষ্টননি ঙ্র ৰাঁত দিৰ্য দৃষ্টিমে নানদেৱ জী নীক জেকাঁ নিখনে ছথি। পংগু কিসানী ডপন্যাস ছী আ কিসানক ব্যথা কথা পৰ আধাৰিত অছি। প্ৰিয কামতজী দিৰ্য দৃষ্টিমে একষ্টা যুক্ত কৰি দীনানাথ প্ৰসাদ জ্বৰৰাজক পৰিচয পোথী সঁ কৰাৱৈত ছৈথ। জগ মেঁ যুৱা কৰি জ্বৰৰাজজী সমাজক গীৰৈত সামাজিকতা,মৰ্যাদা আ নোকক মৰৈত মানৱতাক চিত্ৰণ কেনে ছৈথ। অএ মেঁ ৰঁদ্ৰীনাথ ৰাযজী জঁকা প্ৰসিদ্ধ কৰি আ হেৰাযন কৰিকে পহিচান দেনৈক অছি। কৰিযত্ৰী মুন্নী কামত সঁ পৰীচয কৰৌনে ছথি কী মুন্নী কেনা এক মজবুঁত কৰিযত্ৰী ভেনীহ, মুন্নী স্বযং ৰেঁষ্টীক দৰ্দ বুঁঝৈত ছথগন- 'জহিযা এঁকৰ জনমভেনে তহিযে ডিৰিঁযা মিঝা গেনে সৰঁ কহনেক কনংক এনৌহ ছঠিহাৰো সঁ গীত হেৰা গেন।" তহিনা সম্মানিত নেখক নানদেৱ জী মিথিনা মহানমে যুৱা কৰি ডমেশ প সৱানক সুন্দৰ ভাৱনা দেখৰৈত ছথি। চৰ্চিত সাহিত্যকাৰ ৰামৱিনোস সাহজীক ডপন্যাস দুধৰৈছনী মেঁ হিনক আদৰ্শ চৰিত্ৰ দেখৌনে ছথি। নৱ চৰ্চিত কথাকাৰ আ ৰেঁৰাঁক ৰঁজনিহাৰ নন্দ ৰিনোস ৰায জীক সুহনগৰ আ ৰসগৰ কথা পোথী ম ভেষ্টৈত অছি। জোশীনা সম্মানিত ডপন্যাসকাৰ ৰাজদেৱ মংডন জীক স্থাপিত ডপন্যাস হমৰ গৌন কেঁ ব্যংগ্যাত্মেক আ অংধ ৰিশ্বাসক চৰিত্ৰক দৰ্শ মেহো

কৰৱৈত ছৈথ। মিত্রৰৱ স্মৃতি শেষ জয় প্রকাশ মংডন- গীতকাৰ ঔৰ গাযক,নেখক, ঋধিৰক্তা 'ক যংকনন মৈথিনী পুষ্তিকা ' গীত নৰ দিশ' কেঁ এহি পোথীমে যেহো স্নকৌনে ছথি-

হ্ম দএ ছী ডপৰাগ তো যমাজক নোক

জাগত ধৰম কিযক ৰঁনৌনিযৈ.....�.!

ঐ পোথীমে ৰিঁহৈন ও নঘুকথাকাৰ নানদেৰ জী ঋন্য কতেকো ৰ্যক্তিক স্নাঁপন ধৃতিত্ব কেঁ ডজাগৰ কএনে ছথি। জেন যাহিত্য ৎে ঋন্বপ নান মংডন, ৰিজ্ঞান যাহিত্যকাৰ ঋা প্রযিদ্ধ যম্পাদক ৰিদেহ ঞ্রা পত্রীকাক যম্মানিত গজেন্দ্র ঠাকুৰ, কথাকাৰ নাৰাযণ যাদৱজী, মৈথিনী যেৱী ননন ৰাঁৱূ, ঋাধুনিক কৱি কপনেশ্বৰ ৰাডত, পূৰ্ব প্রাচার্য জগদীশ ৰাঁৱূ, ডা যদানংদ পান, পং� গো িংদ স্নাক - ৰিদ্যাপতিক ঋাত্মেকথা, নাংকাৰ ৰেঁচন ঠাকুৰ ঋা পৈঘ-পৈঘ ৰিজ্ঞানক ধৃতি যমক্ষ ঋাননে ছথি। যদ্যপ্রকাশিত নিৰংধ যমানোচনা প্রৱন্ধ পোথী দিৰ্যদৃষ্টি কেৰ যমীক্ষা ৰনাঞ্ গাগৰমে যাগৰ ভৰৈত জকাঁ তথ্য ঋছি। মুদা যেহো নঁয ঋছি, ঋতৰেঁক হএত কী ক্ষেত্রফন নম্হৰ ভ' জাএত। কিযাক তঁ পহিনে কহনে ছী এহি চৰ্চিত পোথীমে নগধক পচাস গোষ্ট ৰ্যক্তিকে ঋানেখ ৰুপে পাঠকক যামনে নাৰঁনে ছথি। ঋা যৰঁহক কীৰ্তিক পতাখা শীৰ্ষস্থ ৰুপেঁ ফহৰৌনৈ ছথি, তেকৰ যমত্তুন্য ডনেখ েনাঞ্ ৰঁঢ়ংঠিণ ছৈক।এহন যুংদৰ পোথীমে ৰচনাকাৰ নানদেৰ কামত জী মিথিনা ৰাজকনেন যংঘৰ্ষ নেন জে যংদৰ্ভ দেখননি যে স্পষ্ট নহীঁ হোঞ্ছ জে এহিক পক্ষমে ছথি কি ৰিপক্ষমে ঠাঢ় ছৈ। হি ক মমতা গাৰঁয গীত, পহিন মৈথিনী ফিন্মক ৰাঁৰত ৰিঁক ছাকএ ঋা মিথিনা চিত্রকনা পৰ ঋপন পক্ষধৰতা কাৰিঁনে তাৰীফ ৰুঁস্নাএন হনা।

পোথীকে সুধি পাঠক খূব পঢ়য আ মনন কৰত বেঁসী সঁ বেঁসী পুস্তকালযমে সংগ্ৰহীত হোয এ বৃহদ পোথী সে কামনা ৰহত। আখিৰি পাঠ কজৰী বিশেষমে হমৰা দূ পাঁতি হিনকা সমৰ্থমে কহৈত ী-আৱে ৰমা নানদের জীক এ পোথী গ্ৰনৰী'ক ফূনবেঁ ঐ হৰী॥

-ৰামেশ্বৰ প্ৰসাদ মংডল, দাৰ্শনিক

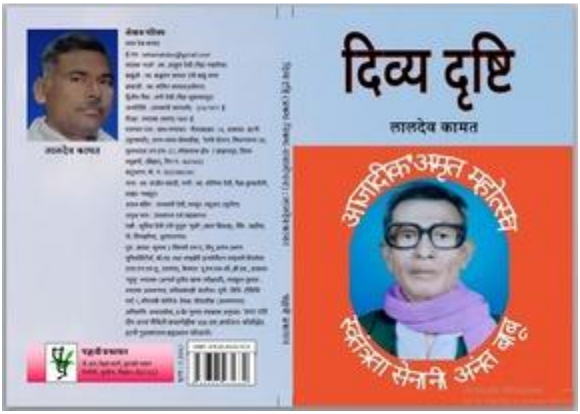
অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১১.ডা০ গংগাধৰ ঝঁৰৰ "হৰ্ষ"- ভাৱনা আ প্ৰেৰণা

ডা০ গংগাধৰ ঋঁরৰ "হর্ষ"

ভারনা ঋা প্রেৰণা

মৈথিলী ভাষা মেঁ পোথী দিব্যদৃষ্টি ব়াঁরৎ ঋারঁ হম ঋপন রিচাৰ 'ক ঋভিব্যক্তি প্রথমত: ৰাধ্রষ্ট্রকরি স্ব০ মৈথিলী শৰণ গুপ্ত ক' এহি উদ্ধৰণ সঁ ক' ৰহল ছী -

" হম কৌন থে , ক্যা হো গযে হৈঁ, ওৰ ক্যা হোংগে ঋভী?

ঋাও রিচাৰেঁ ঋাজ মিল কৰ,যে সমস্যাযেঁ সভী॥"

প্রিয লাল দেরজীক এহি পোথীক হম পূর্ণ ঋধ্যযন ক' ক্ষেত্রীয ভাষা (গাম ঘৰক ভাষামে লিখল গেল) মে মিথিলাংচল'ক করি - লেখক'ক সমীক্ষক কেৰ ব়ঁচিত ছিড়িঋাযল রস্তু কেঁ ব়ঁগৌৰলে ছথি জে প্রশংসনীয ঋছি। জতেক উত্সাহ লাল দের জীমে মিথিলা ঋা মৈথিলীক প্রতি ছৈন্হ,তকৰ হম মুক্ত কংঠে শ্লাঘা করৈ ী। প্রিয লালদের'ক মোনমে রেদনা ছৈন্হ,টীশ ছৈন্হ, পীড়া ছ ন্হ তেঁএ চনকা লেল হম ঋপন পদ্যাঁশক মাধ্যমে কহরঁ -

" কোনা সহরঁ হম দুখ ঋপাৰ!

দেখি মৈথিলীক প্ররল ব্যথা কেঁ

ঠিত্ত্ব ধধকঙ ঠেন্হ মনক কথা ম্যে,

ঙযহ থিক মৌথিনীক ম্যেরা ধধকৈত র্‍্যথা ,

পূর্র মিথিনাক নারণ্য দেখি কেঁ -

এখন কোনা নহি কহরঁ মোনক - কথা!

খ্ঠি ণ্ৰষ্টিন নীতি ষঁ জৰক ষমাজ।

রিঁন্ব রঁজনে নহি তঁ ঠনত কাজ।

রঁজিতো হোঙত খ্ঠি পৰম নাজ।

রাঁজরঁ তঁ ডনষ্টে রঁহত রঁষাত।

খ্ধনাহ নীক মে নহিঁ ৰহন ভেদ

খ্ঠি রিঁষৰি ঙেন,রঁহি ডনষ্টে রেদ।

ডুপৰ ষঁ রঁনি কই নীক নোক

ষন্তপ্ত হৃদয ভই ৰহন শোক।

কী মিথিনা ঠৈ 'রিধরা' ঙ্র রিধিক রিধান ।.

নহিঁ 'নান দেরক' কেঁ কহরঁ হম খ্নান !

খ্ত্যাচাৰক খ্ন্তা হম রঁননে ঠী ।

খ্ঁণ্ৰশ ষমাজক ষহিতে ঠী!

ণ্ৰদি জাভ্ড ষময মে নানদের মৌথিনীক' রেদী পৰ!

খ্মৰ ৰহরঁ,মাযক নেন জঁ মৰরঁ মাতৃভাষা মান্ন পৰ!!

জাতি - পাঁতিক ভারনা ষঁ ডপৰ ডঠি ভাষাক ষেরা কৰূ।

ঙ্রশ্বৰ, ঋষি - ম্বনি , ভক্ত,ষংত খ্যা করি নোকনি মে কোনো জাত

নহি। রঁগ্বৰক গাছক ডাৰি পৰ জঁ গ্বনারঁ ফূনেতৈ তঁ মূন দিশি নহি

দেখি গ্বনারঁক ষৌংদর্য পৰ ম্বগ্ধ হেরাঁক ঠাহী, যথ -

মন্বজ পথভ্রাংত ধৰতী পৰ ৰুধিৰ কে রীজ হৈ রোঁতা,

জহাঁ 'রঁক' কী ঠৰণ ৰজ কো রিরেকী হঁষ হৈ ধোতা।

জহাঁ ধন কে খুনে রাঁজাৰ মেঁ নীলাম হৈ রিদ্যা!
রহাঁ কুচ্ছ ভী 'হয়া ' সে ত্ত স্নকী নাৰী, স্নকে নৰ দে ।"
- 'হৰ্ষ '

কোন্ব ক্ৰাঁতিকাৰী হোথি, সেনানী হোথি - তিনকৰ নে কোনো ধৰ্ম নে সম্প্ৰদায খা নিযম নহি হোগত খচ্ছি। খহাঁক পোথী ে কৈঠাম এহি রঁধন খা নক্ষমণ ৰেখা কেঁ দেখনোঁ খচ্ছি, তাহি সঁ দূৰ ৰহৰঁ,একষ্টা গ্ৰৰূক নাতে গ্ৰ সনেশ দ২ ৰহন ছী। ত্তনসী চৌৰা সভক ঘৰ -খাঁগন মে একে ৰহৈ ছৈ খা সভ নীপি - পোতি পূজা কৰৈ ছথি, কোনো ভেদ নহি।

একষ্টা খাৰ প্ৰেৰণা - এহি পোথীমে খান - খান করি- নেখক খা সমীক্ষক কেৰ সঁরঁধ মে চৰ্চা কৈনে ছী, ও ঠীক ম্বদা খপন নেখ ,করিতা, সমীক্ষাক বৃহৎ পোথী নিখূ। স্বচ্ছা জে 'করি' হোগ্ৰ ছথি ও পাগন(খাএর নােৰ্মন) ও খপনা নেন নহি জীরৈঁ ছথি, ফনক করিতা (ৰচনা) ও স্বযঁ দেশ খা সমাজক রেদী পৰ সমৰ্পিত হোগত ছথি। খহাঁ মিথিনা খা মৈথিনীক ' নান' রঁনূ না দের! শুভ কামনা!

-ডা০ গঁগাধৰ ক্বঁরৰ "হৰ্ষ " মো০ ৫০৫৪১১২৪৭১

খপন মঁতর্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১২.নন্দ ৱিনায় ৰায- মোঁছমে ঘী ওর্ফ পৰিশ্ৰম

নন্দ ৱিনায় ৰায

মোঁছমে ঘী ওর্ফ পৰিশ্ৰম

গোৱিন্দ আ মুৰাৰী দূনূ ৰঁঠপনক সঁগী। দূনূমে দোস্তিযাৰে। গো িন্দ পৰিশ্ৰমী মুদা মুৰাৰী আলসী আ নিকম্মা। ভৰি - ৰী দিন তাসক পাঁছা ৰেঁহান। কনেশ আস্থাপন সঁ তীন দিন পহিনে গোৱিঁ মুৰাৰী সঁ কহনেনি - চনূ দোস এমকী দুর্গা পূজা দেখই নেন কনকত্তা। কনকত্তা 'ক দুর্গাপূজাক ৰঁড় নাওঁ সুনৈ ছিযৈ। গোৱিন্দকে ৰাঁত সুনি মুৰাৰী ৰঁজনাহ - যৌ দোস আহাঁ জে মোঁছমে ঘী নগৰেঁ ছিযৈ কি ে তঁএ আহাঁকে কনকত্তাক' দুর্গা পূজা সুঝৈএ, হমৰা নেন তঁ নিৰমনিযোক দুর্গাপূজা দুৰে আছি।

তৈপৰ গোৱিঁদ পুছনেকনি - কী মোছমে ঘী কহনিযৈ, কনেক ফৰিছাকই কদূ নে।

মুৰাৰী ৰঁজনাহ - আহাঁ সুখী ছী। দুষ্টা মহিঁসোক দুধসঁ পাওক আমদনী আছি। একৰে মোছমে ঘী নগাএৰঁ কহৈ ছৈ। হমৰা তঁ

সে নহি খচি। তৈপৰ গোরিংদ ৰঁজনাহ - যৌ দোস মোংচমে ঘী নগরঁএ নেন মেহনত কৰএ পড়ৈ চৈক। ভৰি-ভৰি দিন তাসক খেন পাংচা জে খপস্যাঁত ৰহত ওকৰা মোংচমে নগরঁএ নেন ঘীক ঁ কে কহএ জে মষ্টিযো তেন নগ ভেষ্টতৈ। গোরিন্দ'ক ৰাঁত স নি ম্বৰাৰী চুপ্পে ৰহনা।

-নন্দ রিনাস ৰায (সখুখা) চজনা

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.পদ্য খণ্ড

২.১.আশীষ অনচিন্হাৰ- দূটা গজল

২.২.জগদানন্দ ঝা 'মনু'- দূ টা গজল

২.৩.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র-জনসংখ্যা-বিস্ফোট

২.৪.ৰামানন্দ মণ্ডল-ডোম কে চান!/ ধর্ম যুদ্ধ!/ হম বিঁহাৰ ছী/ হো ভায়া বিগ্যানী/ কি হম আজাদ ছী?

২.৫.প্রমোদ ঝা 'গোকুল'- আও উঘাৰ ছী হম

২.১.আশীষ অনচিন্হাৰ- দূটা গজল

আশীষ অনচিন্হাৰ

দূ টা গজন

১

জনৰ্ঁন ধনৰ্ঁন ছনৰ্ঁন মোন
কত্তে সহতৈ নিৰ্ঁন মোন

সদিখন চাহৈ পাপক ওহ্
স্বংদৰ নিশ্ছন নির্মন মোন

গর্জন তর্জন রর্জন স্নূনি
চুপ্পে ৰহনৈ কনৰ্ঁন মোন

হমৰে হিস্সা থাকন দেহ
হমৰে হিস্সা চনকন মোন

𑒁𑒢𑒏𑒰 𑒐𑒰𑒞𑒱𑒩 𑒁𑒢𑒚𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩
𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒐𑒰𑒞𑒱𑒩 𑒠𑒑𑒡𑒪 𑒧𑒼𑒢

𑒮𑒦 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱𑒧𑒹22-22-22-21 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒁𑒕𑒱।

𑓒

𑒖𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒻 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰𑒢 𑒮𑒐𑒲
𑒖𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒻 𑒠𑒩𑒥𑒰𑒢 𑒮𑒐𑒲

𑒣𑓀𑒛𑒱𑒞 𑒣𑒳𑒩𑒯𑒱𑒞 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒕𑒟𑒱
𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒕𑒟𑒱 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒮𑒐𑒲

𑒮𑒰𑒿𑒔𑒼 𑒯𑒹𑒞𑒻 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳
𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒕𑒻 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒐𑒲

𑒠𑒳𑒐𑒏 𑒂𑒑𑒴 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒕𑒻
𑒢𑒻 𑒠𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒮𑒐𑒲

𑒏𑒞𑓂𑒞𑒹 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒿 𑒞𑒼𑒿𑒯𑒲 𑒏𑒯
𑒤𑒰𑒙𑒪 𑒕𑒻 𑒁𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒐𑒲

যভ পাঁতিমে 22-22-22- 2মাত্রাক্রম অছি। দূ টা অলগ-অলগ নঘুকেঁ দীর্ঘ মানল গেল অছি। এ রঁহবে মীৰ অছি।
অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২.জগদানন্দ ঝা 'মনু'- দূ টা গজল

জগদানন্দ ঝা 'মনু'

দূ টা গজল

১

চলূ দেখৱঁ হে রঁহীনা শিরকেঁ

গৌৰীকেঁ যজনমা শিরকেঁ অপন

যভক এ খালী ভৱৈ ছথি ঝোলী

𑒮𑒩𑒝 𑒂𑒑𑒩𑒿 𑒖𑒹 𑒮𑒳𑒧𑒩𑒢𑒰 𑒬𑒱𑒫𑒏𑒹𑒿

𑒑𑒩𑒲𑒫𑒼𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒟𑒱 𑒑𑒯𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒢𑒰𑒯𑒩

𑒠𑒱𑒨𑒾 𑒖𑒢 𑒦𑒩𑒱 𑒋𑒏 𑒪𑒼𑒙𑒰 𑒬𑒱𑒫𑒏𑒹𑒿

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒞𑒼 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒠𑒰𑒢𑒫 𑒠𑒹𑒫 𑒦𑒴𑒞

𑒮𑒑𑒩 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒱𑒪 𑒧𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒬𑒱𑒫𑒏𑒹𑒿

𑒮𑒱𑒨𑒰 𑒩𑒰𑒧𑒼 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒮𑒢𑒏𑒹 𑒣𑒳𑒖𑒢𑒹𑒢𑒱

𑒫𑒿𑒢𑒹𑒢𑒹𑒢𑒱 𑒮𑒑𑒩𑒼 𑒂𑒩𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰 𑒬𑒱𑒫𑒏𑒹𑒿

𑒏𑒵𑒣𑒰𑒢𑒱𑒡𑒱 𑒏𑒻𑒪𑒰𑒬𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒖𑒨 𑒦𑒫

𑒬𑒱𑒫𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒩𑒝 𑒫𑓀𑒠𑒢 𑒖𑒑 𑒩𑒕𑒻𑒞𑒰

𑒧𑒢𑒼𑒩𑒟 𑒮𑒩𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒩𑒞𑒰 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳

𑒏𑒯𑒢‘𑒧𑒢𑒳’ 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒮𑒿 𑒦𑒖𑒞𑒰 𑒬𑒱𑒫𑒏𑒹𑒿

)মাত্রাক্রম 12222-12222, সভ পাঁতিমে)

২

ভগরতী জকৰ মাএ ও ষ্টূগৰ ৰহনে কোনা

হাথ ঠৈ দ্বনূ ভেষ্টনে ৰংক ও কহনে কোনা

মাথ পৰ হমৰ সদিখন জখন হাথ মৈযাকেঁ

এহিঠাম ৰহনৈ কোনো কঠিন ষ্টহনে কোনা

নেৰঁ ছোৰি কখনো দেৰাঁক ৰাঁত কনি মোচু

ৰঁহনে কোনা সগৰ গাম দেখূ স্বখ শাঁতি নহি

শেৰকেঁ ঘৰে ৰৈঁসনে নহি শিকাৰ ভেটৈ ঠৈ

ঘৰসঁ জে নিকনৰৈঁ নহি ঘৰ ৰঁনত মহনে কোনা

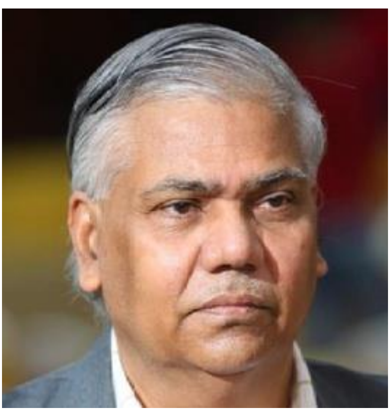
 কাজ নহি ঋপন হিয়া কেৰ'মন্ব' কৰী হম সৰঁ

ঞা সহজ সগৰ দুনিযা নহি ৰঁনত জহন কোনা

)মাত্ৰাক্ৰম 212-1222-212-1222, সভ পাঁতিমে)

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-জনসংখ্যা-বিস্ফোট

ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ, ৰিটায়ৰ্ড চীফ জেনৰল মেনেজৰ (ঞা), বী.এস.এন.এল.(মুখ্যালয), দিল্লী,গাম- খৰেৰ ডীহ, পো. খৰেৰ হাট, মধুবঁনী

জনসংখ্যা-বিস্ফোট

ঝুণ্ডক ঝুণ্ড,
মনুক্ক ভুঁড ,
দৌ ড়ি ৰহল,
ভৰএ ঙদৰণ্ড।

নহি ঠৈ খন্ন, নহি ঠৈ পা নি ,
জি নগী কো না ঠনতৈ ,নে জা নি ,

জম্হৰে তকৰৈঁ,
ওম্হৰে ভী ড়,
ভেনি জা গচ্চ
পৃথ্বী ৰঁহী ৰ।

মনুক্কক এতেক ভা ৰ, নে
ঙঠা পৰৈঁত চ্চথি ধৰতী ,
কতেক মঁগৰৈঁন খন্ন -জন ?
ভা ৰ ঘঁ দৰিঁ ও মৰতী ।

মভঙা নূষ্টি নেনকৈ পৃথ্বী কে,
ওকৰ জে মভ চ্চনৈক, মঁপদা ,
জে কৰৈত খচ্চি পা নন -পো ষণ,
ওকৰো প্ৰতি নহি কো নো মমতা ।

খম্বি নী ৰিঁ গেনৈক খচ্চি ধৰণী ক,

পঠকি গেনৈক থ্মিচ্ছি পী ঠঁ,

ঘী মা ঙ্গ্রি ,ভা ৰ ঙঠা ৰঁ**ই** কে,
দ্বনি থ্মা কেহ্নেন ভেন থ্মিচ্ছি ঠী ঠঁ?

ঘঁসা ধন থ্মাওৰ থ্মারশ্যকতা ,
থ্মঘঁত্তনন মে ডো নৈচ্ছ তৰা জ্,জ্
ভ্ভ্খমৰী , দ্বঃ খ, ফি ৰী ঘা নী তেঁ ত**ই**,
ৰঁঠ়ন জা গত থ্মিচ্ছি ,থ্মাকি নে?নে ৰাঁ জ্ ।

কী ঘভ ৰহতৈ থ্মাগূক পী ঠ়ী নেন?
ভ্খ, ৰেঁমা ৰী , কধ্বঁ, নঠা ৰী ?
ককৰা হি ঘ্বা , কতে হৰা , পা নি ?
ৰাঁষ্টি তে ঠনি গেন খেত -পথা ৰী ।

ঠ্রি থ্মঘা ন ঠনা এৰঁ ,ঠো ষ্ট পৰি ৰা ৰ,
ঘৰনতা ঘঁ ঙঠা ঘকৈত থ্মিচ্ছি ভা ৰ।

থ্মনি ৰ�� ৰ্য থ্মাৰঁ, জনঘঁখ্যা -নি ষঁত্রণ,
ঘ্বখময জি নগী নেন, নেথি ঘভ প্রণ।

থ্মপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

৩.৪.ৰামানন্দ মণ্ডল-ডোম কে চান!/ ধর্ম যুদ্ধ!/ হম ৰিঁহাৰ চ্ছী/ হো ভাষা ৰিগ্যানী/ কি হম থ্মাজাদ চ্ছী?

𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑓀𑒠 𑒧𑓀𑒛𑒪-𑒛𑒼𑒧 𑒏𑒹 𑒔𑒰𑒢!/ 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!/ 𑒯𑒧 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒕𑒲/ 𑒯𑒼 𑒦𑒰𑒨𑒰 𑒥𑒱𑒑𑓂𑒨𑒰𑒢𑒲/ 𑒏𑒱 𑒯𑒧 𑒂𑒖𑒰𑒠 𑒕𑒲?

𑓑.

𑒛𑒼𑒧 𑒏𑒹 𑒔𑒰𑒢!

𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲 𑒕𑒱𑒯𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒿𑒠!

𑒛𑒼𑒧 𑒥𑒿𑒙𑒰 𑒐𑒹𑒪𑒞 𑒯𑒨 !

𑒮𑒳𑒑𑒩 𑒏𑒹 𑒐𑒼𑒦𑒰𑒩 𑒣𑒩।

𑒒𑒩 𑒮𑒛𑓃𑒏 𑒏𑒹 𑒏𑒱𑒢𑒰𑒩 𑒣𑒩।

𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲 𑒕𑒱𑒯𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒿𑒠!

ধনিক ৰঁঠা খেনত হয!

মোৰাঁগন কে মচান পৰ।

ঘৰ কে পিনান হয চান পৰ!

আজাদী চিহত্তৱৰ সান ৰাঁদ!

ডোম গৰীৰী ৬ঠ সূচকাংক পৰ!

স্বগৰ চৰাৰেঁ নেন অভিশপ্ত!

নিৰক্ষৰতা কে নেন অভিশপ্ত!

আজাদী চিহত্তৱৰ সান ৰাঁদ!

ধনিক ধনী ৬ঠ সূচকাংক পৰ!

গৰীৰঁ কে গ়ৰীৰী নেন যুদ্ধৰত!

ৰঁন গেনেন অসমানতা অভ্যস্ত!

আজাদী চিহত্তৱৰ সান ৰাঁদ!

আৰ্থিক আজ়াদী কিনা ৰঁদ!

𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒥𑒿𑒠।

𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒥𑒿𑒠!

𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲 𑒕𑒱𑒯𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒺𑒠!

𑒛𑒼𑒧 𑒏𑒹 𑒩𑒼𑒙𑒲 𑒥𑒺𑒢𑒪 𑒯𑒨 𑒔𑒰𑒢!

𑒩𑒰𑒧𑒰 𑒁𑒧𑒲𑒩𑒲 -𑒑𑒩𑒲𑒥𑒺 𑒥𑒺𑒢𑒪 𑒐𑒰𑒪!

𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲 𑒕𑒱𑒯𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒺𑒠!

𑓒.

𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡 !

𑒂𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒮𑒹 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒯𑒨 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒂𑒑𑒨𑒼 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒯𑒨 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒠𑒹𑒫 𑒂 𑒠𑒰𑒢𑒫 𑒧𑒹𑓀 𑒦𑒹𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒮𑒳𑒩 𑒂 𑒁𑒮𑒳𑒩 𑒧𑒹𑓀 𑒦𑒹𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒂𑒩𑓂𑒨 𑒂 𑒁𑒢𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒂 𑒁𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒧𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒂 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒧𑒹𑒿 𑒯𑒼 𑒩𑒯𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒂𑒑𑒨𑒼 𑒩𑒰𑒧𑒰 𑒯𑒼 𑒩𑒯𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡!

𑒧𑒰𑒢𑒫𑒞𑒰 𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡।

२.

𑒯𑒧 𑒫𑒱𑒿𑒯𑒰𑒩 𑒕𑒲

𑒯𑒧 𑒫𑒱𑒿𑒯𑒰𑒩 𑒕𑒲।

𑒫𑒵𑒿𑒏𑓂𑒭 𑒏𑒹 𑒧𑒚 𑒕𑒲।

𑒯𑒧 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡𑒫𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒕𑒲।

𑒯𑒧 𑒧𑒑𑒡 𑒕𑒲।

𑒧𑒑𑒡 𑒮𑒰𑒧𑓂𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒕𑒲।

𑒮𑒧𑓂𑒩𑒰𑒙𑓂 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒧𑓂𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒕𑒲।

𑒢𑒰𑒪𑓀𑒠𑒰 𑒏𑒹 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒕𑒲।

𑒫𑒱𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒹 𑒬𑒰𑒢 𑒕𑒲।

𑒔𑒰𑒝𑒏𑓂𑒨 𑒏𑒹 𑒥𑒿𑒐𑒰𑒢 𑒕𑒲।

𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲 𑒑𑒝𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒕𑒲।

𑒣𑓂𑒩𑒖𑒰𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒕𑒲।

𑒯𑒧𑒯𑒲 𑒫𑒿𑒖𑓂𑒖𑒱 𑒧𑒯𑒰𑒖𑒢𑒣𑒠 𑒕𑒲।

𑒮𑒲𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒕𑒲।

𑒩𑒰𑒧 𑒏𑒹 𑒮𑒮𑒳𑒩𑒰𑒩 𑒕𑒲।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪 𑒏𑒯𑒰𑒫𑒿𑒨 𑒕𑒲।

𑒏𑒰𑒪𑒱𑒠𑒰𑒮 𑒏𑒹 𑒛𑒲𑒯 𑒕𑒲।

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒏𑒹 𑒑𑒲𑒞 𑒕𑒲।

𑒧𑒰𑓀𑒑𑒻𑒢 𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒑 𑒕𑒲।

𑒩𑒰𑒧𑒤𑒪 𑒏𑒹 𑒐𑒰𑒢 𑒕𑒲।

𑒩𑒹𑒝𑒳 𑒏𑒹 𑒫𑒰𑒿𑒢 𑒕𑒲।

𑒠𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒹 𑒬𑒰𑒢 𑒕𑒲।

𑒩𑒰𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒢 𑒕𑒲।

𑒖𑒹𑒣𑒲 𑒏𑒹 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨 𑒕𑒲।

𑒏𑒩𑓂𑒣𑒴𑒩𑒲 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒑𑓀𑒡 𑒕𑒲।

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒑𑒯𑒲 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲

𑒩𑒰𑒧𑒰 𑒯𑒧𑒩 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒕𑒲।

𑒯𑓀 𑒯𑒧 𑒥𑒱𑒿𑒯𑒰𑒩 𑒕𑒲।

𑓔.

𑒯𑒼 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒥𑒱𑒑𑓂𑒨𑒰𑒢𑒲

𑒯𑒼 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒥𑒱𑒑𑓂𑒨𑒰𑒢𑒲।

𑒄𑒫𑒿𑒯𑒙𑓂𑒙 𑒥𑒿𑒙𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲।

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒿𑒙𑒪 𑒠𑒔𑓂𑒕𑒢𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲।

𑒅 𑒥𑒿𑒙𑒪 𑒣𑒔𑓂𑒕𑒧𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲।

𑒯𑒼 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒥𑒱𑒑𑓂𑒨𑒰𑒢𑒲।

𑒄𑓀𑒑𑒱𑒏𑒰 𑒥𑒿𑒙𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲।

𑒅 𑒥𑒿𑒖𑓂𑒖𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲।

𑒮𑒳𑒩𑒖𑒰𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒥𑒿𑒙𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲।

হো ভাসা রিগ্যানী।

মৌথিনী রঁগ্নে ভাসা ঋা রোঁনী।

মৌথিনী ৰহে হিঁদী কে রোঁনী।

ঋঁগিকা -রঁজ্জিকা মৌথিনী কে রোঁনী।

হো ভাসা রিগ্যানী।

গিৰিযর্সন - সাঁঙ্কৃত্যাযন ভাসা রিগ্যানী।

গিৰিযর্সন কৈনন মৌথিনী কে রোঁনী।

সাঁঙ্কৃত্যাযন কৈনন রোঁনী কে ভাসী।

হো ভাসা রিগ্যানী।

ৰহয মৌথিন মহাসভা রিগ্যানী।

ভাসা কে কৈনন ভাষা।

সঁস্কৃতনিস্ঠ খরঁহষ্ট রঁনন মৌথিনী ভাষা।

ছো ভাষা রিগ্যানী।

ৰাজভাষা রঁনন শিস্‌ষ্টসাহিতী

জনভাষা রঁনন ঋশিস্‌ষ্ট সাহিতী।

রঁনন ৰামা মৌথিনী ভাষা ঋা রোঁনী।

৬.

কি হম ঋাজাদ ছী?

হম ঋাজাদ ছী।

ৰাজনীতিক ঋাজাদ ছী।

ধার্মিক ঋাজাদ ছী।

ঋভিব্যক্তিক ঋাজাদ ছী।

কি হম ঋাজাদ ছী?

কি সামাজিক আজাদ ছী?

কি আর্থিক আজাদ ছী?

কি হম আজাদ ছী?

কি জাতীয় বিসমতা সঁ আজাদ ছী?

কি আর্থিক বিসমতা সঁ আজাদ ছী?

কি হম আজাদ ছী?

কি উচ্চ -নীচ সঁ আজাদ ছী?

কি ছুআ -ছূত সঁ আজাদ ছী?

কি হম আজাদ ছী?

কি ধনী -গরীবঁ সঁ আজাদ ছী?

কি ঘর -বেঁঘর সঁ আজাদ ছী?

কি হম আজাদ ছী?

কি ভূমিপতি -ভূমিহীন সঁ আজাদ ছী?

কি শিক্ষা -অশিক্ষা সঁ আজাদ ছী?

কি হম আজাদ ছী?

কি ৰোজগাৰী -বেৰোজগাৰী সঁ আজাদ ছী?

কি পোষন -কুপোষন সঁ আজাদ ছী?

হম আজাদ ছী।

কি হম আজাদ ছী?

ৰামা কি হম আজাদ ছী?

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৯.প্ৰমোদ ঝা 'গোকুল'- খাউ উঘাৰ ছী হম

প্ৰমোদ ঝা 'গোকুল'

খাউ উঘাৰ ছী হম

ঝৰ ঝৰ ঝহৰয

জেনা ফূল সিঁহাৰ

টপ টপ টপকয

জেনা ওসক ফূহাৰ

তহিনা নোৰক টঘাৰ ছী হম

মৌনন ফূল ৰেঁকাৰ ছী হম ।

ৰাঁত ৰাঁত মে খভহেনো

ডেগ ডেগ পৰ ঠেনমঠেনা

গ্বড় গ্বৰু ঠিন্নী ঠেনা

জত'তত' ৰেনমপেনা

খিন্ন মন নাঠাৰ ঠ্ঠী হ্ম

মানূ এক ৰিঠাৰ ঠ্ঠী হ্ম ।

ঠৌদিস তম,তম তম কৰয

প্রাণ খ্বরগ্রহ জতয ততয

জ্ঞান গজোতক মন্ত্র জপয

খ্বজ্ঞান ম্বক্কা ম্বকিযারঁয

দ্বর্দিনক মাৰন খ্বভিশাপ ঠ্ঠী হ্ম

সপ্ত ৰথীক ধ্বৰি খ্বন্বঠক্র ঠ্ঠী হ্ম ।

ভূখন পেঈ তৃষিত কণ্ঠ

খ্বাহো ভৰ ৰে কেও ঠণ্ঠ !

ঠ্ঠূঠ্ঠ্ঠ ডীও হাঁকয নণ্ঠ

সরঁ স্বখী রসন খ্বাকণ্ঠ

ৰুদন মে ঘোৰ ঠীৎকোৰ ঠ্ঠী হ্ম

রসন ৰিঁন্ব খ্বাও ডঘাৰ ঠ্ঠী হ্ম ।

-প্রমোদ ঝা 'গোকুল', দীপ মধুবনী (বিহাৰ) ফোন-৯৫৭ ৭৭৯৫৬১

খ্বপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

